

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinski György cs. kir. egyet. könyvárusnál, Bécsben, I., Stefansplatz 6.

Degré Alajos. Igy van jól!

Vig regény. Ára füzve 1 frt. Ára füzve 1 frt.

Hatóságilag engedélyezett teljes végeladás,

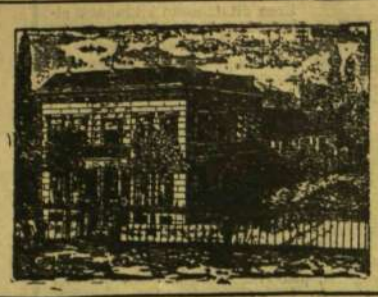
az üzlet feloszlása miatt. SZÓKE EDE UTÓDA Budapest, IV., váczi utca 2, térdívat, női pipere, szalag, szövött és rövidáru raktára melyben a beszerzési áron alul adnak el. A ki jó árut olcsón akar vásárolni e ritka alkalmat felfogja használni.

HORVÁTH MIHÁLY A magyarok története rövid előadásban.

Sajtó alá rendezte, bővítette és jegyzetekkel ellátta Sebestyén Gyula. VI. kiadás. Ára füzve 3 frt, vaszonkötésb. 4 frt.

Dr. GLÜCK IGNÁCZ-féle hidegvíz-gyógyintézet

A tudom. minden követelménynek megfelelőleg újonnan épít és berendez. Árnyszatár utaktól körülvev. Gyógyhatányok: vizgyógyászat minden alkalmazásban, villamosfürdők, masszázs, gyógy-gymnasztika, süfített levegő, Dr. Waldenburg-féle készülékekkel, skót ruhany, újonnan szerkesztett isaszó-kamrák. — Azon betegségek közül, melyek vizgyógy-intézetekben sikerrel kezeltek, különösen megemlítettők hystéria, neurasthenia, neuralgia, hűdés, gyengeség és más szervi és működési idegbajok, rendellenes vérkeringés a különféle szervekben, menstruations rendellenességek, női bajok, idült gyomor-bél és tüdőhurut, közhvény, csúsz, vérszegénység, sápkór. Fejlesztésben visszamaradt gyenge fiúk és leánykák számára külön hydropathikus gyógy-gymnasztikával egybekötött kurzus van berendezve. Felöltetek masszaget, gyógy-gymnasztikát és villamos fürdőket az intézetben hidegvízgyógykezelés nélkül is használhatnak. Utóbbi gyógyhatányok orvosi felügyelet alatt, ügyes szakértők által gyakoroltatnak. — Az intézet telefon-üzekötésben van a várossal, közös és külön gyógyhelyiségekkel bir és reggel 5-től est 8 óráig nyitva van. — Folytonos orvosi felügyelet. Árak olcsók. — Felvételnek bejárók és bejárók, utóbbiak teljes vagy fél ellátásra. — Ertesítést ad Dr. Glück Ignác, kir. törvénysz. orvos, az intézet vezetőtulajdonosa.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható, — az osztr. tart. számára Szelinski György cs. k. egyet. könyvárusnál Bécsben, I., Stefansplatz 6.

Közhasznú Családi Könyvtár.

Egy-egy füzet ára 40 krajczár.

1. Legújabb levelező-könyv a magyar nép számára. Szerk. Verőczy Sándor.
2. Az alkalmas házi ügyvéd és törvényjárás tanácsadó. Verőczy Sándor.
3. Magyarország története rövid vonásokban. Szász Károlytól.
- 4-5. Regőli István bácsi. Műlatva oktató családkönyv. Szerző Májor István Két füzet.
6. Gazdasszonyok könyve. Vörös Esztertől.
7. Az ügyes szakácsnő. Vörös Esztertől.
- 8-9. Egészség-könyve. Egészségi szabályok, a leggyakrabban előforduló betegségek s a betegápolásról. Irta K.-Beniczky Irma.
10. A tollasok világa. Gyakorlati utmutató a baromfi és különféle dísz-madarak czélszerű ápolására és tenyésztésére. Irta K.-Beniczky Irma.
- 11-12. A mindennapi életből. A nőeknek. Irta K.-Beniczky Irma. Két füzet.
13. A divat szépségéről. Irta K.-Beniczky Irma.
14. Házassodjunk! Irta Dr. Sikor József.
15. Gyakorlati séptan. Tekintettel a házi életre. Irta K.-Beniczky Irma.
16. Riecke G. A. Anyák könyve. A gyermek első nevelésének legfontosabb kérdéseiről; fordít. K.-Beniczky Irma.
17. A nőkapró kötelmei ezek fontossága az életben. Irta K.-Beniczky Irma.
18. Babonáság a szalomban. Irta K.-Beniczky Irma.
19. Tanácsok a gyermekek természet-szerű testi nevelésére. Irta dr. Steiner J., ford. K.-Beniczky Irma.
20. Gyakorlati séptan. Az egészség és szépség természet-szerű ápolása. Dr. Klenke Armin után. Irta K.-Beniczky Irma.
21. A feleség. Irta Dr. Sikor József.
22. A nők előnye. Irta Dr. Sikor József.
23. Illemtan. A társadalmi illemszabályok kézikönyve. Mme. D'Alq és Ebhardt P. munkái után. Irta K.-Beniczky Irma.
24. A leánynevelés világa. Irta K.-Beniczky Irma.
25. A művészet a háznál. Falke munkája után. Irta K.-Beniczky Irma.
26. Népszerű nemzetgazdaságtan. A nép- és iskolai könyvtárak számára. Irta Bloch M. Ford. Dobóczy Lajos.
27. Életrendtani szakácskönyv. Dr. Wiel munkája után. Irta K.-Beniczky Irma.
28. A fontosabb háztartási orvisek vegytana. Hazai és külföldi szakmunkák nyomán. Dr. Nemes György.
29. Beteg-konyha. Dr. Wiel Életrendtani, szakácskönyv szabályja alapján. Szerkesztte K.-Beniczky Irma.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható, — az osztrák tartományok számára Szelinski György cs. kir. egyet. könyvárusnál Bécsben, I. Stefansplatz 6.

Hasznos könyvek nők és hajadonok számára.

- Baráth Ferenc. Aesthetika. Bevezetésül a versetannal. 18 ábrával. Második ív. kiad. Füzve 1 frt 50 kr. Diskótsésben 2 frt 40 kr.
- Beniczky Irma. A nők hivatása 1 frt 80 kr. — A nők apró kötelmei s ezek fontossága az életben 40 kr. — A mindennapi életből. A nőeknek. Ruzs K., Moleschott, Doebereiner s mások után. Irta K.-Beniczky Irma. Két kötet 80 kr. — A divat szépségéről. Műveltség- és erkölcs-történelmi kuffok nyomán. Irta K.-Beniczky Irma. 40 kr. — A leánynevelés világa. 40 kr. György Vilmos. Emlékkönyv a confrimációs készülő protestáns hajadonok számára. Egy aczelműzettel, vaszonba kötve aranyvágással 1 frt 20 kr.
- Hölgyek titkára, vagyis legújabb, legteljesebb levelezőkönyv nők számára. Minden előforduló alkalmakra való fogalmazási mintákkal, mindenféle társasági, család, házi- és szerelmi levelekkel, különféle ügyiratmintákkal és alapos utmutatással a levélírás szabályait illetőleg, rövid helyesírástannal, a magyar polgári jogok és kormányzat ismeretével, stb. Harmadik bővített kiadás. Kötve 1 frt 50 kr.
- Hölgyek lantja. Magyar költők műveiből szerkesztette Zoltány Károly. Egy aczelműzettel. Második kiad. 2 frt, diskótsésb. 3 frt.
- Háppmann Antal. A valódi szépségnevelésről vagyis rendszeres utmutatás a finom és legfinomabb fűzésben, a legjobb magyar, francia és német mód szerint. Különös tekintettel uri és főúri konyhákra, nagyobb-szerű lakomák és házi vendéglésekre. Negyedik kiadás 1 frt 50 kr.
- Jósika Julia. Pályavezető fiatal leányok számára. Második kiadás, korszerűen átdolgozta K.-Beniczky Irma. 2 forint. Diskótsésben 2 frt 80 kr.
- Kabinyi Lajos. Iparos-gazdasszonyok könyve. Iparos-gazda családok számára. Rajzokkal 70 kr.
- Legová Ernest. A nők erkölcsi története. Ford. Feleki József. 1 frt 50 kr.
- Leányaink és fiaink. Egynehány jelenet és tanulmány a családi életből. Ford. Feleki József. Füzve 2 frt. Diskótsésb. 2 frt 80 kr.
- Lengyel Dániel. Orvosi tanácsadó városon és falun. Második kiadás 1 frt 50 kr.
- Medeve Imre. A magyar gazdasszony teendői a közéletben, háznál és konyhában. Kezi és segédkönyv nők és hajadonok számára. Második kiadás 2 frt.
- Németh Zsuzsanna. A legújabb és megpróbált magyar szakszöveg. A magyar házi-asszonyok számára. X. bővített kiadás 80 kr. Kemény kötésben 1 frt.
- Riecke G. A. Anyák könyve. A gyermek első nevelésének legfontosabb kérdéseiről. Fordította K.-Beniczky Irma. 40 kr.
- Schatter Gyula. Nélkülözhetetlen ismeretek könyve leányok számára. Leányiskolák számára és öntanulásra. Az ötödik német kiadás szerint s a hazai viszonyokhoz alkalmazottan átdolgozta Toldy László. Három német térképpel.
1. Földrajz 1 frt.
 2. Világtörténelem. Hitregyetan. 1 frt.
 3. Természet. Embertan. Természetan 1 frt.
 4. Számítan. Német nyelvtan. Irodalom. Műtörténet. 1 frt.
 - A négy füzet egy vaszonkötésben 5 frt.
- Sikor József. dr. A feleség. 40 kr. — A nők előnye 40 kr.
- Steiner János dr. Tanácsok a gyermekek természet-szerű testi nevelésére. Fordította K.-Beniczky Irma. 40 kr.
- Szász Károly. Bugóság könyve. Emlékdések és imák protestáns nők számára. Egy aczelműzettel. Másik lik javított kiadás. Bőrbe kötve aranyvágással 2 frt 50 kr. Diskótsésben 4 frt.
- Tárkányi Béla. Vezetőszilag az údv. nyereségre. Imakönyv a kath. nőnem használatára. Öt képpel. Bőrbe kötve aranyvágással 3 frt 50 kr.
- Franciaia bőrbe, kapocsossal 5 frt.
- Bőrbe kötve 2 frt.
- Franciaia bőrbe kötve, kapocsossal 3 frt.
- Kék vagy vörös bársonyba kötve 8 frt.
- A hajadonok órangyala. Kathol. imakönyv. Zsebkönyv. Vallaspapírosan, 64 képpel. Bőrbe kötve aranyvágással 2 frt.
- Franciaia bőrbe, kapocsossal 3 frt.
- Kék vagy vörös bársonyba kötve 8 frt.
- Kis 8-rét alakban franciaia bőrbe, kapocsossal 5 frt.
- Toldy László dr. Magyar szent Ersebet élete. Képekkel 80 kr. Kötve 1 frt, diskótsésb. kötve 5 frt.
- Tompa Mihály. Olajág. Emlékdések, fűhások és imák. Hölgyek számára olvasó- és imakönyvvül. Vaszonba kötve aranyvágással 3 frt 40 kr. Franciaia bőrbe, kapocsossal 5 frt.
- Ugyanaz zsebkönyv, vaszonba kötve 2 frt 50 kr.
- Franciaia bőrbe, kapocsossal 4 frt.
- Zámolyi Varga Mihály. A házi nevelés. Példákban előadva. Szülők, nevelők s különösen köznevelési népkönyvtárak számára.
- I. kötet. A testi ápolás 1 frt 50 kr.
 - II. kötet. A lélek művelése 2 frt 50 kr.
- Vezetőszilagok, vagyis velés mondatok és költői gondolatok honi és külföldi remekírók műveiből. Harmadik kiadás 2 forint. Diskótsésben 3 frt.
- Vörös Eszter. Gazdasszonyok könyve. Utmutatás kezdő gazdasszonyok számára, a ház czélszerű berendezését s minden háztartási munkák helyes végzését illetőleg, a konyhában, élestarban, pinczeben, kertben stb. 40 kr.
- Az ügyes szakácsnő. Középszintű magyar konyhánk számára. Második javított kiadás 40 kr.
- Weisz Károly. Leányaink és jóvájuk. Németből átdolgozta Toldy László. 80 kr.
- Zerkovits Szidonia. A magyar irodalom története költészetannal. Női tanintézetek számára. II. kiad. 1 frt.

26-DIK SZÁM. 1887. BUDAPEST, JUNIUS 26. XXXIV. ÉVFOLYAM.

VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ. (1877.)

AZ ANGOL KIRÁLYNŐ JUBILEUMA.

1837-ben június hó 20-án lépett trónra a jelenlegi angol királynő, Viktória Alexandrina. Aránylag ifjan érte meg az ötvenéves jubileumot, melyet most oly nagy fényvel ünnepelnek; az agg német császár, ki éveinek számát tekintve atyja lehetne, trónraléptének 25-ik évfordulóját nemrég ünnepelte meg. Az angol királynő egyszerű polgári jellegű egyénisége soha sem tört nagyon előtérbe, uralkodása alatt csaknem eszményi tisztaságban valósult meg a modern alkotmányosság egyik alapfogalata, hogy a király csak uralkodjék és ne kormányozzon s mind a mellett az a nő, ki a földgömb egyik leghatalmasabb nemzetének állott élén egy hosszú felszázad alatt, mely felszázadhoz nagy politikai események s e mellett a közművelődésnek és különösen a technikai vívmányoknak oly fontos és nagy számú emlékei csatlakoznak, az a nő a fejedelmi trónokon ritka jubileuma alkalmából nemcsak a saját hazájának érdeklődését költi fel. E században, midőn először valósult meg különösen az ujjbkkor nagyszerű felfedezései s a sajtónak világhatalommá alakulása folytán az emberiség közösségének komoly tudata, Viktória

Fotógr. V. cs. kir.

VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ MEKORONÁZTATÁSÁKOR.

szerepét állandóan megmaradt a királynő föjelművésésének. A nagy angol királynő nem volt soha oly szervező tehetőség, mint pl. Mária Terézia vagy a saját híres elődje az angol trónuson, Erzsébet királynő s elete nem lett oly zaklatott, mint II. Kataliné vagy más, a történelemből ismert nevezetes fejedelemné.

Az önmérséklet erénye a világ egyik leghatalmasabb trónján önmagában is nagy érdem. Ez az önmérséklet és szerény egyszerűsége okozta azt, hogy uralkodása alatt Angliában a békés történelmi fejlődés sokkal zavartalanabb vala, mint Európa más nagy államaiban. Viktória lehetőleg szabad kézzel nyújtotta a politikában vezető kiváló államférfiaknak, köztük egy Palmerstonnak Disraelinek, Gladstonenak. De önmegtartóztatása mellett elég női tapintat volt benne, hogy mindenkor megőrizze a királynői méltóságot és az ellenteteket enyhítése által az egyoldalú irányzatok túlsúlyra jutását meggátolja. Uralkodása alatt Angliában óriási gazdasági és társadalmi fejlődés állott be, mely a politikában is utat tört magának és a régebben oly hatalmas nemességgel szemben mindinkább a múltval és vagyonos polgárság hatalmát szilárdította meg. S ez a nagy átalakulás megtörtént minden benső rázkódás nélkül abban a korszakban is, midőn egész Európában dúlt a forradalom és magában Angliában, a szabad szó klasszikus hazájában, folyvást erősebben hangzott a nyomorral küzdő proletárok és az irlandi munkások fenyegető zaja. Viktória uralkodása nevezetes lesz örökké, mert az ő idejében sokatban meg számmal éltek Angliában valóban korszakalkotó lélegző emberek és az angol név hírnevét messze időkig fenntartó óriási gyarmatok az ő uralkodása alatt jelentékenyen szaporodtak; de maga az a tény, hogy mind e változások szabad, természetes fejlődésnek voltak következményei, Viktóriának, a nőnek, szaporítja egynem érdemeit.

1837. május 24-én érte el Viktória hereznő az angol törvények szerint nagykorúságát és ugyanekkor ismerték el nyilvánosan trónörökösnek. IV. Vilmos király már ekkor gyenge, beteges ember volt, de senki sem hitte, hogy egy hó mulva már az imént nagykorúsított 18 éves ifjú leány lépjen fel a trónra. Maga a koronázás csak sokkal később, 1838-ban június 28-án ment végbe.

Az utóbbi ünnepről mutatunk be két egykorú képet: Hayter és Leslie angol festőktől, kik mindketten a szigorú történelmi hűséget tartották szem előtt.

A koronázása híres Westminster apátságban történt óriási előkelő közönség jelenlétében. A koronázási képen a királynő a régi ősi trónon ül, mely I. Eduard kora óta minden angol koronázásnál szerepel s melyben a hagyomány szerint benne van az a kő is, a melyre egykor Jákob patriarkha nyugtatta fejét. A canterbury-i érseken kívül, ki a koronázás tényét végezte, ott vannak a képi a történelmi nevezetességek közül jobb oldalt Melbourne lord az ország kardjával, az oltár mellett, a főrangú vezetője előtt Wellington herceg s mellette az akkor még igen fiatal Sutherland herceg, ki még jelenleg is életben van. A koronázás után a főrangú hódolata következett, aztán a királynő letette a koronát és jogart s az oltárhoz lépett, hogy az érsek kezéből a szentéseket átvegye.

A királynő disztingvált valóban nagyszerű. A koronának arconca tündöklik a különböző ékszerétől s ebből négy kereszt s négy czimeres lilium emelkedik elő. A keresztet két ív köti össze nagy gyöngyökkel s ezek keresztelésén van egy-egy arany golyó gyémánt-kereszttekkel. A jogar 33 hüvelyk hosszú s orsó alakú; fogantyúja tele van rubin, smaragd- és gyémántkövekkel, tetején hatlevelű lilium s amethyst felett egy gyönyörű gyémánt-kereszt közepén smaraggal. Ezeket az ékszerket rendszeren a Towerben őrzik. A királynő több rendjelt visel. A térszalagrend gyémántokkal borított sötét-kék szalaga minden ünnepies alkalommal rajta van. Ehhez tartozik a hatszögű ezüst csillag az s. György-kereszt, szélen az ismert felirat: Honny soit qui mal y pense (heestelen, ki rosszat gyanít alatta.) Gyakran hordja a királynő az általa 1878-ban alapított indiai császári jelvényt V. R. J. névjeggyel és koronával. Szokott rendjel még rajta az Albert-rend, melyet a spanyol Izabella-rendjelhez hasonlóan csak uralkodóházból származó nőknek adnak s melyen 10

gyémánttal övezett tojásdad keretben a királynő s a hercegi férj — Prince Consort — képei láthatók.

A koronázás idejéből mutatjuk be Viktória egyik arcképet (Fowler Vilmos rajza után), míg a másik 1877-ből való. Férje, Szász-Koburg Albert herceg, ki három hóval fiatalabb unokatestvére volt s kívül valódi benső szeretet kapcsolta össze mindvégig, képeink között Thorburn festménye után van bemutatva.

Mint mondók, ritka boldog családi életet élt Viktória szeretett férjével, a közönségesen úgy nevezett «Prince Consort» oldalán 1840-től 1861-ig. A vele rokongondolkozásu és izlésű Albert herceg idegen eredete dacára népszerű ember lett az angoloknál s különösen az 1851-ben Londonban tartott első világkiállítás megalkotása s számos közintézet létesítése által nagy érdemeket is szerzett magának. A királynő melegen és szeretettel emlékezik meg naplójában («Leaves from the journal of our life in the Highlands» «Naplótöredékek a skót felföldön töltött életünkben») a herceg neves tulajdonairól s jóformán az elhunytak történelmi megdicsőítése volt ezélya, midőn e naplójának első részét közrebocsátotta s ugyanannak tulajdonosát Albert herceg levelezéseinek szintén a királynő által létesített gondos kiadásra.

Az egymást bensőleg szerető házaspárnak jelentékeny számu gyermekei voltak. A legidősebb leánygyermek 1858 jan. 25-én esküdött meg Frigyes Vilmos porosz herceggel, a jelenlegi német trónörökösrel. Ezt a jelenetét ábrázolja Philipp János festőnek írt bemutatott képe. Az esküvő a St. James-palota kápolnájában történt, ugyanott, hol a szülők is örök hűséget esküdtek egymásnak 18 évvel azelőtt. A királynő négy fiával és két leánnyal (a legkisebb leány — Beatrix — még akkor csecsemő volt), Albert herceg s háta mellett nagybátyja, Lipót belga király a képen kimagasló alakok. Baloldalt láthatók a jelenlegi német császár nejeivel, Vilmos bádeni herceggel s Albert porosz herceggel. Az angol királyi család mögött kimagaslók Palmerston lord alakja az ország kardjával.

Még egy kép van csoportunkban, Viktória királynő látogatása L. Napoleon sírjánál (Ward rajza után). Viktória királynő 1855 őszén vissznozza a francia császár pár látogatását Párisban. Augusztus 24-én nézte meg itt az angol királynő országa leghatalmasabb ellenségének, I. Napoleonnak sírját az invalidusok palotájában, annak a francia császárnak karján, ki e nagy férfiú nevét viselte s ki ez időben a krimiai hádjárat alatt s utána is Angliának legtekvesebb szövetségese volt. A sír ekkor még ideiglenesen a St. Jeromos-kápolnában volt elhelyezve s kápolna orgonáján a magas vendég tiszteletére az angol himnuszot játszották el az alkalommal. Itt is jelen voltak a királynő nagyobb gyermekei, köztük az akkor még serdülő korban levő walesi herceg is skót öltözetben.

1861 decz. 14-ike óta, midőn Albert, a hercegi férj oly váratlanul elhunyt, Viktória mindinkább visszavonult a nyilvánosságtól. Bánatos szive kereste a magányt. Osborneban, Wight szigetén s mindenek felett az által a kiválóan kedvelt skót felföldön fekvő Balmoral kastélyban töltötte éveinek nagyobb részét, csak olykor jelenve meg Londonban hivatalos ünnepélyességekre vagy az elengedhetlen udvari szertartásokra. Azt a társadalmi szereplést, melyet az angol nép uralkodójától megkövetel, mindinkább a trónörökös, az életvidor walesi herceg és neje vették át.

Windsor kastélyába ma már ritkán történnek meghívások s azok is nagyrészt csak egy ebédre szólnak. A vendégeket este fél 7 órakor a vonat megérkezése után udvari apród várja a várkapunál s az vezetői szobájukba, hol a fődvárnemester meglátogatja. Fél 8-kor a meghívottakat át kell öltöznie s 8 órakor a műtárgyakkal telt hosszú folyosón várni a királynőre, ki rendszeren Beatrix hercegnővel jő s egy pár szót intézve minden vendéghez, velök együtt a nagy étterembe vonul. Az étel rendszeren kitűnő. Minden fogásnál a készítő szakács neve is ott van. Az égenruhás «konyha-hivatalnokok» a vendégek szemé lőttára szelidnek fel a huseleket. Borból csak Bordeauxt és pezsgőt adnak föl. A királynő az udvarhölgyekkel rögtön ebéd után elhagyja a termet s az urak csak három percz múlva követik. A galleriában még egy félórás cerele van, azután a királynő visszavonul magán-szalójába, mely egykori férjének szalója mellett van, a hová idegennek nincsen bejárása. A

vendégek rendszeren éjjelre is ott maradnak, kártyázó, billiard- és zene-termek állandag rendelkezésre, de a királynő nem mutatja magát s másnap, mielőtt elutaznak, sem fogadja a vendégeket. Külön dohányzó-szoba is van a férfiak számára, de másutt, még saját vendégszobájukban sem szabad dohányozniok. Ily szertartások vendégeken kívül a királynő rendszeren csak leánya vagy más családtag társaságában él, de velök szép időben gyakran kiköcsözik s a szabadban sátor alatt intézi el az állam ügyeit s itt olvassa el az újságokat, de csak azon részeket, melyeket e czélból megbízott udvarhölgye kijelöl.

Az egyszerű életmódhoz járul a királynő által szigoruan megtartott nagy takarékosági is. Ismeretes például, hogy a windsori kastélyban külön készüléket alkalmaznak, melynek segítségével a már egyszer használt gyertyák ismét látszólag egészekké lesznek, hogy illendő legyen újbol meggyújtani. Mert az illendőség az angol udvarnál igen nagy szerepet játszik. A szertartások szabályait soha sem sérítek meg s mindenki, kit az udvarhoz bevezetnek, különösen a hölgyek, szigoruan elővizsgálatnak vannak alávetve. A királynő udvartartásának költségeiből, mely naponként átlag mintegy 10,000 forintot tesz, sokat megkiméli s ezt magánvagyona gyarapítására fordítja, úgy hogy jelenleg már Angliában is igen tekintélyesnek mondható vagyona van. Takarékosága annyira megy, hogy a walesi herceg által vezetett udvari ünnepélyek költségeit is a herceg tartozik fedezni. A herceg különben éppen nem takarékos ember, sőt valódi világfi s hátrá érvi jóvedelmét meghaladja az egy millió forintot, s pénztárába magából a cornwalli hercegségből 65,000 font sterling foly be, soha sem tesz felre belőle, nem úgy, mint takarékosabb fivére, az edinburghi herceg, kinek jóvedelme pedig sokkal csekélyebb.

Szigoru visszavonulása dacára sem lehet azonban mondani, hogy a királynő uralkodói kötelességeit elhanyagolja. S minél ritkábban nyílt alkalom, hogy a felkent fejedelmi asszonyt személyesen láthassák, annál nagyobb volt a hí angolok között iránta a hódolat és az őszinte elismerés és most, midőn a «legtekvesebb királynő» hosszú uralkodásának e nevezetes évfordulójára eljutott, a jubileumi ünnepet Anglia minden községekben őszinte tisztelettel tartatnak meg, sőt ünnepet ünnep mindenütt, hol tömegesebben lakknak angol alattvalók, azaz ünnepet ünnekel a földgömbnek csaknem minden nevezetesebb pontján.

Milliók gyűltek össze a dussgazdag ország különböző részeiben a nevezetes évfordulónak minél fényesebb megünnepelésére. Maga az udvari ünnep, melynek főhőse a Westminster-templomban tartott hálaadó isteni tisztelet volt, az előirányzat szerint körülbelül 200,000 forintba kerül. Az angol nők a királynő windsori kastélyának parkjában Albert herceg lovas szobrát állíttatják fel e nap emlékére. A királynő külön rendjelt alapit, számos emlékműt készítenek, melyekhez egy Londonban élő magyar ember, Böhm világhírű hazánkfi a mult évben természet után készíttette el Viktória királynő arcképet. Ezt az arcképet fogják az ezentel verendő angol pénzre alkalmazni. De a gyakorlati szemléni angolok az ünnepnek hasznos czelokra felhasználását is tervelik: A nagy kiterjedésű birodalom minden nevezetes városában s különösen magában Angliában és Indiában közadakozásból egy-egy jubileumi intézetet, árvaházat, városházat építenek. A legnagyobbszériú lesz ezek közt a Londonban felállítandó «Imperial institute», mely a gyarmatok s különösen India termékeinek állandó muzeumál szolgál s melynek felállítására eddig közel hat millió forint adomány gyűlt össze. Indiában e nap 25,000 fogolyt bocsátottak szabadon. Az úzerkedő szellem is felhasználja az ünnepet. Alig van kirakat Londonban s a többi angol városokban, hol ne áruháznak valami olcsó vagy újonnan feltalált jubilaris áruzekeket s a hírlapoktól kezdve a csizma-fenyésőtűig és nadrágszíjakig hetek óta minden házál csak jubilaris portékat árul.

Különösen emeli az ünnepélyek fényét, hogy Európa minden udvarából jöttek fejedelmi vendégek (tőlünk tudvalevőleg maga a trónörökös), hogy a nagy királynő iránt személyesen kifejezék hódolatukat s az óriási birodalom minden részéből festői változatosságu dísz-öltözetekben jöttek küldöttségek, köztök több, nemrég még souverain hatalommal bíró indiai fejedelmek utódai. Viktória királynő jubileuma a hatalmas

Albionnak is ünnepe. De a királyi fény és pompa között is mindenki megemlékezik az egyszerű családlás érzelmű nőről, ki férjét és gyermekeit oly nagy szeretettel ölelte magához, mely nemcsak a Koronás fők, de még az egyszerű polgári családok körében is ritkaság s mely még a hatalmas birodalom fejedelmek dicsőségét is nem csekély mértékben emeli.

DICSŐSÉG.

Márványba véd bár a silány nevét,
Nem tollja perczét elmuló hírenek.
A hír köve sárkánt fog emi szét,
S porrá lesz vele a hazng dicséret.
De a jelest, bár jeltelen porokban,
Felejtés éje el nem rejtethi,
Mint földbe ásott kincs magasra lobbaj,
Ránk tündökölnek lelke lángjai.

Mirvány! miként te, százdokra szóló,
Időt legyőző nagynak tetteit
Jegyezve ajkadon magasztaló szó!
Ha meghal egy hős, új hír születik.
Kit béke zöld cseréga, harez babérja
Dicsőséggel takar: drágán nyéré!
Szív és fej vérző sebeit takarja,
— Irigy mulandóság, nyugodj belé!

S oh, hány napot felelt el a világ,
Kikkel nevík is prédéjga halálnak!
Mert ok a fegyvert két kézre fogák,
Tettök alá nevet nem irhatának.
Ki munkájába eltemetkezék,
Csak az tevé, hogy emléket megóvja,
S a szélben, mely dúlt hantját söpri szét,
Leng az öröklet játszi pillangója.

BARTÓR LAJOS.

A SELJBABIN-CSALÁD.

Orosz életkép.

A genfi «Kolokol» után közli T.-a.

A novgorodi kormányzóság egyik nagyobb helységében háromszáz év óta a Seljabin-család apáról fiura maradt birtokán éldegelt.

Ha a családban csak egy fiu maradt, ez a gazdaságot kezelte, ha ketten vagy hárman voltak, a másodszüllött katonának ment, a harmadik pedig pápa lett valamely felerees faluban.

Az 1877—78-iki török háboru kitérsekor azonban hat Seljabin fiu tartózkodott az ősi fészekben, kik közül a legidősebbik 36 éves, a legfiatalabb pedig 20 éves volt.

Az öreg Seljabin egy fajtyúk-vasázon mindkét szeme világot elvesztette, neje pedig az utolsó fiu születése után meghalt.

A hat testvér éjjel-nappal dolgozott, de munkájuknak volt is látászatja, mert szebb gabonát, szárazmarhát vagy lovat az egész tartományban alig lehetett találni, mint a Seljabinok birtokán.

Vászoncseléd nem volt a háznál, s néhány béres szolga kivételével, kik családjaikkal a külső majorkokban laktak, az egész gazdaságot az uri család tagjai kezelték.

Megfogadták egymásnak, hogy míg atyjuk él, a háztól nem távoznak, nem nősülnek és szeretőt nem tartanak.

Egy szép napon Seljabin Iván, a család legidősebb tagja Nisni-Novgorodból megérkezve, azzal a hírrel lepte meg atyját és testvérét, hogy a czar, kit a városban látott, néhány nap mulva a falun keresztül utazva, a határban levő posta-állomásnál lovakat vált s így czelszerül lenne, ha ok, mint a határ birtokosa, a czárt az állomásnál bevárnák.

— A czar egyik hadsegéde, — mondá Seljabin Iván, — kívül véletlenül megismerkedtem, nagyon helyeselte nézetemet, s alig hiszem, hogy S. herceg kormányzó maga is ne szeretné e szerény loyális tüntetést.

Még az napon lovas-küldöncz indult Nisni-Novgorodba a család egyik megbízott emberéhez, kitől a czar elindulásának idejét meg lehessen tudni.

A válasz este felé megérkezett. Ő felsége másnap, vagyis ápril 20-án reggel Nisni-Novgorodból elindulva, a császári kocsi csakugyan a p. . . állomásnál váltandnak először előfogatokat.

Az öreg Seljabin, ki egész életében mindig

szerezte volna a czárt, vagy az uralkodó ház valamelyik tagját látni, legjobban fájlalta, hogy a sors őt e szerencsétől megfosztotta.

— De azért veletek megyek fiaim, — mondá felindulástól reszkető hangon, — hadd halljam legalább a czar hangját, ha már nem engedte a gondviselés, hogy szemeimmel láthassam.

Másnap délele az egész Seljabin-család ünnepi köntösben a posta-állomásnál várta a czar megérkezését.

A czar katonai kíséretének egyik szakasza már korán reggel helyet foglalt a postaállomás körül.

Cserkesz lovasőrszázatok eltávolították a mellékutakon járó szekereket s az oroszjaguton kozák őrszemek voltak egymástól 1000 lépésnyi távolságra felállítva.

E készülődések folytán az egész vidék valami ellenség által fenyegetett területhez hasonlított.

Végre megérkezett a császári kocsi hosszú sora a cserkesz-testőrség két osztlányának kíséretében.

A czar eleinte nem hagyta el hintőjét, de utóbb a mellette ülő Dolgorucki herceg főhadsegédét előre küldve, a postaállomás kapuja felé tartott.

Ekkor vette észre a hat Seljabin-testvért, kik atyjukkal a főbejárat mellett voltak felállítva.

— Miféle emberek ezek? — kérde a czar kíséretéhez fordulva.

— Felséges uram, — felelé a kormányzó S. herceg, — engedje meg, hogy e határ földesurát, Seljabin Nikofort hal fiával bemutassam, kik felséged hódolatára itt megjelentek.

— Seljabin, Seljabin, — ismétlé a czar, mintha emlékeiben valamit keresne, — igen, egy Seljabin Szebasztopol ostrománál esett el, de ti — folytató a testvérekhez fordulva, — úgy látszik, nem vagytok rokonságban vele, mert akkor legalább egy közületek most a Dunánál harcolnak.

E szavakra az öreg Seljabin kissé előrelépve, a következő szavakat intezte az uralkodóhoz:

— Uram, felséges czárom, engedj meg a világtalan apának, hogy gyermekei helyett, s ezek nevében felszólalhassam.

— Nos, — veté közbe Sándor czar, — beszélj öreg; mit akarsz mondani?

— Öseim — folytató Seljabin Nikofor — mindig az uralkodó ház hívei voltak, s legtöbben közülök a harczenen lettek eltemetve; ha tehát megengeded, úgy e hat fiut is neked ajánlom fel, felséges uram, hadd harcoljanak felséges uruk, s Oroszország dicsőségére.

II. Sándor czar, ki nem örökölte volt atyja nyers természetét, meghatottan hallgatta végig az öreg Seljabin szavait, s ekkép válaszolt:

— Nem akarok valamennyi gyermekeidől megfosztani, mert látom, magad is gyámoltalan vagy, de hárman lépjenek a hadseregbe; lesz gondom rá, hogy minél előbb megfelelő rangot kapjanak. — Alexei Alexandrovics, — folytató a czar Dolgorucki hercegghez fordulva, — jegyzd fel a Seljabin nevet, akarom, hogy mint hadgyonok a Simbirski ezredbe főtévessenek.

Erre a czar rövid időzès után a jelenvoltak örömrivalgásai közt eltávoztak.

Mindenki szerencsét kívánt az annyira kitüntetett Seljabinoknak, kik sorsuk váratlan változásába hamarjában nem igen tudtak belenyugodni.

A czar akarata s az apa ajánlata ellen felszólalásnak helye nem lévén, arról lehetett csak szó a család szűkebb körében, ki menjen a hadsereghez? A testvérek e kérdés megoldásánál egymást fölülmulták a nagytlekűség különféle nevényben, s végre a sorsra lón bízva az úgy elintézésre.

A hat név papirdarabokra iratván, az apa egymásután *Seljabin Iván, Teodor és Alexej* neveit húzta ki egy ezüst tálból, kik örömitassan borultak egymás karjaiba.

Hosszalmas készülődésre szükség nem lévén, a három Seljabin-testvér érzékeny bucsúzás után a hadsereghez indult.

Mindenki tudja, hogy az 1877—78-iki török hádjárat orosz részről oly könnyelműséggel lón megkezdve és folytatva, melynek szomorú következményeit csakis a török vezérek gyámoltalansága enyhítette némileg.

Az udvari tábornokok tökéletesen elvesztették fejüket, midőn azt kellett tapasztalniok, hogy a török nizamok nagyszerű tüzfegyelmek ellen az orosz zászlóaljak «hurrah»-kiáltásokkal indított

rohamai mit sem használnak, hogy a török tüzéség bámulatos pontossággal viszonyozta a szt.-pétervári testőrségi ütegek lövéseit, s hogy egyáltalán a «beteg ember» hadserege oly hatalmas tényező, melynek erejével komolyan kell számolni.

Az orosz fővezénylet rosszul volt értesítve konstantinápolyi ügynökei által az ellenfél haderejéről, sőt a rossz világ azt beszéli, hogy ez egyszer a török aranyok túljártak az orosz rubel eszén.

Szkobeleev tirádi és henczgeicei épenséggel nem imponáltak Ozman pasának, kinek zászlóaljai minden alkalommal oly pusztító gyors tüzelessel fogadták az orosz tömegek rohamait, hogy az első harczenonban álló csapatoknak nem sokára csak egyes foszlányai maradtak ép-ségben.

Az országból belsejébe! vasuton, gyalog és hajón egymást túlták a mozgósított csapatok, de mire a harczenre értek, már a tartalékok bevonulását kellett sürgetni, mert a mit a török golyók el nem pusztítottak, az a roppant szigorú félnek s az orosz intendantura gazdaságának esett áldozatul, mely a sereg elmezését csakis a papiroson eszközte.

Voltak ezredek, melyek, mióta az orosz határt átlépték, hűst nem kaptak, holott a sok vágó marha mindig nyomukban járt, de ez csak szemfényvesztés volt.

Igaz ugyan, hogy a törökök kávénál és rizskásától egyebet nem ettek, de ehhez «ab oyo» szokva lévén, legfeljebb a dohány hiányát sinlették meg, ha ez némelykor csak szűken jutott.

Nem akarom a hadjárat botrányos részleteit taglalni, hiszen annak gyászos emléke minden orosz kebleben örökké fenn fog maradni!

Bekövetkeztek a plevnai véres napok . . . Schilder—Schuldner és Szkobeleff tábornokok egymással vetkéldeve, ezrével vitték megszárszákra az orosz sereg szene-javát, mintha a nyomorult bolgár fészek bírástól függött volna az egész hadjárat szerencsés kimenetele.

A bolgár agyagból gyurt székoczkögött 3000 török nizam ötven, legfeljebb hatvan lépésnyire várta be az orosz rohamoszlopokat, melyek a nyílt mezőn előre nyomultak, s oly borzasztó golyózáport bocsátott rajuk, hogy 20 vagy 25 percz mulva 8—900 halott maradt a csatatéren.

És az efele rohamok őt egymásra következő napon állítólag azért kísértettek meg, hogy a csapatok a főrohamhoz, mely a czar jelenlétében fog megtörténni, hozzászokjanak!

A Simbirski-ezred, melyben a három Seljabin testvér szolgált, már kétszer részesült a kitüntetésben, hogy az előkészítő próbákban részt vegyen, s mindannyiszor 3—400 embert vesztett, úgy hogy az ezred négy zászlójából tisztek és altisztek hiányában kettőt kellett csnálni.

A második rohamnál mind a három Seljabin-testvér elesett.

A törökök, kik eddigelig alig néhány sebesültet vesztettek, sáncaik mögött pipázva néztek, midőn az oroszok halottaikat eltemették, mely funkzióra Skobeleff tábornok mindenkor két órai fegyverszünetet kért Ozman pasától, ki azt a legnagyobb készséggel meg is adta.

A tábori pápa lehető legunalmasabb pófalag gépiesen végezte a szokásos szertartást, mire aztán a halottakat két vagy három nagy gödörben elásták.

Igy aztán a szegény muzsik fia, kinek testét a török golyók husz helyen átszúrták, egy sirba került a görög-orosz arisztokrácia ivadékaival, külön hely itt senkinek sem jutott, s mire a béke megkötöttet, az enyészet már régen lehetetlenre tette a kiválogatást.

Végre nagy katonai kísérettel megérkezett II. Sándor czar, kit a plevnai dolgokról akkép informáltak, mintha nem a vezérek bűnös tudatlansága s henczégő könnyelműsége, hanem tudja isten minő hadászati és harcászati körülmények gátolnák a sereg működését.

Mihály nagyherceg, kinek durvasággal vegyült tudatlansága ellenvetést vagy eszmecerést nem türt, avval fogadta a czárt, hogy kigyót-békát kiáltott az orosz katonákra, kik nem képesek a rongyos törököt Plevnából kizavarni.

A vezérkari főnököktől kezdve, az utolsó dóbsig mindnyájan gyáva kutyák, kik börtüket felve a legelső sortüzre megfutamodnak. Ily katonákkal még a legvítezebb fővezérnek is kudarcot kell vallani.

Legjobban ténne a czar, ha most a szultán-

A KIRÁLYNŐ ÁLDOZÁSA KORONÁZÁSA ALKALMÁVAL.

Leslie festménye.

VIKTÓRIA LEGIDŐSEB LEÁNYÁNAK ESKÜVŐJE FRIGYES VILMOS HERCEGGEL (A MAI NÉMET TRÓNÖRÖKÖSSÉL.)
Philipp festménye.

A WALESI HERCEG MENYEGZŐJE,

Thomas festménye

AZ ANGOL KIRÁLYNŐ ÉLETÉBŐL.

VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ MEGKORONÁZTATÁSA.

Hayter festménye.

AZ ANGOL KIRÁLYNŐ ÉLETÉBŐL.

nal békét kötne, sereget újjászervezné, s abból az idegen elemeket mindenekelőtt kikeresztené. kik miatt az ó-rosz vítzörgés érvényre nem juthat.

A nagyherceg állítását a jelen lévő tábornokok meg nem hazudtolhatták, sőt a császár megérkezése után rögtön megtörtört hadi tanácsban a nagyhercegen kívül csakis Skobelev beszélt, kiknek fellengző modorát a császár nagyon szerette.

Sándor császár két rosszul betegorvot, egy-ablakos szűk szobában lakott, míg fényes katonai kísérete részint sátrakban, részint pedig tábori kitchákban volt elhelyezve. Ily körülmények közt a császár rossz kedve hamar kiért.

Dolgoserkei herceg főhadiságát az udvaron levő fészerbe tolatta kocsiját s több főúr társaságában a samovár fölförését várta, mert a császári kísérettel reggel óta semmit nem evett.

A társalgás halk hangon s többnyire az eddigi események körül forgott.

— Ugyan kérem, — veté közé Skobelev tábornok, ki thea helyett folyvást melegített bordenax-it ivott, — mire való a sok okoskodás? Nekünk katonáink vérvél fukarkodnak nem szabad, ha ceált akarunk érni; mondjuk, hogy eddigleg 4000 embert veszítettünk; hát mi ez? Plevna este még 20,000 ember életével is felér, és ha rajtam állna, . . .

— Akkor még 20,000 embert is feláldoznál, — folytatá Skobelev szavait az ajtó-küszöbön álló császár, ki már jó darabig hallgatta a fészerben folyt társalgást.

— Tud meg, — kiáltá dörgő hangon Sándor császár, — hogy egyetlen egy katonám léte becsesebb előttem, mint tíz haszontalan tábornoké, kik ostobaságukat mások hibáival akarják takargatni.

Ha e pillanatban Ozman pasa útegeiből egy 24 fontos gránát csapódott volna le a fényes társaság közé, nagyobb zavart és ijedtséget alig okozhatott volna, mint a császár szavai.

Egy fél óra mulva a császári főhadiszállásban néma csend uralkodott, melyet csak a belső őrszemek monoton kiáltása szakított félbe némelykor.

Hajnaltalban a császár minden kíséret nélkül a tábor felé vette útját.

— Vezess a *Sibirski*-ezred táborhelyére, — mondá parancsoló hangon Sándor császár a külső őrszem egyik tisztjének, ki őt a sötétség daczára rögtön felismerte.

— Itt van a domb oldalán, felséges uram, — jelenté a tiszt.

— Hogyan, az egész ezred? — kérde a császár. — Igen felség, hiszen csak két zászlóalj maradt meg belőle.

— Két zászlóalj? — hát a többi merre van? — A többi, — folytatá a tiszt akadozva, — már elesett.

— Elesett?! hol? hiszen úgy tudom, hogy ezelőtt tíz nappal még az egész ezred utban volt? — Két rohamban vetek részt felséges uram, — jelenté a hadnagy — itt Plevna előtt és sokat vesztettek.

— Két rohamban, két zászlóalj egy ezredből! — kiáltá dörgő hangon a császár, — ez lehetetlen! Szólítsa ide rögtön az ezredet!

— Felséges uram, Sakhov ezredes mindjárt az első rohamnál esett el.

— Hát az alezredes? — Ez is elesett. Az őrnagyok egyike vezényli az ezredet, — volt a hadnagy válasza.

— Magam megyek, maradj itt, — s e szavak után Sándor császár a domb felé sietett, hol néhány őrtüz a csapat táborhelyét jelzé.

— Ki van itt? — kérde a császár az első ember-től, ki elébe jött.

— Zalukin őrnagy, felséged parancsára, — jelenté a megszólított.

— Te vagy a *Sibirski*-ezred parancsnoka? kérde a császár.

— Igen is, felséges uram.

— Hány emberből áll az ezred? — Hatszáz legény s tizenegy főtiszt.

— Hát a többi hová lett? — A harczenen maradt — felséges uram, — válaszolá Zalukin őrnagy.

Egy óra mulva a császári főhadiszállás kürtöse valamennyi tábornokot és ezredparancsnokot jelentéssel végezt a császárhoz rendelt.

Ekkor tudta meg Sándor császár, hogy Mihály nagyherceg és tábornokai több mint 4 000 embert kergettek a halálba, a nélkül, hogy az ellenség állásaiból egy talpalatnyi tért veszített volna.

Legutoljára Zalukin őrnagy, a *Sibirski*-ezred parancsnoka maradt, kit a császár ekkoráig tüntetőleg mellőzött

— Zalukin, — mondá a császár, — midőn a már kihallgatott törzstisztek hátat léptek, — a *Sibirski*-ezredben három *Seljabin*-testvér szolgál, hogyan viselik magukat? van-e kifutás arra, hogy idővel képzett katonákká lesznek?

— Felséges uram, — jelenté Zalukin őrnagy — a három *Seljabin*-testvér itt Plevna előtt elesett. Az utolsó pillanatig derekasan viseltek magukat.

E szavakra Sándor császár elhalaványodott. — Mehetek! — mondá alig érthető hangon a tisztkehez fordulva.

Másnap a hadi tanács határozata nyomán, Szko-belev az utolsó rohamot intézte Plevna ellen azt remélve, hogy az uralkodó jelenléte különös hatással bírand a katonákra.

A császár kíséretével egy közeli dombon foglalt helyet, honnan az ellenség állását ép úgy, mint a harc egyes mozzanatait tisztán ki lehetett venni.

Az orosz zászlóaljok énekelve mentek a halál torkába, s a császárt lelkes «hurrah»-kiáltásokkal üdvözölték.

Mihelyt a rohamoszlopok a sáncok előtti szabad terre értek, az orosz útegek előkészítő tüze-lése egyszerre megszűnt.

A török sáncokban senki sem mozdult, de azon pillanatban, midőn 80—90 lépésnyi távolságban orosz részről a rohamra való vezényszó kimondatott, oly pokoli tűz fogadta az oroszokat, hogy néhány perc alatt csak egyes, 10—12 emberből álló csapatok voltak láthatók, melyek rendetlen futásban keresve menedéket, utóbb kettesével, hármassával szintén elhulltak.

Az egész roham alig tartott husz percig s a kilencszáz hetven ember életébe került.

Mire a második oszlop a szabad terre kiért, csakis halottak és sebesültek tömegén keresztül tudott nagy nehezen előre nyomulni.

A törökök most már tüzörségeket is felhasznál-tak a szerencsétlen áldozatok ellen s jól irány-zott kartácslövéseik egész barázdákat vágtak a tömegekben.

Végre a császár határozott parancsára megszól-taltak a visszavonulást jelző kürtök és az életben maradtak ismét táborhelyeikre tértek vissza.

Mihály nagyherceg és Skobelev más hadtes-tekhez áttétetvén, a császár Todleben tábornokra bízta Plevna elfoglalását.

Az öreg *Seljabin* Nikofor értesülvén három reményteljes gyermekének haláláról, nemsokára a sírba követte őket.

Az otthon maradt három testvér bujában szintén a hadsereghez ment, hol mint közembe-rek a Balkán szorosainak védelmében egyenként estek el.

Sándor császár parancsára a p — i temetőben egy fekete márványoszlop állítatott fel a követ-kező felirással:

«*Seljabin Iván, Feodor, Alexej, Nikolei, Dimitrij és Plato hősiess emlékének II. Sándor császár 1878. október 17-én.*»

Igy halt ki a *Seljabin*-család.

A HÓDÍTÓ ROBUR.

VERNE GYULA REGÉNYE.

FORDÍTOTTA HUSZÁR IMRE

XVII. FEJEZET.

A melyben az olvasó két hónappal hátra megy és kilenc hónappal előre ugrik.

(Folytatás.)

Az *Albatros* felől semmit se lehetett hallani, mióta áthaladt Páris felett. Nehány órával később Róma felett látták és annyi volt az egész. E felett nincs mit esodálkozni, ha megfontoljuk, mily rendkívüli sebességgel röpült át a léghajó Európa felett éjszaktól délre és a Közép-tenger felett nyugatról keletre. E sebességnél fogva semmiféle messzelétóval se lehetett volna megpillantani, pályájának egyetlen pontján sem.

Hiba állították lesbe az összes obszervatóriumok összes szemlétetőiket éjjel-nappal, a «Hódító Robur» röpülő gépe oly messze vagy oly magasan járt Ikáriában, mint ő nevezte, hogy

mindenki kétségbe esett a felett, hogy még va-laha a nyomára lehessen akadni.

Hozzá kell tennünk, hogy ha a léghajó sebes-sége az afrikai partok felett mérsékeltebb volt is, mintán Prudent bácsi levele még nem jutott köztudomásra, senki se gondolt arra, hogy az *Albatros* az algéri égboltozat alatt keresse. Tim-buktu felett igaz, hogy észrevették a léghajót, (le-e lires város obszervatóriumának — ha ugyan létezik ott ilyen, — még nem volt ideje megfigye-léseinek eredményét Európával közölni. A mi pedig a dabomeyi királyt illeti, inkább levágatta volna huszezer alattvalójának a fejét, a miniszter-eket is ideértve, hogysen bevalja legyőzetését egy röpülő gép által. Ezt a hűségét meg nem engedte volna.

Innen túl az Atlanti tenger, a Tűzföld, a Horn-fok, majd a délark óriási birodalma felett ha-ladt át Robur mérnök, még pedig utóbbi felett egy kisse akarata ellenére. E sarkközi régiókból semmiféle hírt se lehetett várni.

Julius hónap elmúlt és semmiféle emberi szem se dícselkedhetett azzal, hogy a léghajót látta volna.

Augusztus hónap is vége felé járt és a bizony-talanság Robur foglyait illetőleg teljes maradt. Az emberekben önkénytelenül az a kérdés me-rült fel, vajjon a mérnök *Ikarus* példájára, a ki-nél régebb gépezetről a történelem nem tesz se mi-tést, nem esett-e vakmerőségének áldozatul?

Végre szeptember hó első husz napja is ere-dmény nélkül mult el.

Az ember e világon mindenbe beleszokik. Az emberi természet tulajdonságai közé tartozik, hogy eltempul a fájdalom iránt, a mely elmarad-mogotte. Az ember feled, mert felednie kell. De ezntal a földi lakosság — és ez beesületére válik, nem haladt nagyon rohamosan lefele ezen a lejtőn. Nem! nem lett közönyössé a két fehér és egy fekete amerikai polgár sorsa iránt, a kiket elragadtak mint Illés prófétát, a kiknek vissza-térését azonban az ó-szövetségi szentírás nem ígérte meg.

Es a hatás erezhetőbb volt Philadelphiában mint bárhol másutt, mert bizonyos személyes aggodalmak is járultak hozzá. Robur megtorlasképen rabolta el Prudent bácsit és Evans Philt szülő-földjükről. Kegyetlenül megbosszulta magát, bár minden emberi jog ellenére. De vajjon lecsilla-pította-e ezzel bosszúját? Nem szándékozik-e még a Weldon-Institute elnökének és titkárnak né-hány más kollegiján is bosszút állni? És ki mond-hatta volna magáról azt, hogy rajta nincs ha-talma a légköri régiók e mindenható urának?

Azonban szeptember 27-én egyszerre a város-ban egy hír terjedt el, a mely szerint ugyanaz-nap délután Prudent bácsi és Evans Phil meg-jelentek volna a Weldon-Institute elnökének magánlakásán.

Es a mi még rendkívülbb: a hír igaz volt, noha a józaneszü emberek nem akarták el-hinni.

De a valóság előtt mégis meg kellett hajolnia mindenkinek. Csakugyan a két eltűnt ember volt, testestül-lelkestül, nem pedig az árnyék-juk. Még Frycollin is visszatért.

A klub tagjai, majd a jó barátok, majd az egész nagy néptömeg összecsoportosultak Prudent bácsi háza előtt. A két kollegját megjelénzték a dörgő hipp-hipp- és hurrah-kiáltások közt kézről-kézre adták.

Ott volt Cip Jem, a ki felben hagyta reggelijét — épen salátás sültet evett, ott volt Forbes T. Vilmos és két leánya, Doll és Mat kisasszonyok. E napon Prudent bácsi mind a kettőt nőül vehete vala, ha mormon lett volna, de nem volt mormon és nem is érzett magában semmi hajlandóságot azzá lenni. Ott volt Milnor Truk és Fyn T. Bat is, szóval a klub valamennyi tagja. Az emberek maig is joggal tündönek a felett, hogyan szabadulhatott ki Prudent bácsi és Evans Phil eleve-nen az ezer meg ezer kar közül, a melyek őket szorongatták, mialatt végig haladtak a városon.

Ugyanazon este a Weldon Institute rendes heti ülését volt megtartandó. Számították rá, hogy a két kollega el fogja helyét foglalni az elnöki emelvényen. Miután még semmit se be-széltek kalandjaikról — talán időt sem engedtek nekik, hogy ezt tebsésk — azt is remélték, hogy apróra el fogják mondani utazási elmé-nyeiket.

Tényleg egy, vagy más oknál fogva mindeddig mind a ketten némák maradtak. Néma maradt Frycollin is, a ki fajrokoni lelkesedésükben kevésbé mult, hogy darabokra nem szaggattak.

Mi azonban a következőkben el-mondjuk a mit a két útítárs nem mondhatott el, vagy nem akart el-mondani.

Nem szükség visszatérnünk arra, a mit az olvasó már úgyis tud a július 27 és 28-ika közötti éjjel-fől, a Weldon-Institute elnökének és titkárnak merész szokásáról, a mely benyomásról, a mely erőt vett rajtuk, mikor a Chatam-sziget szikláit érezték lábuk alatt, a lövés-ről, a mely Evans Philt megsebesíté, a horgonykötél elmetszéséről és a hajócsavarairól megfosztott *Albatros*-ról, a mely jelentékeny magasságra emelkedett fel, mialatt a széláramlat éjszakelet felé sodorta. Egő villamos féklátnak világánál még egy bizonyos ideig szemmel lehetett kísérni, de aztán csakha-mar eltűnt.

A szökevényeknek most már nem volt mitől tartaniuk. Hogyan térhe-tett volna vissza Robur a szigetre, miután hajtó-csavarai még lega-lább három vagy négy óráig nem működtek?

Akkor pedig a felrobantott *Albatros* nem lesz egyéb a tengeren uszó roncsnál és a léghajó személy-zetéből csak szertepített hullák fog-nak fennmaradni, a melyeket az Oceán még partra se vehet.

A boszu irtózatós műve be lesz fejezve.

Prudent bácsi és Evans Phil a jogszerű önvédelem terén vélték állni és legesekélyebb lelkiurda-lást sem érezték.

Az *Albatros*-ról kilőtt golyó csak könnyű se-bet ejtett Evans Philen. Mind a hárman el is in-dultak a partról a sziget belseje felé, azt remél-vén, hogy valamely benszülőttel fognak talál-kozni.

Reményükben nem csalótkoztak. Mintegy ötven benszülőtt, a kik halászatból tengettek életüket, lakott a Chatam-sziget nyugoti part-jain.

Ezek az emberek látták a léghajót leszállni a szigetre. A szökevényeket olyan fogadtatásban részesítették, a mely csak természet feletti lények-et illet meg. Kevés lija volt, hogy nem imádták őket. A legkényelmesebb kunyhót jelölték ki lakásukul. Frycollin soha se fog többé ily alkalmat találni, hogy a szerencsének istene gyanúnt szerepelhessen.

Prudent bácsi és Evans Phil, várakozásuknak megfelelőleg, nem látták többé visszatérni a léghajót. Ebből azt kellett következtetniök, hogy a katasztrófa valamely magas légköri rétegben ment véghez. Ezentúl tehát soha senki se fog beszélni Roburról és csodagépéről, a melyen társaival együtt utazni szokott.

Most már csak alkalomra kellett várni, hogy Amerikába visszatérhessenek. De a hajósok rit-kán látogatják a Chatam szigetet. Így mult el az egész augusztus hónap és a szökevényeknek okuk volt az kérdezni maguktól, vajjon nem esérlet-tek-e fel egy börtönt a másikkal? Igaz ugyan, hogy Frycollin az utóbbival jobban meg volt elégedve mint az elsővel.

Végre szept. 3-án egy hajó kikötött a Chatam szigeten édesvíz-készletének kiegészítése végett. Az olvasó nem felede el, hogy Prudent bácsi zsebében több ezer dollár értékű papirpénz volt abban a pillanatban, mikor Philadelphiából aka-rata ellen utra kelt. Ez az összeg több mint elég volt az utazási költségek fedezésére. Prudent bácsi, Evans Phil és Frycollin tehát hajóra száll-tak, Auckland felé indulandók, miután köszönetet mondtak bálványozóiknak, a kik nem fogták ki a tiszteletteljes tüntetésekből. Élményeikből sem-mit sem árultak el és két nap mulva megérkez-tet Új-Seeland fővárosában.

Innét átszálltak egyikére a Csönés tengeren közlekedő postahajókra és szept. 20-án szeren-césen megérkeztek San-Franciskóba.

Nem mondták meg kik voltak és honnét jöttek, de miután jó árt fizettek jegyeikért, nincs oly amerikai hajós kapitány, a ki ez irányban indis-krét kérdéseket intézett volna hozzájuk.

San-Franciskóban Prudent bácsi, Evans Phil és Frycollin felültek a Pacific-vasut legelső va-

A LEGKÉNYELMESEBB KUNYHÓT JELÖLTÉK KI LAKÁSOKUL.

A HÓDÍTÓ ROBUR.

natúra és szeptember 27-én Philadelphiába ér-keztek.

Ennyiből áll dióhéjba foglalva mindaz, a mi a menekültek elszakása és Chatam szigetről való elutazása óta történt. És így történt, hogy a Weldon Institute elnöké és titkára elfoglalhatták helyeiket az elnöki emelvényen, rendkívül nagy-számú gyülekezet közepette.

Egyikök se volt soha nyugodtabb, mint épen ma, ki őket látta, nem is sejtette, hogy vala-mely rendkívüli dolog történhetett a június 12-iki emlékezetes ülés óta. Ez a negyedfél hó-nap még számot se látszott tenni életükben.

A legelső hurrah-riadalmak után, a melyek alatt egyikük arca sem árult el semmiféle benyo-mást, Prudent bácsi feltette kalapját és így szólt: — Tisztelt polgártársak, megnyitom az ülést.

Lelekes és méltó tapsok követték szavait. Mert ha nem is volt semmi rendkívüli abban, hogy az ülés megnyitották, az már mindenesetre rendki-üvül volt, hogy Prudent bácsi nyitotta meg Evans Phil segédkezése mellett.

Az elnök engedte, hogy a lelkesedés kimerítse magát tapsokban és lármában. Aztán így foly-tatta:

— Utolsó üléünk alkalmával, uraim, nagyon élenk vita támadt (*Halljuk! halljuk!*) azok közt, a kik a *Go a head* nevű léggömbünkön a esa-vart elől és azok közt, a kik hátul kívánják alkalmaztatni. (*Meglepéses jelei*) Mótót találunk a két ellentétes nezet kiegyeztetésére és e mód abból áll, hogy a léggömb csónakjának mind a két végére egy-egy hajócsavart kell alkalmazni! (*Csönés és általános álmélkodás.*)

Ennyi volt az egész!

Igen! ennyi volt az egész! Szó se volt a Weldon Institute elnökének és titkárnak elrabol-tatásáról! Szó se volt az *Albatros*-ról, se Ro-bur mérnökéről! Szó sem az utazásról! Szó sem a menekültek megszökéséről! Vége szó sem aról, hogy mi történt a légha jóval, vajjon to-vább röpül-e még a légkörben és várható-e újabb megtorlási kísérletek a klub tagjai ellen.

Kétségtelen, hogy a ballonistáknak nagy ked-vől lett volna ez irányban kérdéseket intézni Prudent bácsihoz és Evans Philhez, de a két úr annyira komolyanak, annyira begombolkozottanak látszott, hogy okvetlenül ildomos volt tisztelet-ben tartani diskrecziójukat. Ha majd alkalm-szerinek tartják beszélni, beszélni fognak és a hallgatóság szerencsésnek fogja magát érezni, ha felvilágosításaiokról értesülhet.

Útövégre is e rejtély alatt talán valamely titok lappangott, a melyet tiszteletben kell tartani.

És ekkor Prudent bácsi, a ki a Weldon-Insti-tuteban eddig nem ismert csönés közepette szó-t emelt, így végé beszédét:

— Uraim, most már nem marad egyéb hátra, mint befejezni a *Go a head* munkálatait. — e léggömböt, mely a légkört meg fogja hódítani. — És ezzel az ülést feloszlatom.

(Folyt. köv.)

EGYVELEG.

* Az angol királynő jubileuma alkalmából a westminsteri körmenetnél a néző helyek átlag 5—10 guineaba kerültek. E század elején ugyanezek Lon-donban koronázások s más ünnepek alkalmával alig fizettek többet egy koronánál. I. Jakab koronázásakor 1 shilling és VIII. Henrik idejében két penny volt a rendes díj.

* Értékes özvegyi főkötőt küldött a spanyol királynő Viktoria angol királynőnek jubileuma alkalmából. A mintát egy 300 éves spanyol kép adta, anyaga rendkívül becses spanyol csipke és sarkig érő fátvoly. elől gyönyörű diadém Krisztina királynő sa-játkezűleg készített díszítésével.

* A leggyorsabb utat az atlanti oceánra át az «Umbria» gőzös tette meg nemrégiben. Queenstown-ból New-Yorkba 6 nap, 4 óra és 12 perc alatt jutott el.

* A legújabb vasut. Finnországban most kötötték össze a két évvel ezelőtt épült Tammerfors-Vasa vasutat Ulenborg várossal, mely 65° alatt a bot-niai öböl mellett fekszik. Ez a vasút közéleti meg jelenleg az egész földön leginkább a sarkvidéket s itt szándékoznak a svéd vasutakat is észekötetésébe hozni. Eddig főképp fa és ásványok szállítására használták, a személyforgalom igen csekély.

* Csigaverseny is rendeztek az Egyesült-államok-ban közelebb. Hat csigát eresztettek utra egymás mellett s az eredmény az lett, hogy a leggyorsabb két hét alatt tett meg egy angol mérőöldnyit utat.

* Huszonnalag nap alatt tette meg gyalog Zmertich nevű hazánkia az utó Budapest és Páris között, napjában 32 angol mérföldet. Zmertich egy pyreneai vezetővel fog gyalogversenyt tenni Perpignanól Dunkirkig.

* Új jövedelmi forrás. Michiganban egy ember mindenkitől csak egy levélblyegzet kért, hogy távol-levő nejeinek írasson. A «gyöngéd férj» kérelme hónapokon át tisztességes jövedelmet biztosított szá-mára.

* Új villamossági kísérlet. Egy amerikai nadrag-tartógyár tulajdonosa észrevette, hogy a gummi-fonaliak időnként eltaszítják egymást és ez irányban számos kísérletet tett. 17 láb hosszú és 1/16 hüvelyk vastag gummi-fonalakat a szoba tetéjére akasztott porseprővel megvert és ezáltal villamosítást keltett fel bennök. Az egyes fonalak minden ütést után jobban eltávolodtak egymással, úgy hogy végre csak kézzel lehetett őket ismét összeenyomni s márszert az em-beri test vonzani látszik a fonalakat. Egyszeri villa-mozás után, különösen száraz időben, több óráig változatlanul marad ez az eredmény, de ha a fonalak a földhöz vagy az emberi testhez érnek, megszűnik.

* A ferde orr Baumgarten tanár kutatásai szerint nem kivétel, hanem szabály. Ha figyelmesen meg-nézzük embertársainkat, csaknem mindenkin orrán észrevehetünk valami ferdeséget s teljesen egyenes orr csak némely nőknél és gyermekeknél fordul elő.

Legtöbbet látároz e tekintetben az, hogy ifjúkorban volt-e sok náthája az embernek, mert az orr válaszfala-nak alja megdagad s a falakat félrenyomja. Különb-nemcsak az orr ferde rendezen, de az arcz egyik fele is más, mint a másik, főképp abból az okból, mivel az ember rendezen egyik oldalára fekszik.

* Ingyenes állatkórházat állítanak fel London-ban a szegényebb néposztály javára s ezzel kapoco-latban nyilvános előadásokat tartanak a háziállatok-ról s röpiratokat osztanak ki ezekre vonatkozó utat-sításokkal.

* Disznó-háború. Friedrichsruh, Bismarok her-czeg híres nyaralóhelye, két száz évvel ezelőtt neve-zetes háború színhelye volt. A hamburgiak ősiököt óta szabadon makkoltatták disznyaikat a laenburgi erdőben. 1660-ban azonban a herceg hírtelen egész csordákat fogatott be. Az erőszakos tetre a hamburgi köztársaság hadsereg-küldésével felelt, több falut el-pusztítottak és már Laenburg város ellen nyomul-tak, midőn a herceg békét kért. 11 év múlva ismét-lődött a harc és újból a herceg vereségével. A disznó-háborúért a hamburgiaknak sok gunyolódást kel-lett eltűrniök. Többek közt egy hamburgi theologus, Gärtner Márk is csinált a nevezetes háborúról gu-nyoros hőskölteményt, melyért a nemes tanács arra ítélte, hogy szegénypadon vonja vissza gunyolódását és ennek megerősítésül háromszor usson saját szá-jára. Gärtner az ítélet végrehajtása elől megszökött, de a gunyvers megmaradt és az egész német földön elterjedt.

* A német sör is számüzetett a chauvinista pári-siak által s most e helyett nagy mennyiségű sör szállítanak oda egyenest Sz.-Pétervárról.

A KIRÁLYNŐ AZ ELSŐ TANÁCSÜLÉSEN.

Wilkie festménye.

VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ MENYEGZŐJE.

Hayter festménye.

AZ ANGOL KIRÁLYNŐ ÉLETÉBŐL.

EMLEKEZÉSEK AZ ANGOL KIRÁLYNŐ JUBILEUMA ALKALMÁBÓL.

Viktória, Nagy-Britannia és Írland nőkirálya, ki most üli 1837-ben trónra léptének ötven éves fordulóját, az angol királyok sorában mint nőkirály, a negyedik. A két első, a XVI. század második felében, VIII. Henrik király két leánya volt, a katolikus *Mária* és a protestáns *Erzsébet*. A XVIII. század elején uralkodott a katolikus, — ezért trónja vesztett II. Jakabnak protestáns leánya *Anna*, dán hercegnő, kinek magtalan elhalálozása 1720 óta, a rokon hannoveri fejedelmi háztól egymás után I. és III. György uralkodtak Angliában. Az 1760-tól 1820-ig királykodott, végéig megtebolyodott III. Györgyöt a trónon fia IV. György és IV. Vilmos követték. Ezek magtalan halála után, a már szintén elhalálozott kenti hercegnek egy száz-köbörg hercegnőtől 1819-ben származott fiatal leánya Viktória következett a sorrendben nagybátyái trónörökségében, noha még egy nagybátya Ernő Ágost életben volt, ki azonban fiverei után a hannoveri királyságba ült, melynek alap-törvényei a nők uralkodását nem fogadták el.

A 18 éves szép királyi hölgy koronázási ünnepére nagy előkészületeket tettek Londonban. A puritánok megsokalták a kifejtendő fényt és a nép megterhelésével járó költséges kiadásokat. A „Punch” élelapon aztán kedvökért indítványozta, le is pingálta „Félkoronázás” cím alatt, hogy Viktória, bérkocsin, utána a miniszterek ombibuszon menjenek az ünnepélyre. (Félkorona = pénzérték.)

Viktóriát whig-párti atyja, a szabadelvű párt szellemében nevelte, ellenkezőleg szigorúbb tory-párti nagybátyjával Ernő Ágosttal, kinek korlátlan hatalomra törekvéseivel huzamos küzdelme volt a göttingai egyetemnek és a hannoveri szabadelvűeknek. A királyi hölgy trónraléptekor, a whig Melbourne volt a kormányelnök, s Viktória is e párt előkelő családjaik leányaiból válogatta barátait, udvara hölgyeit. De nem sokára a megkoronázás után, a tory Peel Róbert váltotta föl a kormányon ellenfelét, s követelte a nőkirálytól, hogy bocsássa el whigpárti hölgykörnyezetét, s csupán tory-hölgyeket vegyen föl udvarába. A fiatal királyi hölgynek a követelésre alkalmat nyílt jelleme szilárdságát föltüntetni, mondván: „kiket fogadjak udvarom hölgyeinek, bizalmas barátnőimnek, ez az én házi ügyem; ehhez a politikának semmi köze”. A tory-kormány erre meghatárolt, és ismét a whigek kerültek föül. Ez alkalomból valók Thiers akkori francia miniszterelnök híres szavai: „a király uralkodik, de nem kormányoz.”

Viktória első szülöttje volt a mostani német trónörökös neje, ki már maga is több unoka nagyanyja. Második szülöttje 1840-ből *Ede*, a walesi herceg, Anglia leendő királya. Aljon itt ennek kis gyermekkorából egy pár adoma. A kised trónörökös keresztelési ünnepélyére a birodalom előkelő uraiból kétszáz vendég volt hivatalos. A lakománál az asztalon egy roppant nagy torta maradt illetlen. Másnap azonban a kétszáz vendég egy csinos dobozban, a nagy tortából egy-egy darabot kapott, a régi walesi hercegek e jelszavának föliratával: „Szolgálók!”

A kis *Ede* öt éves korában (azután is) eleven, pajkos fiú volt. Névelőnője miss Eliza, valami csinjalért megfedte. A gyerek visszapattogott: neki senkise parancsol, mert ő walesi herceg. A miss erre Albert herceget az atyát fölkeresi s kéri, hogy intse meg a fiát. Az atya előjön, egyik kezében a bibliával, a másikban pácizikával. A bibliából ráolvas a példabeszédekből, hogy az atya engedetlen fiát fenytse meg: azután térdére fektette fiát, ennek nadrágát, melyben a walesi herceg is benne volt, a fiú sikoltozásai közt jól kiporozta; aztán szögletbe állítván parancsolta: „addig itt maradsz, míg a miss meg nem engedí, hogy innen kijőjj!”

Kevéssel ezután, a kis *Ede* szülei, a kies Wight szigetén mulattak. Egyszer a kis herceg magányosan kimegy a tenger partjára széttekinteni. Látja, hogy egy halászfű a sapkájába szines kagylókat szed össze. *Ede* odamegy s merő negédből fölragja a sapkát, hogy a kagylók belőle tova gurulnak. A halászfű ráförmed a pajkos urira: „ne bántsd a sapkám, mert nyakonütlek!” s újra összeszedi a szertegurult kagylókat sapkájába.

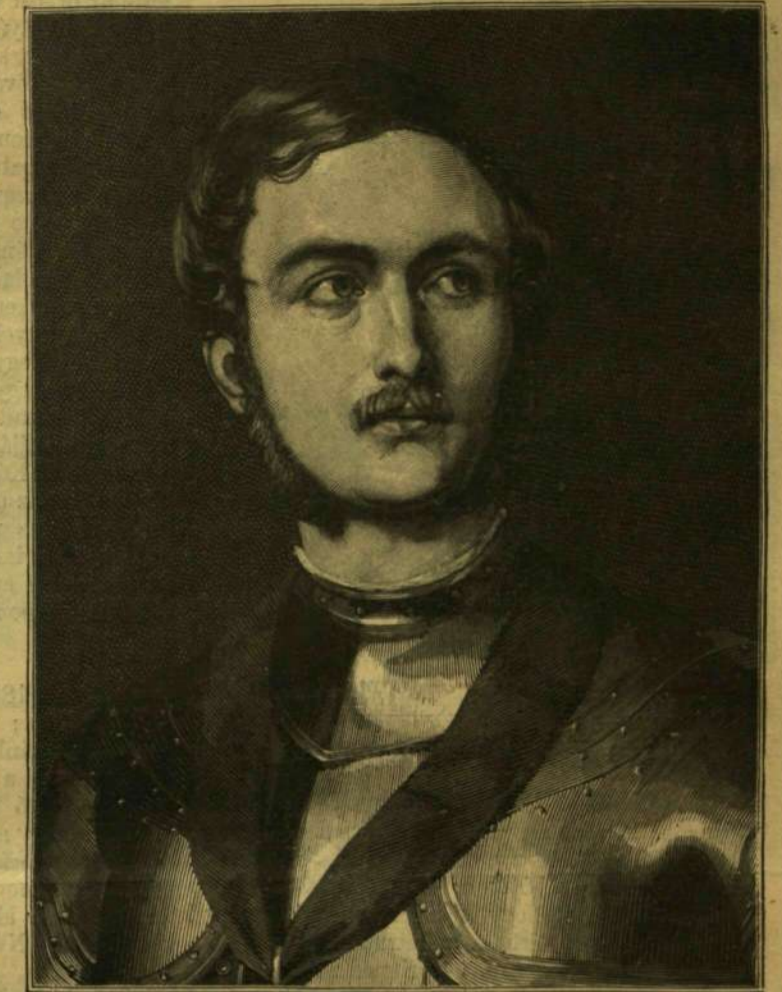
A kis *Ede* csak azért is újra fölragta a kagylótelet sapkát. Ekkor az erősebb halászfű neki ment a királyfiúnak s ugyan-csak megdöngötte. A megvert fiú ordítva fut anyjához panasza. Az anya előhívja a halászfűt, és beszéltette a maga fiával elmondhatja a történet dolgát. A királyné azt mondja ítéletileg: „jól tetted!” aztán fiához fordulva: „te meg tanuld meg ebből, hogy ne bántsd a másét!”

Igy nevelték a walesi herceget. HÖKE LAJOS.

Pulszky Ferenc, ki az angol viszonyokat alaposan ismeri, egyik napilap tárczájában a jelen jubileum alkalmából néhány érdekes s részben pikáns adomát beszél el Viktória királynéről, melyek közül közöljük a következőket

Viktória királynő közel rokonsága között sok volt a pazarló ember. Egyik nagybátyja, York herceg, oly sok adósságot hagyott hátra, hogy midőn Londonban véletlenül egy nagy oszlopra tett mellszobrát felállították, a néphumor azt állította a szoborról, hogy azért helyezték ily magasra, hogy hitelezői ne férhessenek hozzá. Viktória atyja, Kent herceg, is oly pazarló volt, hogy hitelezői elől a szárazföldre szökött. Itt vette nőül a Meiningeni herceg özvegyét. Midőn neje családi örököknek nézett elé, Hume József parlamenti tag nyílt felhívat intezett az angol néphez, hogy ne engedjék meg, hogy az a gyermek, ki esetleg Anglia trónján fog ülni, idegen földön lássa meg a napvilágot. A whig párt, melynek Hume egyik vezére volt, felhasználva ezt az alkalmat tüntetésre és közadakozásból összegyűjtötték a szükséges összeget, kifizették a herceg adósságait s így történt meg, hogy Viktória, a jelenlegi királynő, angol földön született meg.

Hume Józsefnek a fiatal hercegnő nevelésére is nagy hatása volt s részben innen is magyarázható a királynő takarékosági hajlama. A fiatal királynő — írja továbbá *Pulszky* — vonzó arcu volt, de nem szép. A festők azonban ideális arczképet készítettek róla, mely a pénzen és levelbelyegeken is meghonosult. Maga a királynő roppant restellette nagy lábát s ezt hosszú ruha által fedte el, mely csakhamar egész Európában divatos lett, úgy, hogy évtizedeken át csak a balletben lehetett szép női lábakat látni. Nem érdekeltlen az sem, a mit *Pulszky* a Prince consort civillistájára vonatkozólag közöl. Az eljegyzés után Landsdowne marquis miniszter-társai megbizásából bizalmasan megkérdezte a her-

ALBERT HERCEG, VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ FÉRJE. Thornburn festménye.

ceget, hogy mily összeget óhajtana saját számára a parlament által megszavaztatni. A herceg, ki ekkor még csak 19 éves volt, megzavarodva mondá, hogy atyjának, Koburg hercegnek, évi jövedelme 120,000 forint, de mivel Angliában az élet drága, neki is kellene mintegy 100,000 forint. A miniszter mosolyogva felelt, hogy bizza a dolgot a parlamentre. Ez csakugyan 600,000 forint évi civillistát szavazott meg s e mellett ezredtulajdonos s a St.-James-park felügyelő-jévé tették, melyek jövedelmező ezimek, úgy-hogy Albert herceg jövedelme Németország sok uralkodóját felülhaladta.

GOD SAVE THE QUEEN.*

Angol néphymnus.

Eljen a jó király,
A jó s kegyes király,
Eljen soká!
Kísérje győzelem,
Boldog dicső legyen
Uralma idelem,
Eljen soká!

* Közhit szerint John Bull írta. I. Jakab király számára 1657-ben. Mind a szerzősége mind a dallam szerzősége felett régóta foly a vita, de maig eldöntetlenül.

VIKTÓRIA ANGOL KIRÁLYNŐ I. NAPOLEON SIRJÁNÁL.

Ward festménye.

Oh istenünk segitsd,
Törje meg ellenit,
És szórja szét!
Veszzen a cselszövő
S az ellenszögölő, —
Reménységünk csak ő!
Isten te védj!

Áldásid száma nagy,
A javát neki add,
Éljen soká!
Védjen törvényt, jogot,
Hadd legyen mindig ok,
Azt kiáltani, hogy
Éljen soká!

Barátság, ezereket
Sohase szünjenek
Mosolygni rá!
Ha pálcájával int,
Álljunk melléje mind,
S kiáltás ajkaink:
Éljen soká!

DALMADY Győző.

KOSSUTH LAJOSNÉ BUJDOSÁSA.

Az önéletrajzok a történelemre nézve elsőrangú források; bennök a legpróbb adat sokszor érdekesebb világot vet a kor viszonyaira, mint később feldolgozott kötetek egész sorozata. Nem szenved kétséget, hogy a közelet mezején nagy szerepet játszott férfiak önéletrajzi följegyzései több közérdekű mozzanatot őriznek meg; de viszont azok, kik a kor viszonyainak inkább szemlélői, mint előidézői voltak, sokkal élénkebben tartanak meg emlékezetökben egyes történelmi eseményeket, épen azért, mert azok nagyobb hatást tesznek rájuk. Kéry Imre is ily szemlélője volt az 1848—49-iki eseményeknek s önéletrajzi följegyzéseiben, melyeket 1871-ben állított össze, egy oly jelenetet örökített meg a szabadságharc napjaiból, melyet az ő gondosságán nélkül valószínűleg a feledés leple borítana.

Kéry Imre folyó évi május 15-án halt meg 89 éves korában s életéből 61 évet töltött az Arad megyében levő Boros-Sebesen, orvosi gyakorlatának és a szakirodalomnak szentelven minden idejét. Az orvosi szakirodalom művelésének köszönhető, hogy nevét az akadémia 1858-ban levelezői tagjai sorába iktatta. Arad megye három ízben választotta meg megyei főorvosának s ő e hivatalát, a szó szoros értelmében, nagy buzgalommal töltötte be. 1871-ben, midőn említett önéletrajzát megírta, arról volt szó, hogy az új megrendezés értelmében e megyében is csak egy főorvos lesz ezentúl, a kinek a központban kellend laknia. «Már pedig öreg embernek — így szól ő maga, — az élet fő tényezőit, minő főleg a víz és lég, állandóan megváltoztatnia nem szabad, ha csak egészségét és életének még tán hátralevő pár éveit kockáztatni nem akarja. Én pedig 46 év óta erdő hegyi egészséges léggel és tiszta ivóvízzel éltem; nekem posványos tájra, a hol e fölött még igen rossz ivóvíz is van, átköltözni nem lehet. Az involutio jelei is már világosan érezhetők nálam, tán már pihenésre is van szükségem.»

Kéry (e nevet 1848 után vette föl a német hangzású Bittner helyébe) 1798. évi november 10-én született Késmárkon, hol atya tanítóskodott, s gyermekei nevelésére nagy gondot fordított; mint tanító igen korlátolt anyagi viszonyok közt élt; hogy sorsán némileg enyhítsen, magán-órákat adott s számos, a késmárki ágost. ev. lyceumra a bölcsészeti és jogtudományok, de főleg a német nyelv megtanulása végett oda seregülő magyar ifjakat élelmézésbe fogadott. «Ezek iránt — mondja hálásan emlékező fia — ő mint tisztá jó hazafi a legszívelebb rokonszenvvel viseltett s ezektől tanultam én, atyám kimodhatatlan öröme, magyarul gagyogni. Biztos is voltam benne, hogy ha számos gyermeki kicsapongásaim után különben szigorú atyám részéről a büntetés kikerülhetetlenné vált: ha magyarul engeszteltem meg őt, az mindig teljesen elengedett. Ruhát nekem csak magyar szabású csináltatott, minőt maga is viselt; beszélt ugyan magyarul is, de igen hibásan.»

Szülei a papi pályára szánták, de bevégzven alsóbb iskoláit, az akkori abajmegyei főorvos, Keresztessy mellé került nevelőül s az orvosi pályához nyert kedvet. 1825-ben Pesten le is

tette az orvosi szigorlatokat s tudorri avatott. Egyetemi pályája alatt nagy csapás érte, elvesztette hallását, s bár a leghíresebb pesti orvosok mindent elkövettek, hogy bajjót halló maradjon, ő teljes életén át nagyját halló maradt. Ennélfogva lemondott az élénkebb társas életéről s elhatározta, hogy vidékre megy. Így került 1826-ban Boros-Sebesre. Az 1832-ik évben meg-nősült s neje a Thurzó-család egyik ivadéka volt; családjának számos tagjai a biharmegyei Marcziházán laktak, mely birtok e családé volt. Kéry a vidéken is élénk figyelemmel kísérte az akadémia ügyeit; ennek jelet adta többek közt az által is, hogy a múlt évben az akadémianak ajándékozta egyik feltékenyen őrzött ereklyéjét, a XVII. század elején meghalt Thurzó György nádor fali óráját.

Itt élte át Kéry a forradalom napjait s ez időből való az az érdekes epizód, melyet önéletrajza őrzött meg, s mely Kossuth Lajos feleségének bujdosásával ismert meg bennünket. Közöljük itt az érdekes epizód a forradalomra vonatkozó s helyi szempontból becses részlettel együtt.

«Elzúgott 1849-ben vidékünk fölött is a forradalom vihára; de másnemű pusztító elem volt az, mipt hazánk más tájain; mi meglehetősen távol voltunk a harc zajától.

A borzasztó tél után, mely 24 fokú hideggel is járt, s mely az Erdély felé Gaál ezredes alatt itt elvonuló csapatokban több megfagyást okozott, sőt a nevezett ezredes mind a két fület tönkretette, a cholera ismét kiütött s dühöngött két hónapig. Nyáron a fektelen mőczok őrzöngtek, raboltak, gyújtogattak, és a kegyetlenség minden kigondolható nemével öldösték a szomszéd Zarándmegye némes családjait. E vad csoportok már Arad megyébe is betörni készültek, a vidékünkön is menekült mindenki, a hogy tudott. Résztint azért, mivel még volt reményem, hogy a veszély tán eloszlik, résztint mivel módomban volt a nap vagy éj minden órájában ellátni, bevártam a végsőt.

«Az itteni oláhok csendesen viselték magukat, de mégis meglátszott rajtuk világosan, — s bizonyos is voltam benne, — hogy a közelgő mőczokat szívesen látandják maguk között, hogy aztán ők is segítenének az elhagyott úri lakokat kipusztítani és jó napokat élni.

Midőn a mőczok rablóbandái lakhelyemtől már csak két órányira voltak s már Csil mezővárosában garázdálkodtak, elérkezettnek véltem az elmenekülésre való utolsó órát. Befogattam tehát én is, és marcziházi kis birtokom felé, melyet pár évvel ezelőtt szerettem, hajtottam.

Egy különös, a szerencsétlenségben szerencsés, véletlen fordulat meghiusítá oláhjaink reményét és kikergető a mőczokat megyénkől, kik már Butyin mezővárosában, felőrányira Boros-Sebestől, raboltak s felgyújták b. Ditrich butyini földesúr amerikai szerkezetű roppant nagy malhát, azért, mert ez látta el a forradalom alatt Erdélyben tartózkodó honvédeinket. E roppant és lángjainak világosságát egész Marcziházaiú láthattuk, hol pár nap mulva több Debreczenből menekülő hazafiak társaságában a tudomány fáradhatatlan bajnokát s hazánk kitűnő fiát, Kubinyi Ferenczet is marcziházi lakó-szobájában megvendégelni szerencsés voltam.

Épen azon órában, midőn a mőczok már Sebes felé tartottak, elterjedt hirtelen a magyarok! S csakugyan jöttek is a délfeleli hegyen le, az erdőn keresztül, a Temesvár alól menekülő Vécsy-féle huszárok; mire a mőczok hanyatt-homlok, tüskön-bokron keresztül megfutamodtak Erdélybe, úgy hogy katonáink őket meg sem láthatták.

Leereszkedvén az éhes, végsőséggé elfáradt, de már teljesen fegyelmetlen ezred maradványa a városba, s minden úri lakot elhagyva találván, azon kérdésekre: «hol az urak?» az álnok oláhok nekik azt mondták, hogy azért távoztak el, nehogy terhőkre legyenek: s már most a fektelen, de az is igaz, kiéhezett, s nyomorult állapotban lévő huszárok kezdék meg s végre is hajták a rablást. Az én házamat úgy kifosztották, hogy egy forint ára értékes tárgy nem maradt benne; a mit magukévé nem tehettek, darabokra törték. Physikai és sebészeti eszközeimet — köztök egy nagyszerű bergépet — minden butoraimat összeaprították, könyvtáramat részint megdezmálták, részint összeroncsolták, sőt nővanygyűtemenyemet is, melyet nagy fáradsággal alkottam meg, s mely az itteni főra képviselője volt, töké-

letesen semmivé tették. A tisztok, kik között Thurzó Miklós sógorom is volt, hiába rimázkodtak, mert parancsról már szó sem lehetett. Szerencsém az volt, hogy az apróbb értékes tárgyakat már jó eleve Marcziházára küldvén, biztonságba helyeztem. E garázdálkodás egész nap tartott, mert másnap a legnagyobb rendtelenségben, megrakodva elorzott tárgyakkal, elvontak Bihar felé.

Nekem az fájó leginkább, hogy én, azon úgy hő barátja, melyért e huszárok véreket ontották, saját hazámfiái által fosztattam ki minde-nemből.

A forradalom ezen rám nehezült szomorú csapását azonban elfelejtetem velem egy különös eset, melyre valóban még ma is a legkellemesebb szellemi élvezettel emlékszem vissza, mely éltém élményei között szerencsés fénypontot képez, s melyet itt elmellőznöm nem lehet.

Tőlem mintegy másfél órai távolságban Bokszezen (most hg. Karagyorgyevies birtoka) lakott László Miklós jó barátom, mint ezen szép birtok tulajdonosa. Pesten sok rokonai lévén, közülök többen minden év nyarán el-eljövének hozzá látogatába, s itt néha heteket is töltöttek. Olykor egyik-másik meg is betegedvén, barátom házánál én is gyakrabban megfordultam.

Néhány héttel a fegyverletétel előtt, beköszönt nálam Miklós barátom, fölkelvén engem, hogy — miután egyik jelenleg nála időző nőrokonja beteg — lennék szíves hozzá kirándulni. Elmentünk azonnal.

A beteg nő ágyban feküdt s orvosi vizsgálatom kórhatározati eredménye az volt, hogy a nő lobos természetű vérhasban szenved. Megállapítam a gyógytervet, s azt azonnal foganatosítam is.

A betegség elején, néhány napig naponta, később, midőn a javulás beállott, minden másodnap meglátogattam az igen pontos és engedelmest. Nyolcz-tíz nap mulva beállott a felüldülés szaka, a beteg nagy öröme, ki igazán nagy mérvű kínokat szenvedett, melyeket vas erővel iparkodott eltűnti. Berekesztvén a gyógy-szerelést, csak életrendi szabályokat tanácsoltam, megígervén, hogy még egy látogatást teendek nála. Harmadnapon megjelenvén ismét, a művelt nő szívélyesen megköszöné iránta való szívességemet s nyájias nyilatkozatok között átnyújtá a tiszteletdíjt.

Most Miklós barátommal a lakházát környező kertbe menénk, s kis idő mulva fülemből szólván, kérde:

— Tudod-e, kit orvosoltál?
— Tudok annyit, mennyit mondtál, hogy rokonod.

— Ez a nő rokonom igenis, a bujdosó Kossuth Lajosné.

Nem sokba mult, hogy ezen szóra Miklós urat nyakon nem ütöttem; mert ha ő nekem e titkot előbb fejezi fel — noha az orvoslásban és látogatásaimban mulasztást így sem követtem el, — első látogatásom órájától felüldüléséig a háztól el nem távoztam volna. Tudám ugyan barátom titoktartását még meghiált barátjával szemben is méltányolni, de szemrehányásoktól meg nem tartóztatattam magamat. Megkért végül arra, hogy a méltóság teljes nőtl bucsúzávan, valahogy el ne áruljam, hogy a titokba be vagyok avatva. Nehéz feladat volt ez reám nézve, de utóvégre is szerencsés sikerült ez is, — hazatérőben örvendvén ezen váratlan szerencsének és a sikerült orvoslásnak.

Ezen időtájt, nyomban a fegyverletétel után, mely nem Világoson, hanem Szöllöshöz történt, s mely helység és Világos között még Pankota mezőváros, Muszka és Galsa helységek fekszenek, az ugynevezett kompromittáltak (a győztes szótára szerint) vagyis (a mi szótárunk szerint) hazánk lelkes fiai menekülének. Mindenfelé látánk tiszta magyar alakú, de komor és szomorú arczifejezésű idegeneket kocsin, lóháton minden irányban, de főleg a hegyek felé vonulni.

Utolsó bokszezi látogatásom után mintegy harmadnapra, az esti órákban — szép, kellemes idő volt — ismét betér hozzám László Miklós barátom, de igen aggodalmas arczvonásokkal. E miatt azonnal kérdem: tán recidiva?

— Nem, ő egészséges, de tanácsot jöttem kérni: házam, mint tudod, az országút szélén áll, igen sok idegen jár most itt és sokan te is térnek hozzám; bajtól tartok...

— En egy percz alatt belátván aggodása helyességét, mondan:

— Hozzuk hozzá! Még pedig azonnal, ma éjjel.

Miklós kocsin termett, én pedig siettem szobát rendezni nagy vendégem számára. Néhány óra mulva megérkeztek. A hölgy szobámba lépven, nyájasan, határozottan, de egyszersmind elszánva, e szavakat mondta köszöntés fejében: — Uram, az ön kezeiben van sorsom!

E szókat sohasem felejtém el, s még most is eszembe jut. Nálam lakott mintegy nyolcz napig Scholczné rokonom neve alatt, mely név épen a késmárki családi nevek közül esetlegesen eszembe jutott. Ezen rokonságunk hitelt adandók, nehogy a cselédség gyanul is merithessen, fesztelenül bántunk el egymással; nóm, ki kifogástalan igazi honleány volt — mint ez Thurzó-ivadékhöz illik is — mindent elkövetett, hogy vigasztalja a biztonlétéről biztosítsa. Ezen időközben serdülő-felben levő leányomat különös kegyében részesíté és neki a női erényekről valódi oktatásokat adott.

Az idegenek száma növekedni látszott, s nálam is sok fordult meg közülök. Kezdem belátni, hogy vendégem itt teljes biztonságban ninesen; pár óráig a teendőket a jelen viszonyokkal szemben latolgtatván, elhatároztuk, hogy elviszem magas vendégemet marcziházi kis birtokomba. Ő beegyezett, magát teljesen rám bízván. Mi több, az elutazást még az nap éjjel határozám: s ezt nekem jó szellemem sugalta.

Esti 9 órakor vendégem, nóm és leányom el is indultak Marcziházára, mely helység minden országtól nagyobb távolban fekszik, sőt a szomszéd helységéig is, melyek közé Szalonta is tartozik, messze vannak tőle. Másnap reggeli 7 órakor el is érkeztek oda szerencsésen, s örültem, hogy biztosan elhelyezte tudtam. Ezentúl többé vendégemet nem is láttam.

Másnap korán reggel, midőn még ágyban heverészttem, mert este igen későn fektettem le, belép egy fiatal bihari szolgabíró egy osztrák tüzérvényes társammal. E szolgabíró nóm után közeli rokonom volt — Sántha volt a neve — fia azon Sántha Györgynek, ki elölött Biharban az ismeretes adminisztrátori ügyben oly feltűnő pecsovcis-szerepet játszott, de a forradalom alatt már nemcsak részünkön, hanem Halmagyon (Erdélyben) lelkes kormánybiztosunk is volt.

Ezen két ur, kik éjjel Bokszezen voltak, korán reggel Boros-Sebesre jövének. A szolgabíró nóm nagynémje, vendégünk után tudakozódott, mire azt feleltem, hogy gyermekeimmel együtt már hetek óta Marcziházán lakik. Azon kérdésekre pedig, hogy minő járattan van itt, azért meg, hogy ágyukat keresnek, mivel ártásokra esett, hogy e vidéken ágyúk ásattak el. Pedig, mint már

A BUDAPESTI KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOK: A MEDVE-UTCA (II. KERÜLET.) Kinnach L. rajza.

említém, vidékünk távol esett a harcztértől s itt ágyuk meg sem fordultak. Voltaképen, mint később Lászlótól hallám, csakugyan ezen éjen szerencsésen megszöktetett vendégemet keresték. Sikerült őket, tökéletes elfogulatlanúságot látván, tévútra vezetnem.

Körülbelül két-három hét múlva (erre már nem emlékszem) azon örvendetes hírt vetém nómtól, hogy vendégünk külföldi útlevéle megérkezvén, szerencsésen elmenekült külföldre.

A betegemtől Bokszezen átvett tiszteletdíj 12 új magyar arany volt. Ezekből örök emlékül most nem régen két leányomnak két-két fül-függőt s egy-egy mellűt készíttettem, azon kikötéssel, hogy ez ereklyéket csakis ünnep- és vasárnapokon szabad hordaniok. Engedelmes leányaim ez akaratomat mai napon is pontosan teljesítik; a többi hat darab még birtokomban van.

Közi: DR. BOROVSKY SAMU.

VÁLASZTÁSI FOTOGRAFIÁK.

Tagba szakadt, piros pozsgás vidéki uri ember haladt végig a napokban egyik fővárosi barátját-

val a dunaparti korzón, kíváncsi szemekkel me-regetve a járókelőket, s ki nem fogya a kérdé-zősködésekből, a miint figyelve új meg új tárgy-on akadt meg.

— Ugyan kérlek ki az az úr ott, a ki monokli-ján át egyre felénk tekintget?

— Követjelölt.

— Hát az, a kinek épen most köszöntél?

— Követjelölt.

— No de az, a ki a Hangliban ott olyan finy-nyánas kanalazza Punch á la Romaine-jét?

— Hát az is követjelölt.

— Szent isten! Hát itt már mindenki követ-jelölt? De hát aztán hol van ezek számára elegendő kerület ebben az országban?

— Már az az ő dolguk. De annyi bizonyos, hogy Magyarországon mindenki született követ-jelölt, a ki valaha csak egy toasztos elmondott s egy tuczt vezercikket ebédutáni pikolója mellett végig olvasott.

No hát ez a párbeszéd, ha nem is épen így folyt le szóról-szóra, eléggé jellemzi a viszonyokat. Ezek a nagy igényű speech-elők néha nagyon szerényen kezdik. Talán egy lakodalmi felköszön-

A BUDAPESTI KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOK: SZAVAZÁS A KIRÁLY-UTCAI LÖVŐDEHELYISÉGBEN.

Kinnach László rajza.

tón, úgy éjfél tájban, az örömszülob egész ségére. Mindegy. Azért ez elég, hogy a közfegyver városunk szülőit" felé forduljon, s minden nyilvános alkalommal ő vigye a szót. A második alkalom talán még csak ama bizonyos "köztiszteletben álló férfiak egyikének jubileumára szól, a kiknek "vidékiük érdekeit előmozdító önzetlen munkásságáról" oly elragadtatót szavakban tudnak írni a vidéki levelezők, de a harmadik bizonyosan ott találja már a nagreményű lument a politikai podiumon, a mint olyan megsemmisítő pathosszal szavalja el nézetét a finansziális és gazdasági romlásról, a közérköcsök süllyedéséről stb.

Hát esoda-e aztán, ha lassankint ezek a fiatal erők kezdik mindinkább kiszorítani a házban megaggott kipróbált veteránokat? Ott van a jó Csányi bácsi. Ki hitte volna, hogy még ő is elbukik, s pláne, hogy épen a 48 bukta meg, a mit pedig senki sem ropogtatott olyan keményen mint ő? Mert hogy tudmillsik 48 szóval maradt kisebbségben Hosszu-Pályiban. Nem, a sorsnak ezt a kegyetlenségét még sem érdemelte meg a jó öreg; ő, kinek kereki-i híres Boockay-féle kastélyát s mondhatni egész vagyonát a pártpolitikát hozott áldozatok s a boldogult "Magyar Újság" nyelték el.

Azóta nem is pénz a függetlenség párt, mert az csak hallatlan eset, hogy egy budapest-belvárosi kerületben az összes választási költségek 40, mondj negyven o. é. krajczárt tegyenek ki, mint az idén. Ennyibe került ugyanis egy régi zászlónak beírása a Gyórry Elek nevével. Pedig egy bukást Trefort Agoston szemben mégis csak többre lehet becsülni «40 krajczárnál.» De ne esodálkozoznak ezen, kérem; a belvárosban valóban akadémiák szemmel honol, azt bebizonyította azazal is, hogy Trefort pártja még a hagyományos tollat és kokárdát is méltóságán alólnak tartotta viselni, egy szalag a gomblyukban, ennyi volt minden a mi a korteseket megkülönböztette. Hiszen szép, szép ez is kezdeménynek, de biztat a remény, hogy őt év múlva már legalább is a becsületrend szalagjával s a Szent-István-rend kis keresztjeivel mellükön fogják kiáltozni váci utcán végig, végig, végig, hogy: "Méltóságosok sokáig élni nagyméltóságu Trefort Agoston miniszter úr ő exczellenciájának."

Program-, üdvözlő- és köszöntő-beszédek, mulóban vannak már a ti napjaitok! Pedig mily élvezet volt végig hallgatni, mint bizik a párt vezérszónoka (vulgó főskortese) a haza sorsát rendező államférfi felátásában, bőbeszédében annak a jelöltnek, kit eddig az ügyvédi zugiroda, szolgabírói mtikódes, kisvárosi orvosi praxis vagy falusi gazdálkodás gondjai teret igénybe s teljesen ismeretlenül lépett most a szöszekre előadni monddt terveit. "Nem titkolhatom el örömetem azon szerencse fölött, hogy a képviselőház tagja lehetek; s kivált a fontos kerület, mely . . ." (ipara vagy gazdasága, vagy intelligenciája által kitűnő, a körülményekbe alkalmazva a szavakat.) Rendszerű kezdetű a siker kilátásával szónokló boldog jelölt beszéde, kit magasabb pártfogás, jó kortések, balog eszközökkel megnyert népekje támogatnak. — "Én igaz hazafi és valódi szabadelvű vagyok" hangzik a folytatás s ennek melléklete: "a kormányhoz hazafiasággal és szabadelvűségért teljes bizalommal viseltetem", vagy "a kormányhoz hazafiatlanságért és szabadelvűtlenségért semmi bizalommal sem viseltetem." Következik aztán a hazamentes részletes terveze: "nem szabad visszariadni az áldozatoktól sem, ha azok korlátozt elment itelele szerint alkalmasnak látszanak", vagy "a nép gőnyvedező vállalára többet már nem rakhattunk." "Az egységy fokozatos előre haladó helyreállítás, az államadósságok konverziója, az indirekt fogyasztási adók fokozása, a szeszadó reformja kapcsolatban a regale megváltásának tervevel" — ezek azok a nagy eszmék, melyeket egy-két vezérszónok után az apróbbak is hangoztatnak, míg ezzel szemben az ellenjelölt a "rossz gazdálkodást, az elviselhetetlen adó-terheket, fényűző és felesleges kiadásokat" emlegette. Ma már ez mind csak emlék, emléke a mozgalmas választási napoknak; a felizgatott kedélyek elnyugosznak s kora őszszel megindulhat az oly "nyugodalmos" nak ígérkező öt-éves országgyűlés! Ma már a főváros képe is olyan mint egy csatater, a melyet ott hagytak a küzdő felek, magokkal vive zsákmányaikat és halottjaikat. Bevonták nagyrészt már a lobogókat is s a József-

városban, melyet néhány napig egy Atlasz (igaz, hogy csak Samu) hordozott vállain, s hol valódi Rémy-uralom (brr! de rémes szójáték) vezette a pártok küzdelmét, ma már semmi sem árulja el a zajos napok izalmát. Csak a Ferencváros áll még készenlétben, várva a pótválasztást, mely Tolnay és Prückler között fog dönteni. Esetől fakultan lolog meg a Tolnay-zászló a sorokári-utczai két házior közt kifeszítve, s kétfelől szakadozott foszlányban csüngve alá. Nem esoda, kétfelől két ellenpárt huzgálta, tépte.

S természetesen a Ferencvárosi derék bormérőinek is van eszök, hogy megfogadják "Rip van Winkle" korsmárosának jó tanácsát: "Tartsd nyitva korsmárodát azoknak, a kik politizálnak, magad azonban sohase politizálj; mert a ki sokat politizál, az sokat beszél, a ki sokat beszél, az sokat iszik." Ad vocem: iszik. Vannak, a kik azt tartják, hogy sokkal egyszerűbb volna, ha Tolnay a helyett, hogy zászlókra költ, megvénne Prückler pezsögét, s kiosztaná a Prückler-pártiak között. Ha még ez sem tántortanít el jelöltjük személyétől, akkor igazán ne mondja senki, hogy nincsen kitarítás és elvhűség a mai világban. Szavazni, no azt fognak tőle, de hová? . . .

A baka fegyverére támaszkodva, ásitva veti szét lábát s megvető tekintettel méregeti végig a civiltépet. Tudja, hogy csak egy kommandószó kell, s az az adózó tömeg, mely most zsiabongva töri magát, furakodik, tolong és larmáz, úgy szétfut, mintha szemét vetették volna ki. Gulákba rakott szuronnyok csillognak a napon, csinos tisztelgyettesek pödörgetik egyiküvön bajszukat, s boszusan rándít olykor a legény egyet a hátára fűzőt bornyúd, ha a menázszi-osztásra gondol. Odabenn a bizottsági urak kezében pihen a toll, előtűk halomra gyűlte a bárezák levágott szelvényei. (Hát nem ez is nyilvánvaló rövidítése alkotmányos jogainknak?) Beállt a déli szieszta, a hazafias gondoktól terhelt dobogó keblek paktumra lépnek a gyomorral, csak itt-amott szállingózik egy-egy szegényes szavazó, hogy meglopja a déli órák csendjét; elnök, jegyzők, bizalmi férfiak felve takargatják ki a magukkal hozott sajtót, szalámit, vagy sietve fogyasztanak el néhány falatot, s erőt gyűjtsenek a délutáni mérkőzéshez, mely rendszeren a küzdelem hevenek tetőpontját szokta jelezni.

Tisztelegesen öltözött boltos-segéd lép be büszkén félrecesapva kalapját. Megáll az elnök előtt s hangos fennszóval jelenti be szándékát, hogy szavazni akar. Igazolányja nincs, de sebak. "Hogy hívják?" — "Izé . . . Szabó János!" A választói lista gondos tanulmány tárgyává tétetik, a nélkül azonban, hogy Szabó János uram ne napfényre jöjjön. Kegyetlen gúny villama vonul át a legény ajkain. "No persze. Tudtam, hogy nem találják, de hiába, azért még sem szavazok a kormányra." "Az magától függ, de tessék a másik oldalra kerülni; ott az A-tól az M. betűig szavaznak, talán tévedésből odakerült a neve." Ujabb kutatások. "Hogy is hívják csak?" — "Szabó Péter." "De hiszen az előbb Jánosot mondott . . ." "Nem Jánost, Józsefet mondtam." "Végre is lássuk hát, hogy hívják?" — "Mondom, hogy Szabó József." Altalános nevetés harsan fel, de mindhiába, a listában a Szabó számos tagu családjából épen csak a János, Péter és József hiányzik. Emberünk kissé zavarba jő, de azután büszken fordul sarkon, s kitörő derültség közt lesújtó megvetéssel vágja oda: "Jól van, de azért megmutatom, hogy mégsem szavazok a kormányra!"

A mint aztán a dél elmul, s a fekete kává utolsó kortya is felhőrpintve, kezdefét veszi újból a szavazatfogyosás. Hűdött tagu bennük, jární képtelen betegek szolgálatkász kortések vállain diadalkiáltás közt vonulnak be a terembe: anya nem ügyelt soha jobban kényeztetett betegé jóvoltára, mint ezek a durva, nagybajszu emberek a karjukon czeplott betegre. Ott dődelgetik, veregetik vállát s néznek gyöngéd elégedettséggel arcába. Figyelmeztetik, hogy tegye lábát, hogyan fektesse karjait, megállnak vele és leültetik minden öt lépésre, nehogy veletlenül kiszakadjon a lelke, mielőtt még valahogy a nagy szó elröppent volna ajkairól. Oh egy beteg szavazó egész kapitális! Szavazata nem csak egyet számít, de tízet, százat azzal a lelkesedéssel, melyet a pártba önt. És minél betegbe, annál jobb. Egy hektikus szabólegény testverek közt is megér 50 frtot. Hát még egy kocsin tozogatott kőszvényes hausherr, a ki már féllábára rá sem tud állni!

Ha aztán pláne mindakét lábára szélütött . . . ne tovább! ez a gondolat szédítő!

Pelyhes állu soros tudósítók s izgalmat hajhászó dilettánsok papírral kezökben jegyzik a szavazatok számát, összeadnak és kivonnak. Lesz-e általános többség, vagy nem, ez a kérdések kérdése, s mikor az ellenpárt látja már, hogy a többség az ő részéről már ki nem csikarható, egy utolsó reményszál, a melybe még belekapaszkodik, megakadályozni minden áron az általános szótöbbséget. De hogyan? Szavazó nincs már több, s az idő már rövid. Összedugják fejüket s foly a tanácskozás a rekedtű kiabálással. Tollasy Bendegúz tud valakit a Kötörő-utczában a 3-dik szám alatt. Éljen Tollasy Bendegúz! Hamar! Egy kocsit érte! — "Mit beszélés ember? Egy kocsit? Három kocsit!" — S rohannak lóhalálában. Betörnek a család szentélyébe, kiragadják a férjét hitvese karjai közül, a gyermeket anyja öleből. Mert szent a család, szent a hitves, szent az anyja joga, de legszentebb mindenekfelett a haza.

Mennyi jóízű nevetőd humor, de mennyi sívár, visszataszító epizód; mekkora feneketlen mómora a hiu dicsvágnak, de mily keserves és kijózanító ebredés is, a legtöbbször, mikor a népkégy elfordul az ünneplélt bálványtól, a ki a fölgerjedt szenvedélyek elől menekülve kerteke alatt, kerülő utakon, bujkálva ballaja az ellenrivalgást, mely ellenfelének szól, tompán, fenyegetően morajlani magasztaláshoz szokott füleibe. Magasra dobott kő a népkégy, mely felhatolhat a fellegekig, de bizonyos, hogy a földre ér le s ott végzi pályafutását, legfeljebb arra jó, hogy pihenő fejalját nyujtsan utoljára annak, a kit magával együtt emelt fel.

S a népszeszély nem okoskodik, nem fontol, nem mérlegel, diktaturája önkényes és fellebbezés nélküli. Szinte abszurdnak látszik, hogy például a ház egy régi tagja, kit már három ízben választott meg ugyanaz a kerület, miként bukkott el. Vagyonos, független állású ember, a kinek eszéjében sem volt valami önző czélok elérésére használni eszközül választói bizalmát. A pártaktika minden leleménye hiába valónak bizonyult, hogy megrendítse állását, mert hisz ő még képviselői napidíjaira is annyira nem volt rászorulva, hogy azokat is kerületének ajándékozta évről-évre. Egyszer aztán eszébe jutott ellenjelöltjének egy boldonszó ötlet s úton-ütfélen azt kezdte hiesztelni, hogy a tisztelt jelölt csak azért mond le képviselői fizetéséről, hogy kihűz-hasson egy folytában tíz évet a házban, akkor aztán majd zsiros pénzöbba megy s markába nevet. "De már rajtunk ne nevelsen", fördmekt fel az önérzetükben sértett választók s hogy szavuknak annál nagyobb súlyt adjanak, kibuktatták a képviselőt kerületjükből — nehogy pénzötöt kapjon.

Bukott jelöltek! Svarevező lett áldozatai a politikai dicsvágnak! látkak kifordított zsebekkel, laposá zsurorodott tárczákkal, megkoppaszva oldalogni le a cselekvés szimpadáról, hová egy pillanatra felragadott az események szele. Ismeretlen nevek, kiknek egy-két napig adatott a dicsőség ragyogni a lapok legolvasottabb hasábjain, s most hanyatthomlok rohanok újra a feledés tengerébe, legfeljebb ha a marqueur vagy kaszinó-szolgá jegyzi tovább is hűségesen a börtök alátok a paczikában — legyen titek az utolsó sugár ebből az elfemuttatásból s könnyítse sziveteke az a tudat, hogy az úgy ugyan elbukott, de a — zászló-kelme megmaradt s ki tudja, tán még sokkal hírlásabb s praktikusabb czélokra tehet alkalmlilag szolgálatot.

SEGITSÉG.

Az eperjes-nagykároly-torockói tűzkárosultak fölségelésére kiadandó emlékalbum: a "Segítség" irodalmi és művészeti bizottsága a lefolyt napokban a beérkezett irodalmi és művészeti dolgozatokat már mind megbírálta és sajtó alá rendezte, úgy hogy a nyomdai összeállítás és a nyomtatás a legközelebbi napokban, a mint a képek cíchíj elkészülnek, meg fog kezdetni. A "Segítség" irodalmi bizottságában Jókai Mór főszerkesztő és társszerkesztőt Nagy Miklóson kívül dr. Beöthy Zsolt, Rakossy Jenő, Szana Tamás, Törzs Kálmán, Vadnay Károly és mint jegyző dr. Szücs Lajos működnek közre. Ez irodalmi bizottság már előfolyta is úgy a prózai, mint a verses dolgozatokat, a melyek közt sok becses

"SEGISÉG!"

és érdekes van; némely nagyobb terjedelműekre azonban, tekintettel arra, hogy egy ily albumban az irodalom és közelet minél több jelese képviselve legyen, kimondatott, hogy a szerző dolgozata rövidítésére kériet föl, a mire az illetők közül már többen vállalkoztak. A művészi bizottság, melynek tagjai, a művészeti rész szerkesztőjén Roskoric Ignácson kívül még két művészünk, Vágó Pál és Zala György, szintén rendezte már a beérkezett művészeti dolgozatokat s intézkedett azoknak kellő alakban reprodukálása iránt, s a rajzok elchéinek egyrésze már készen is van.

A "Segítség" külső kiállítása gondosságban és díszben meg fog felelni a belsőnek, s örömmel jelenthetjük, hogy e szép czéla az irodalom és művészet kivül a magyar ipar is meghozza áldozatát; jelenen több hazai papiryártól s más nagy iparosinktól hazafüti áldozatról tanuskodó ajánlatok érkeztek a "Segítség" irodájába, a melyek mindenike elő fogya mozdítani a czélt, hogy ez emlékalbum jelentékeny összeggel járuljon elhamvadtt magyar városaink újra építéséhez.

A díszes emlékalbum ekkép sokkal nagyobb terjedelmét is nyer, mint eleinte tervezve volt, s mivel kellő kiállításra még sok gondot és munkát igényel, elhatároztatt, hogy az emlékalbum július hó második felében fog kiadtni, és pedig négyféle kiadásban, u. m. egy frtos, három frtos, tíz frtos és száz frtos kiadásban, melyeknek már elseje — a legolcsóbb egy forintos is csinosan lesz kiállítva, s áríához képest annyit fog nyujtani, hogy hiánost díszes illusztrált fizetést a külföldi nagy irodalmakban is csak két-három ekkora aron lehetne megszerezni. A drágább példányok fozozott díszszel lesznek kiállítva, s külön művészi mellékletekkel ellátva. Jelesen a három forintos példányok részben színes alapnyomatú képekkel katon vastagságú papíron, a tíz forintosok olifant-nagyságban pergament-borítékkal fognak megjelenni. A száz forintos példányok az előfizetők nevével ellátva, rendkívül díszes alakban lesznek kiállítva, szintén olifant-alakban, merített karton papírosan, selyem borítéka táve pergament-burókkal, hasonlóan Ipolyi Arnold "A magyar korona" czímű díszművének a király és a pápa részére készített külön példányához.

A "Segítség" emlékalbumra, mintán annak, kivált drágább példányai csak az előfizetők számának arányában fognak nyomtatni, előfizetés nyitattik. Az előfizetés pénzek kezelését és az előfizetett példányok szétküldését a Franklin-társulat vállalta el. Az előfizetés június 23-ától kezdve megnyitattik. Az előfizetési pénzek a "Segítség" számára a Franklin-társulat kiadó hivatalába (Budapest, egyetem-utca 4-szám) küldendők. A t. megrendelők kérietnek, hogy a megrendelésben világosan tüntessék ki, melyik kiadást (az 1, 3, 10, 100 frtos) és hány példányban rendelik meg.

Megemlítjük itt, hogy a "Segítség" terjesztő bizottsága a legközelebbi napokban szintén megalkal s e részben a közreműködésre hatóságoktól, játékony

egyletektől és egyesektől már szintén több ajánlat érkezett be. S nyomban fogja követni ezt a sorsjátékok és az aug. 20-iki népnünnepléyt rendező bizottságok megalakítása.

A terjesztő bizottság tagjaiul eddig felkérietnek: gróf Károly Gyula, gr. Tisza Lajos, gr. Desseuffy Aurél, gr. Bánffy Béla, Beniczky Ferenc, Berzeviczy Albert, Wekerle Sándor, Zichy Antal, Lévai Henrik, Tisza István s a szerkesztőség három tagja. A népnünnepléy előkészítésére működő bizottság tagjaiul fölkérietnek: gr. Károlyi István, b. Aczél Béla, b. Lápthay Béla, Gerlóczy Károly, Csávoleszky Lajos, Visy Imre, Urdáry Lajos, Roskoric Ignác, Vágó Pál, Zala György. — A bizottságok a szükséghez képest új tagokkal is ki fogják egészíteni magukat.

Tervben van, hogy a sorsjáték és népnünnepléy jövedelme a tűzkárosultak és az árvák által süjtött szegényebb lakosság között arányosan osztassék meg. — A "Segítség" emlékalbum jövedelme azonban kizárólag azon czéla fog fordítatni, melyre e vállalat alapítottat, a három magyar város újra építésének előmozdítására.

Eperjes, Nagy-Károly, Torockó, ez a czíme a "Segítség" első czikkének, melyet Rudolf trónörökös írt, s e három derék magyar város neve után tegyük hozzá a királyi mondatot: "Szébb lesz, mint volt!"

LEVÉL A NAGYVILÁGBÓL.

Jun. közepe.

Küszöbön áll a fürdő-idény, s a világ első divátúrásainak nincs most sürgösebb dolga, mint a fürdők és utazások benyomásaiiból anyagot gyűjteni új és merész kombinációkra. Világhírű fürdők s kozmopolita gyógyhelyek képezik a divatnak azt a piacát, melyről a nyers anyag a divatrajzolókat vázlatkönyveibe vándorol újabbnál újabb és leleményesnél leleményesebb feldolgozásra. Nincs semmi érdekesbe, mint a divat e mestereit nyári tanulmányaikban lépésről-lépésre kísérni. Badent, a fény és előkelőség eme ragyogó és kábitó bábeli világit főképe angol divátúrások látogatják, míg a francia sajtó, német ellenzenetvöl indíttatva, újabbán inkább Ischl kezdi proklamálni kiváltképpen divat-fürdőnek. Igaz, hogy királynek kedvencez tartózkodási helye a festői Traun-parton, a hol rendszeren a főherczeg-nők sem szoktak hiányozni, a nyári udvartartás csaknem patriarchálisnak nevezhető fesztelensége dacára delejes erővel vonzza szíához Európa minden vidékének szép nőit, bár az orosz, lengyel és román nők tulsyva némi szlav jelleget tesz érezhetővé e fürdő képen. Karlsbad és Marienbad is érdekes talajjal kinálkoznak a divat-tanulmányokra s az európai nemzetek előkelő hölgyeinek tarka társaságán kívül náobbi híri amerikai nők is nem ritkán fordulnak meg bennök.

De a divátúrások tanulmányútjának fő iránya azért a tengeri fürdőkbe vezet. És nincs mit esodálkozozunk azon, hogy hazai fürdőink épen itthonról részeseülnek legkevesebb látogatottságnak, mikor az eset világszerte ugyanaz. Az angol előszeretettel látogatja a francia, belga és német fürdőket, a párisi Brightonba, Hastingsba, vagy a Ryde érdekes molóra megy, míg a német viszont Boulognet vagy Dieppet keresi fel, hol a francia, mint belsőben vallja, az egész világot. — l'univers entier — egybegyűjt. Trouville ma már nagyon megeskötték hirében; hiába, a francia nő is, ha már tengeri fürdőt akar, igazi tengert kíván hozzá, nem pedig amolyan kis szeboceánzt, a melyet a Szajna és a Touze vizei képeznek. Így aztán a Bretagne és Normandia part-jain legutóbb számtalan apró fürdőhely támadt, melyeknek eddig még nevé sem ismerte a világ.

Szóval itt, ezeken a helyeken a nagy alkalom a színek, az idomok gazdag effektusait tanulmányozni, egy-egy életrelvöl ötletet megragadni, mely elég arra, hogy az eszmék egész további skáláját megnyissa; itt tanulhatják meg azt a divat terén nagyon fontos tételt: mit nem kell utánozni, itt nyernek végre általános tekintést az izlés és divat különböző áramlatairól.

Angliában most van a vitorla-versenyeknek is (yachting courses) a sasionja. Ismeretes az angolok előszeretete a tengerészet iránt, s a mint nálunk egy házat vagy villát bérelnék, úgy bérel az angol egy-egy yachtot. Ez idő szerint Angliában minden társas élet ez uszó szalonokban fejlék ki. A yacht most valódi második otthona birtokosának, teljes kényelemmel és fényűzéssel van berendezve, s bálákat, estélyeket adnak rajta, fogadnak és viszonzanak hetekig tartó látogatásokat, s fejtenek ki olyan toletteket, melyeknek fénye, eleganciája, ha lehet, még fölülmulja a városokét. Legkedveltebb utvonala e vitorla-versenyeknek a Wight sziget körüli esatorna, a skót part és a Cleyde torkolata, de elvitorlázanak egész a Shetland szigetekig, sőt a legszélső Hebridákig is. Rendkívüli mozgalmas az élet az ilyen yachtokon, a házi nők este a legujabb párisi és londoni divat szerint öltözve jelennek meg.

Mint minden egyéb sport, a vitorla-sport is utánzásra talált már Franciaországban is, s Párisban is a jó tónushoz tartozik már egy kis yachttal birni, a melyen társaságban vagy egyedül kirándulásokat tesznek, fogadnak, vagy ha tetszik, visszavonultságban ének. A párisi jeunesse dorée fényűző gözösei a Szajnán gyorsan általános nevezetességre tettek szert. Egyike a legpompásabbaknak a Henry Say nevű náobé, mely állítólag több mint két millióba került. Berendezése egész fejedelmi; van egy képtára fedelzetén, mely csak valódi műremekeket, s könyvtára, mely a legválogatottabb műveket foglalja magában. Egy indiai selyemmel kárpitozott salomban Henry Say egész régiség-gyűjteményt hordoz magával, melynek értéket tapasztalt brie-a-brac-kereskedők mesésnek mondják. Hasonló luxussal van kiállítva Brancovan herczeg yachta s Rothschild bárónőnek "Eros" nevű s valódi bonbonniere-hez hasonló kis gözöse, melylyel a genfi tón szokott himbálózni. A Balatonon 1881 óta, az első Eszterházy-féle után, melyet azután gr. Károlyi Lászlóé, gr. Festetic Tassilóé stb. követett; Bécsben, Berlinben a Havel-tón szintén divat lett már a nyári sasionra kis luxus-gözöszöket rendezni be. Eugenia kis magángözöse is vétel útján egy berlini birtokába jutott s most a Havelen tölti a nyarat.

Uj angol divat a tricycle, vagy sociale is, melyet most rendkívüli buzgalommal karolnak fel. Sociale-okat, azaz kettős velozipedeket ma már a leglátogatottabb parkokban és sétányokon lehet látni Londonban, s nem ritkán látni rajtkot nyílsebesen iramodni tova egy-egy fiatal házaspárt is, a kik mezeshelkeket töltek. A társasélet eme jelleghöz képest a női divatban is ez idő szerint az angol utazó-és sport-toilettekt állnak a sorban legelől. Az olvasónó tudja már, hogy ezek egész specialitását képezik egyes nősárbok és divátúrásoknak, a kik közt legjobban hírbén állnak a londoni Condit-utczai híres nősárbó, Redfern modelljei. Az ő öltözékeinek titka a szabás egy bizonyos modorában áll, mely által tűz a legközönségesebb szöveteknek is előkelő jelleget tud kölcsönözni, s ezzel pótolni azt, a mi bennök a kellem és kecsesből hiányzik.

Egyebiránt Londonban még távolról sem követtezték be a hold saison s eltektinte a Viktória királynó felszázados uralkodása jubileumára rendezett ünnepléyeket is, juniusban a magas társaságnak igen csekély töredéke hagyja még el Londont. A kit a parlamentni ülések nem tartanak vissza, azt az ascoti futtatók kötik le, melyeken az udvar is teljes fényben szokott részt venni, vagy a kiállítások; játékony előadások, bazirok, melyeknek most van legvirágzóbb ideje, s melyek a londoni és párisi divátúrások becs-vágyát hetekkel előbb felkeltik már.

Alkalomszerű tehát meg, ha két rendkívüli elegáns öltözött rajzát bemutatjuk, melyek egyike ebből, a másik tavaszi kosztium. Az első velours frappé, sima, négyzszegletes uszálylyal; drága csipke-fichu szivalakban simúl a dereka. A rövid ujjak, fekete gyöngy-agraffe-okkal és lecsungó gretol-kkal díszítve s művésziileg redőzve, előnyösen emelik ki a gömbölyű karokat. Hasonló nyosománt-dísz ékiti az aljat is hátul. A hol a csipke-fichu elől összeér, oda egy XIV. Lajos stýlű gyémántszilang van helyezve. A képen, mely különben a bécsi arisztokraczia egy ismert nótájának, Auersperg herczegnőnek hü fotográfja, az ékszerek is a legdivatosabb és elegánsabb formák, így a fekete bársonyszalagra fűzött pompás nyakék, keleti gyöngyökből, a drágakövekkel kirakott arany karika-hajdiz, s a balkaron

viselt legújabb formájú karesattoeszkák, egész a kézben tartott, művészi faragású elefántcsont-
legyezőig.

A másik toilette felettébb választékos izlésű tavaszi kosztium rövid kék selyem aljjal s krém-színű rózsás mintájú Pompadour-szővetből készült derékalkal. Fehér csipke-fichu, a nyaknál nyitott, helyettesítette a különben megmindig divatos felálló gallért. Az ujjak mérsékeltén bőveket, alól kék hajtokával. Pestői kék bársony karimájú Rubens-kalap gazdag strucczollalokkal fejezték be az öltözetet, melynek egyéb járuléka még az elegáns napernyő, hosszú nyelű kaczer szalagcsokrokkal díszítve, valamint a hosszú dán keztyűk, s egy virágcsokor a derék jobboldalán.

A mi a kalapot illeti, az ma már nem egyéb mint csupa ürügy egy kevés szalagra, majdnem semmi virágra s egy horribilis masamód-kontóra. Ha az ez idei tavaszi kalapokkal még most is foglalkozunk, annak oka, hogy a párisi divatban s utána az egész világon a május 31-dike, — «le retour du grand prix» — köznyelven a longchamps híres futtatások képezik kiindulási pontját és forduló szakát a kalap viseletnek. Igaz, hogy itt az a furesza helyzet áll be, hogy ekkor már rendszeren a tavaszi kalapok elvesztették legnagyobb jelentőségüket. A valóság azonban abban áll, hogy a kalap-újdonságok tényleg rég beköszöntének már az első tavaszi napsugárral, az első korzo-kocsizásokkal, s a május 31-dike csak a *hivatalos* szentesítést adja meg nekik, csak az utólagos igazolással látja el, s emnyiben merőben elméleti valami.

A longchamps futtatások az idén is természetesen a fény és elegancia találkozó helyei voltak s a könnyen feledő párisi nők aligha emlékeztek vissza arra az idegrázó jelenetre, mikor két év előtt Páris egyik ünnepeit szépsége, a fiatal Niscem herceg, most Paterno Moncada hercegnő, egy eldobott gyufától ruhája tüzet fogván, oly nehezen menekült meg az elevenen elégettől. A szegény leány hat hónapig lebegett élet-halál között s lábai oly borzasztóan összeégtek, hogy csak a legmondosabb ápolás mellett állhatott újra helyre. Szerencsére azonban szépsége semmit sem vesztett, s boldog menyegzőjét csak a napokban tartotta meg a párisi előkelő világ élénk érdeklődése mellett.

A régi ellentét a női kalapok francia és angol típusa közt, mely amazoknak magos, III. Henrik stílybeli, vagy restauráció korabeli tulzó «chevaleresque» formáiban, emezeknek pedig rendszeren feltűnően alacsony méreteiben nyilvánul, az idén sem simul el egészen. A képeinken bemutatott kalapok között a Gainsborough névvel jelölt ezüstszürke rizs-szalma, tollal, csokorral, az olasz Capeline zöld buzakalászal, nefelejessel és pipacsokkal van díszítve, a Don Juan fekete bársony, aranyszínű paillettekkel, míg a turbán-szerűleg összehajtott crepeline-diszbló forgószéri aranyozott kakastoll emelkedik ki. A Ninon fekete szalma, tollal, mintegy, míg a Montespan végre a ma annyira kedvelt durva fonású szalmában tüntet fel egy csinos példányt szalag és rózsacsokor díszszel.

Egész nyári szövetekből, azok közül, melyeket úts társai gazdag raktárában egy rövid szemlé után kiragadhatunk, igen ajánlandó az apró kis pettyes Brillantine, a Crépe Tahiti, különböző széles csikos, pepitához hasonló kis kockás, áttört nyers selyem, és színes csikos kelmék, továbbá a Crépe de Semail nevezetű, Török-Becsen Istvánffy Istvánné által készített hazai gyártmány. A főváros e kiváló divatúru-üzletében egyébként praktikus ötlet a saison újdonságait népszerűbb nevekkel jelölni; így tavaly a hazai geográfiai megjelölések voltak irányadók, míg az idén csupa exotikus nevek: mint Dahomey, Guinea, Paraguay, Senegambia stb.

Térszűke miatt ezuttal csak egy toilette leírására kell szorítkoznom, melynek bevégzett izlése minden dicséreten felül áll. Ez egy csikos faille szövet, sajátosságán módon akkép szöve, hogy egyik szál vastagabb, a másik vékonyabb. Dereka angol izlésű, hátul keskeny lebbennyel, font a mellényen öt vékony vitézkötés selyemborításból. Alja elől hosszú csúcsforma tűnik, egyik oldalán a csikozott kelme oly összefüggésével, hogy keskenyen berakva csak a világosabb színárnyalatot mutatja, mi által a riómló tűnik szépen kidomborodik; másik oldalán pedig keresztbe fut ugyanazon csik s itt a sötétebb árnyalat tulnyomó. A hátulsó redőzet a most annyira kedvelt piramid alakú, ketfelfől csúcsban végződve s közepén simán berakva hullámlázik az

aljon végig. Legalól körös-körül tíz centiméternyi kis rakott fodor s alatta huzál, s pedig budapesti gyártmányu csipkefodor.

A kozmetika segítségével nem lényegtelen végül a nyári hónapok alatt, ha így nem akarunk kinézni, mint Jean Paul szerint a «barna thea fehér csészében». Igazán lehetetlen egy napsütötte női arczban bármínő szépséget is felfedezni. Módokkal, melyek által e veszélyt elkerülhetjük, forma szerint eljárasztják a nyári hónapok alatt a közönséget. Legjobbakkal bizonyultak ezek közt eddig a *Veloutine* és a *Savon de Thridace* szepítő szappannal a párisi «Reine des Abeilles» illatszerész-czegtől, valamint az elegáns nők toilette-asztalán még mindeddig fölül nem mult Lohse-féle liliomviz (Eau de Lys). De Lohse heliodermje is jó övszer az ápolt és fehér kezeknek a falusi élet veszélyei közepette, leszámítva, hogy igen kevésbé szagos arra nézve, hogy az illatszert pótolja. F—a.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Zichy Mihály világhírű művész hazánkfa, a mint az orosz czár kisérétében a doni kozákoktól visszakerézett Szent-Pétervárra, azonnal szietett eleget tenni a «Segítség» szerkesztőségé által hozzá intézett azon felhívásnak, hogy mesteri ónjával ő is hozzájáruljon a vállalat fényesnek ígérkező sikeréhez. E napokban érkezett meg Jókaihoz egy fenségesen szép allagorikus rajza, melynél sikerültebb rajz a nagy mester keze alól is kevés kerülhetett ki, s mely művészi becsével egyik legnagyobb ékessége leend a kiadandó albumnak. Zichy Mihály rajza romokon ülő három eszményi nőalakot mutat, a három leégett várost jelképezve; testvéri szeretettel borulnak egymásra, míg felettük a vizgataló őrangyal a nemzet részvétét, a segítséget jelzi, mely feléjük terjeszti oltalmazó karjait. A háttérben magasra csapó lángok látszanak. E remek kompozíció is meglátó tanujele annak, hogy a nagy művész szíve a czári udvar légkörében is mily melegen dobog hazajáért s művészi íhletére mily biztosan számíthat honfitársainak nyomora.

A «Magyar Történelmi Életrajzok»-nak ismét egy becses füzetet hagyta el a sajtót, tartalomban önálló történelmi kutatás közérdeklő és vonzó előadott eredményét adván, illusztrációkban pedig művészeti és a történelem s régészet iránt érdeklődőkre nézve sokféle és változatos.

A magyar tud. akadémia történelmi bizottságának és a magyar történelmi társulatnak e vállalata, Szilágyi Sándor szerkesztése mellett, a hazai történelem népszerűsítésének leghathatós eszközevé vált, s méltó, hogy a közönség mind tömegesebben forduljon felé. Történelmünk egy-egy korszakát, szereplőjét szerencsés feldolgozásban emeli kik, és a történet s régészet komoly figyelőinek is mindig sok tanulságot nyújt, összegyűjtve a műemlékeket, történelmi vonatkozású tárgyakat. Az új kötet folytatja és be is fejezi *Uzoni Beldi Pál* (1621—1679) életrajzát Deák Farkastól, ki az Erdély történelmében annyit emlegetett Beldit először mutatja be teljes alakjában, összes viszonytársaiban, s vele Erdély akkori társaséletét, politikai helyzetét, Apafy fejedelem udvarát. Új részleteket szerzett össze e korszakhoz és szereplőhöz, s érdemesül teljesítette feladatát, gondosan irván meg a művet. A műemlékek illusztrációk közt szép színnyomatokban találjuk meg Beldi egykoru arczképének mását, továbbá Haller János és neje, Kornis Kata képét, mely a két század előtti erdélyi főúri viselettel is megismertet. II. Rákóczi György fejedelem, a tatár khán, Barsay Ákos, Ali pasa, Kemény János, Knesuk pasa, Apafy Mihály arczképei következnek ezután, mind egykoru képek, majd pedig a szöveg közt mindazoknak a helyeknek képe, melyek Beldi életével összefüggnek, s melyeknek egy részét *Dörre Tivadár* rajzolta a helyszínén. Levelek, aláírások hasonmása, stb. egészítik ki a sorozatot. E füzet megjelenése alkalmából is újulog fölújunk a közönség figyelmét a jeles és díszes vállalatra. Egy évfolyam öt terjedelmes füzetből (egész kötet) áll, s előfizetési ára a történelmi társulat tagjainak 5 frt, nem tagoknak 8 frt. Megrendelhető Mehner Vilmosnál, kinél a már megjelent életrajzok külön is kaphatók.

A kereskedelmi szótár, melyet a m. t. akadémia megbízásából Ballagi Mór és György Aladár szerkesztenek, teljesen elkészült és nagyobb részét már ki is nyomatták. A kereskedelmünk magyarosodására nézve oly fontos mű mintegy 50 fnyvi terjedelemben fog a Franklin-társulat kiadásában megjelenni. A nyelvtörténelmi szótár a jövő évben jelenik meg; s mesterségek szótára közelebb szintén sajtó alá kerül. **Árvíz-képek a trónörökös könyvében.** Szegedről és vidékéről több érdekes rajz lesz «Az Osztrák-

Magyar-Monarchia irásában és képmé» című műben. Többek közt árvízsképeket is rajzolnak bele, a mire most itt van a szomorú alkalom. Egyik fiatal festőművész, *Háry Gyula*, volt megbízva az árvíz-képek rajzolásával, ki e végből Szegedre utazott. A fiatal festő a város kocsiján kirándult a kis-tiszai szakadással s az első vázlatot itt vette föl. Az árvíz-végig dereglyén Lele, onnét Makó alá, majd H.-M.-Vásárhelyre utazott.

Akadémiai értekezések. Az atheni állam és társadalom jelentősége az emberi haladásra nézve Kleisthenestől Ephialtestig, 507—461—2 ig Kr. e. Schwarz Gyula lev. tagtól. — Schwarz Gyula, kit a legutóbbi nagygyűlések alatt az akadémia rendes tagjai közé választott, különös kedvvel nyomozza az államintézmények történelmi fejlődését. Legújabbban a görög demokracia alapjának a valódi értékek vizsgálatába mélyedve, államtudományi, történelmi s philosophiai szempontokból igyekszik egy világító sugarat vetni a görög társadalom fejlődésére, a melynek hátere oly sötét képet tár elébe. A laikusoknak is érdekes olvasmány az akadémiai értekezések közt jelent meg. Ára 50 kr. — Ugyancsak az akadémiai értekezések közt megjelent két természettudományi értekezés: *Új adatok Erdély denevér-faunájának ismertetéséhez*, dr. *Daday Jenő*, kolozsvári egyetemi m. tanártól. — *855 álló csillag spektruma*, *Konkoly Miklós* tiszt. tagtól. Ára az első füzetnek 30, a másodiknak 20 krajczár. — *Mathematikai és természet-tudományi Értesítő*. Kiadja a m. tud. akadémia. Szerk. König Gyula. Az Akadémia e vállalatából a 7-ik (áprilisi) füzet is több szakértekezést tartalmaz: *Lengyel Béla* az ásványvizek elemzéséről, *Hankó Vilmos* a carbolsav megvörösödéséről, *Szilasi Jakab* a Balaton vizének chemiai elemzéséről és *Stoeck József* a meleg források vizéről értekezik.

Tót-Komlós, a földrajzi társaság által megdicsért és megjutalmazott pályamű, írta *ifj. Jankó János*, kitől már több földrajzi közlemény jelent meg. A füzet a békésmegyei Tótmegyér falu földrajzi fekvését, történetét, népét írja le élénk tollal és figyelmesen. Megjelent Békés-Gyulán, Dobay János könyvnyomdájában.

Mulattató zsebkönyvtár. Az Esztergomban Buzárovits kiadásában évek előtt megindult ily című vállalatból újabb füzetek kerültek ki a sajtó alól. A 35—36-ik kettős füzet Zschocke egyik novelláját, *A holt vendéget* közli, fordította Gaston; a 37—38-ik *Négy eredeti elbeszélést* Erdélyi Gyulától. Ezek ára egyenkint 24 kr. Egy további füzet *Vig diák* cím alatt 150 adomát foglal magában a gyermek-világból, diák-életből, stb. összegyűjtötte Györffy Lajos. Ára 12 kr. A vállalatot, melynek célja oleó olvasmányokat adni, dr. *Körösy László* szerkeszti.

A budai szinkörben most sines külön sorsa a színészeknek, mint rendszeren. A társulat, mely mint konzorcium alakult meg, szét is akar menni; tagjai egymást kölcsönösen feloldották szerződésük alól s kimondták, hogy csak július 15-ig működnek a szinkörben. Ily módon a főváros abba a helyzetbe kerül, hogy a nyár egy részén át teljesen színészet nélkül legyen, ami eddig még nem történt. A színészegyesület központi igazgató tanácsa lépéseket tett a határozat visszavonása iránt s a napokban ülést tart annak elbirálása végett, hogy szabályszerűen történte a rendbontás s ha nem, kik érte a felelősek? A társulatnak több tagja azonban ragaszkodik a szerződéshez s hajlandó szeptember 15-ig a fővárosban maradni s a szinkörben játszani.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia e hó 20-ikán a harmadik osztály ülésezett, s 13 értekezést olvastak részint föl, részint bemutattak. Orvosi és természet-tudományi szakérdektől valamennyi.

Elsőnek dr. *Fodor József* egyetemi tanár adott számot kísérleteinek abbéli eredményéről, hogy az állati szívből vett vér előli a bakteriumokat, melyek tehát csak a szervekben szaporodhatnak el; ugyanő bemutatta aztán egyetemi assisztensének, dr. *Frank Ödönnek* egy kísérleti készülékét is. Dr. *Szabó József* az egyetemi muzeum egy nevezetes új szerzeményét ösmertette: az enklasz-kristályt, mely közel áll a smaragdhoz. *Jendrassik Jenő* Regéczi Nagy Imre egyetemi rendkívüli tanárnak három élettani dolgozatát mutatta be; negyediknek *Jurányi Lajos* emelt szót s *Diets Sándor* egyetemi tanárságát növénytanai munkáját ismertette; majd *Högyes Endre* olvasta föl *Antal Géza* orvostanár villamgyógyászati dolgozatát; dr. *Lengyel Béla* bemutatott három dolgozatot; a dr. *Hankó Vilmos* realiskolai tanárát a bodoki ásványviz elemzéséről; dr. *Molnár Sándor* gyógyszerészről a szántói savanyúviz vegyelmzését; és *Solymossy Lajos* realiskolai tanártól a szejkai borviz vegyelmzését. Végül pedig b. *Főtörös Loránd* egyetemi tanár mutatta be *Kövesligethy Radó* fizikai értekezését.

A Kisfaludy-társaság e hó 22-ikén tartotta utolsó ülését a nyári szünet előtt, Gyulai Pál elnöklete alatt.

Szász Károlytól középkori költemények műfordítását olvasták föl, két latint s egy ó-angolt; az első kettő játszi hangu szerelmi dal, az utóbbi «Lenor királyné gyónása» című ballada. — *Greguss Ágost* hátrahagyott széptani munkájából: «A szépnék kettős alapja: az igaz és a jó. Végül *Csiky György* olvasta föl *Zichy Géza* egy kis novelláját «Dóra» címmel. — A folyó ügyek során elhatározták a társaság jelenlévő tagjai, hogy a Gvadányi József gróf (a Peleskei nótárius szerzője) emléktáblájának Szakolczán, a f. évi aug. hó 18-ikán végbemenendő leleplezéséhez *Zichy Antalt* küldi ki, ha pedig ő akadályozva lenne az elmenetelben, a társaságot Gyulai Pál fogja képviselni. A Kisfaludy-társaság a f. évi szeptember hó utolsó szerdáján fogja legközelebbi ülését tartani.

A történelmi arczkép-csarnok, mely a budai várbaárz 10 termében van elhelyezve s mintegy 200 festményt foglal magában, a közönség részéről szép számú látogatásnak örvend. Eddig a csarnok csak ünnepek és vasnapokon volt nyitva, a mikor különösen a budaiak tömegesen keresték föl. Most azonban, kedd és péntek kivételével, mindennap délelőtt 9—12 óra közt nyitva áll az érdeklődők számára.

A szegény beteggyermek-egyesület e hó 19-én tartotta évi közgyűlést. Ráth Károly főpolgármester elnökelt s mellette Böke Gyuláné elnök. Az egyesület félév alatt 411 gyermeket gyógyított s 42 nőt látott el gyermekökkel együtt. Vagyona 11,470 frt, évi jövedelme 3000 frt. Az egyesület «Fehérkereszt-egyesület» nevet vesz föl.

Iparművészeti kiállítások. A főváros két felsőbb iparisoklájá rendezett most kiállítást növendékeinek munkáiból. Valamennyi az iparművészeti oktatás kiváló gondosságáról tanusodik. Elismerete ezt örömmel Trefort Ágoston közoktatásügyi miniszter, ki jun. 22-én Szalay Imre osztálytanácsos kíséretében meglátogatta a két kiállítást.

Az Izabella-utcai iparművészeti iskolában egy óránál tovább időzött. A minisztert Keleti Gusztáv igazgató fogadta, a tanári kar élén. A kiállított tárgyak az utó-ó három tanév eredményét tüntetik fel, és örvendetes tanúságot tesznek arról, hogy a tanulóknak szaktanári vezetése alatt, a műipar minden ágában, főleg gyakorlati igények szempontjából alapos kiképzésben részesültek. A sorozatból kiemeljük a *Mátray Lajos* tanár vezetése alatt készült nagyobb dekoratív dombornyűveket, melyek között több sikerült eredeti mintázat is látható. Az emeleten érdekes díszítő-festészet tanulmányokból egész gyűjtemény van kiállítva. Kiváló figyelmet érdemelnek *Morelli Gusztáv* tanár osztályának farnetszészeti dolgozatai, melyek, a fára készült rajzok, a készen metszett dísz-czok és azok lenyomatainak egymás mellé helyezése által ezen osztály mintaszertől vezetéséről és sikeres eredményéről nyujtanak képet. *Herpha Károly* tanár szép ötvösműveket állított ki, ezek között a Kurz Vilmos ferenczvárosi plébános által megrendelt kelyhet, s a magyar építés-és mérnök-egylet által a bécsi társaságnak emléklül felajánlt gazdag kiállítású, ezüstből ciselozott és zománc-médaillonokkal ék-

Gainsborough-kalap.

tett dísz-csengetyűt, márvány alapon, melynek négy sarkán szintén ezüstből mintázott négy allegorikus alak látható. Ugyane csoportban vannak a galvanoplastikus művek is. Műiparunk fejlődésére nézve jelentőséggel bír a kis plastikának meghonosítása, melynek tanítására a mult év óta külön szaktanfolyam lépett életbe *Loránd Antal* vezetésével. A bemutatott tanulmányművek ez irányban is sokat ígérnek. A *Werdenstüder* Szilárd tanár vezetése alatt készült geometriai szerkezeti és távlat-rajzok, továbbá a *Schickedanz Albert* és a *Benczur Béla* építész tanárok vezetése alatt készült rajz-és szingylikorlatok a fejlettebb izlésre vallanak. A fadaragászat osztály, *Mátray Lajos* tanár vezetése alatt, szintén szép művekkel járult a kiállításához. Ezek között igen díszes egy faragványokkal gazdagon ékített renaissance-asztal, melyet *Rauscher Lajos* tanár tervezett. Az érdekes díszművet *Tormai Béla* miniszteri tanácsos vásárolta meg. Az iparművészeti oktatás minden szakában a rajz főszerepet játszván, az intézet nagy súlyt fektet arra, hogy a tanulók, minden évfolyamban részesüljenek rajztanításban. A kiállítás kiegészítésül külön teremben láthatók a gipszminták után készült távlatrajzok. Az intézet a gyakorlati élet számára nevelő növendékeit s rövid fennállása óta is szép sikert képes felmutatni. Az intézet tanulói közül ugyanek többben önállóan érvényesítik a műiparunk minálunk még kevésbé művelt ágában képzettségüket s a műipari megrendeléseknél számosan veszik igénybe az intézet közreműködését. Trefort miniszter a kiállítás megtekintése után Keleti Gusztáv igazgatónak s a tanári karnak meleg szavakban fejezte ki elismerését.

Don Juan-kalap.

Olasz Capeline.

Montespan-kalap durva fonatu szalmából.

Ninon-kalap strucczoll-díszszel.

Tavaszi öltözk.

Elbédli öltözk.

dicsőreleg nyilatkozott az egyes tárgyak felől s megjegyezte, hogy a mi közönségünk bizonyosan kapva kapna e czikkeken. Ha azok külföldiek volnának, mert sajnós minálunk a hazai készítmények ellen még mindig előlételek. Végül a tanulókhöz fordulva, lelkes szavakkal bizdította őket, hogy kitartással képezzék magukat választott szakmájukra, a mely előrelétehatolag minálunk is nemsokára a legelőkelőbb foglalkozások közé fog tartozni.

A miniszter onnan a *fiadorosi felső iparrajziskola* kiállítására ment. hol Vidéki János igazgató üdvözölte s kalauzálta az egyes termékek át. A miniszter sorsa nézte az előkészítő fiu-osztály rajzait elismeréséért fejezte ki a tanároknak. Innen a Lechner Gyula tanár vezetésére állt elő az előkészítő osztályba ment, hol igen elismerőleg szólt az építészeti rajzokról és csipketervezetekről. A női továbbképző-osztály kompozíciói is hosszabban kötődtek le a miniszter figyelmét. Sokáig szemlélte a keramiak osztály pompás táját, kalacsait, edényeit, műtárgyait, majd a domborműrajzi munkákat s a szoba-, bárony- és selyemfestési műveket. Tetszetősek az agyag- és gipszmintázati készítmények s az építészeti rajzok is. A miniszter különösen meg volt elégedve az iskola praktikus irányával s azzal, hogy az intézet főleg a műipar nemesketi oldalát műveli. Másfélórás szemléje után melegen tölcöcsölte elismerését Vidéki igazgatóra, s azzal az ígérettel távozott, hogy az iskolára, bár a város is, mindig különös gondja lesz. A kiállítás eddig több mint nyolcezeren néztek meg. Sok tárgy elkelt és több növedék elhelyezést nyert már.

MI UJSÁG?

Mai számunk az utolsó a jelen félévben. Azon t. előfizetők, kiknek előfizetése június hó végén lejár, megrendeléseik mielőbbi megújítására hívja föl a kiadó-hivatal, nehogy lapjaink küldésében fenakadjanak álljon be.

A képviselőválasztásoknak vége; csupán Maros-Vásárhely város van még hátra. A kormány nagy többséget nyert, s az ellenzéki pártok mind sokat szenvedtek a küzdelemben. A függetlenségi párt számban nyert ugyan, (összesen öt kerület.) de kiválóbb tagjai közül többen kimaradtak. Herman Ottó, Lukács Géza, Bartha Miklós, Enyedi Lukács nem jutottak eddig kerülethez. Kimaradt Mocsány Lajos is. S nem lett tagja a parlamentnek a magyar országgyűlésnek egyik legkitűnőbb szónoka, Szilágyi Dezsdó. A minisztereket mind megválasztották; az államtitkárok közül Beniczky Ferenc és Lukács Béla nem nyert eddig kerületet. Lukács Béla Maros-Vásárhely egyik kerületének jelöltje. A kormánypárt nyeresége a választások alatt 22 kerület. A mérsékelt ellenzék ellenben 8, az antiszemita párt 4, a nemzetiségiek is 4 kerületet vesztek. A választási napok közül egyik legérdekesebb volt jun. 22-ike, mikor erős ellenzéki kerületekben folyt a küzdelem. Ekkor dőlt el a *czeglédi* választás is. Itt a függetlenségi párt mérközött meg az antiszemita párttal s nagy erőfeszítéssel sikerült is kiszorítania Verhovay Gyulát. A választás izgalmas volt, a katonaság már napok előtt megszállta Czeglédet. Kihágások azonban nem történtek. Komjáthy Bélát 203 szótöbbséggel választották meg Verhovayval szemben. *Orosházán* megmaradt Veres József antiszemita, ki ellen Szemere Attilát léptette föl a kormánypárt, s Jókai is leutazott és Szemere mellett beszélt. A *gyomai* kerületben heves küzdelem után újra megválasztották Hoitsy Pál függetlenségi. Beniczky államtitkár e napon Abrudbányán és Halason maradt kisebbségben. *Halas* ezuttal is függetlenségi párti képviselőt választott: Farkas Imrét.

*Keckesmen*t mind a két kerületben új választás lesz mert most a három jelölt közül az abszolút többséget egyik sem kapta meg, csak az antiszemita jelöltek (Csatár Zsigmond és Székely Benedek) buktak el. Az egyik kerületben Vámos Béla kormánypárti (volt képviselő) és Horváthi Adam függetlenségi, a másik kerületben Ugron Gábor függetlenségi és dr. Tóth László közt lesz új szavazás. *Békés-Csaba* a függetlenségi pártunk juttott. Régi kormánypárti képviselője, Zailinszky Mihály nem bírta meg a küzdelmet b. *Prónay* Dezsővel, az evangélikus egyház főfelügyelőjével szemközt, kit a függetlenségi párt léptetett föl. A választásokat Maros-Vásárhely két kerülete e hó 26-án fejezte be. *Hajdú-Böszörmény* e hó 24-ikére volt kiüzve. A nyitrai megyei kerületben sem volt még választás, mert zavargások miatt félbe kellett hagyni.

A 473 kerületből tehát 410-ben ismeretes az eredmény. *Hat kerületben pótválasztás lesz:* Budapestben a Ferencvárosban jul. 4-ikén, Keckesmen két kerületében, továbbá Veresen, Ó-Becsen és Téthén. *Két kerületben megválasztott képviselők:* Baross Gábor miniszter, b. Kemény Gábor, Wekerle Sándor államtitkár, Gyóry Elek, Komjáthy Béla, Helfy Ig-

nác és Vadnay Andor. — A kormánypárt az utolsó országgyűlésen 232 fősől állt, most 258 tagja van: a mérsékelt ellenzék 60 fősől lepadt 43-ra, a függetlenségi párt 72-ről 75-re emelkedett; a pártokvívűliek száma 7. a nemzetiségiekké 9 az antiszemitáké tizenegy.

Az angol királynő jubileuma. Európa uralkodó-családjainak fejedelmi küldötteitől körülvéve, népe szeretetétől övezve ülte meg Viktória királynő koronás jubileumát. Az ünnepély fömozganata az volt, mikor e hó 21-ikén Anglia királynője és India császárnője nagyszerű menetben vonult a west-minsteri apátságba, a hálaadó isteni tiszteletre, mely után a menet visszatért Piccadillybe, a palotához. Este kivilágították egész Picadillyt s a házak valószínű fényárban usztak. London utcáin az idegenek telongannak. Európa és távol világrészek lakói, fantasztikus öltözetükben lepték el az utcákat. Az enyhe időben, harangzörgés és ágyúdörgés közt, a város minden tájáról özönlött a nép a királynő és az idegen fejedelmek, hercegek menetének szemlélésére.

A hosszú ut a Buckingham-palotától Piccadillyn át a Themsé-partig s onnan a westminsteri apátság-hoz a szó teljes értelmében diadal-ut volt. London ily ünnepélyt még aligha látott. A tribüne-ok már reggeli nyolc órára rogyásig megteltek. A west-minsteri apátság nagy hajója fényes operaházhoz hasonlított. A templomban amfiteatrális ülőhelyeket állítottak fel, melyek a legelőkelőbb társaság tagjaival teltek meg. A jelen voltak mind fényes díszöltönyben vagy egyenruhában jelentek meg. Az ülőhelyeket vörös posztó, a padozatot keleti szőnyegek borították. Türogtatók riadójá közben robogtak elő a fényes fogatok. Elől a tengerentúli államok képviselői, köztük Pertab Sing maharadsza, a ki egy millió font sterling értékű gyémántokat hozott ajándékba; a hajó, melyen hozták Korzikánál hajótörést szenvedett, de a követek kihalászták. Utánuk a királynővel rokon kisebb hercegi házak képviselői jöttek; majd az uralkodó hercegek, királyok és trónörökösök. Végül a királynő a walesi hercegnővel és a német trónörökösövel. A nép szakadatlanul ujjongott az egész vonalon. Viktória királynő 36 év óta, tehát mióta özevgy, most első ízben nem viselt gyászruhát. A jubiláris napot az óriás brit birodalom minden részében lelkesülden ülték meg.

A jun. 22-iki ünnepélyek fömozganata a Hyde-parkban rendezett nagy gyermekünnepély volt. A londoni közélet iskoláinak körülbelül 30,000 növendéke, két szakaszban, zenével vonult a Hyde-parkba, hol számukra különféle látványosságokat rendeztek. Hat órák a királynő is megjelent. A gyermekek a királynő előtt elvonultak a »Rule-Britannia«-t s egyéb hazafias dalokat énekelték. A gyermekek siteményekkel, hístóliktal vendéglétek meg. Este újabb kivilágítást rendeztek. A zajos napok alatt az *osztrák-magyar segélygyűlést* a Metropole-hotelben nagy bál rendezett, melyen körülbelül 800 vendég volt jelen. Ott volt *Rudolf* trónörökös is *Koburg* Fülöp herceggel, gr. *Károlyi* Alajos nagy követtel. Éjfélkor érkezett meg a walesi herceg, kit trónörökösünk üdvözölt. A bálon Balázs Kálmán zenekara játszott. A táncokban részt vett *Rudolf* trónörökös lady Grayvel, a walesi herceggel gr. *Károlyi* Alajossal. A hercegek egy órák táncoztak. A kitűnőségek közül ott volt: a londoni lordmaver, hg. *Battenberg* Lajos, a portlandi herceg, lady *Churchill*, stb. — Jun. 23-án a királynő az aldershoti tábortban nagy hadiszemlért tartott s ezzel végeződtek a jubiláris ünnepélyek. *Rudolf* trónörökös több fejedelmi vendéggel e napon utazott el Londonból.

A *budapesti angolok* a holdutcai anglikán templomban gyűltek össze. Még az ittlakó jockey-k is elmementek. *Moody* lelkész mondott egyházi beszédet, vázolta benne az ünnepelt királynő 50 éves uralkodását, vallásosságát, erényességét, bölcsességét és szívósságát. — *Barington* budapesti angol konzul az ünnepélyre igen díszes ékítményekkel látta el a muzem-körúti lakását.

A trónörökös mint angol lovag. Az angol királynő jubileumán Londonban időzött *Rudolf* trónörökös a térdzalagrend lovagjává neveztetett ki, s a rend jelvényleg ünnepélyes átadása e hó 23-ikára volt kiüzve.

Ez a rendjel Angolország legelső rendje; 1350-ben alapította III. Eduard király. Csak egy osztálya van s Angolországban csak huszonhárom viselhetik, beleértve a királynőt is. A rendjel lovagját a windsori Szent-György-kápolnában avatják föl nagy pompával, mindig április 23-án, Svát-György napján. A rendjel sőtétkek báronyszalagból áll, melyre arannyal van hímézve a jelszó: »Honny soit, qui may pense« és a térd alatt hordják arany c-sattal összerólvta. A rendjelhez tartozik még az a széles kék szalag, mely a bal vállon átvetve a jobb csípőre fut le. Ünnepi alkalmakkor a lovagok külön ruhát is viselnek a rendjelhez, néhez arany lánczal.

A trónörökös Münchenben. Londonba utaztában, *Rudolf* trónörökös két napot töltött a bejór főváros-

ban, s Münchenben levő tartózkodását felhasználta, hogy fogadja azokat az otllakó osztrák és magyar művészeket, kik az *»Osztrák-magyar monarchia írásban és képeben«* című mű szerkesztésében részt vettek vagy pedig szóba jöttek, hogy a mű művészei részében közre fognak működni. A trónörökösnél megjelent művészek közt voltak: *Defregger, Litzenmayer, Hauberisser, Schmidt, Wagner, Haecel* tanár, *Karger* és mások. A trónörökösnek a művészeket Lipót herceg palotájában *Weilen* udvari tanácsos mutatta be; a trónörökös meglegedésének adott kifejezést, hogy az osztrák és magyar művészek a hazafias mű létrehozásában a távolban is résztvettek. Köszönését fejezte ki továbbá a művészeknek buzgóágukért és felszólította őket, hogy a művet közreműködésükkel továbbra is támogassák.

A belga király birtoka nálunk. Ujvidékről azt írják, hogy a belga király 14 millió frankért megvette *Pejaacevich* grófnak rumai birtokát. Az uradalom 64,000 holdra terjed és mint beszélik, *Rudolf* trónörökösnek, mint a belga király vejének van szánva ajándéka. Az erre vonatkozó adás-vevési szerződést a rumai kir. közjegyző fogalmazta. A megvásárolt birtok Szlavóniában, Szerémmegeben fekszik, egyiken az ország legelső birtokos vidékeinek.

A német császárné a magyar árvízkarosultaknak. A német császárné a magyarországi árvízkarosultak nyomorának enyhítése végett ott alakult segélybiztosítást táviratilag Beuten Badenből arról értesítette, hogy a szűkölködőknek nyolc század márká adományt utalványozott.

Berlin a magyar árvízkarosultak javára. A tiszavidéki árvízkarosultak fölsegítésére nemcsak hazánkban, hanem külföldön is élénk mozgalom indult meg. Berlinben bizottság alakult, mely fölhevítést adott ki a közönséghez. A fölhevítést a társadalom minden osztályából számosan aláírták, s következőleg hangzik: »Magyarországban százezer holdnál nagyobb terület áll víz alatt. Sok ezer ember képtelen a legszükségesebb ruhadarabokat, élelmiszereket beszerezni és nyomorral küzd. A német haza fővárosának most feladata az, hogy világszerte ismert áldozatkészségének újabb bizonyítékát adja a baráti szomszéd állam iránt, melyet a sors oly keményen sújtott. Az alulírottak abban a meggyőződésben, hogy a gyors és gyakorlati segítségnek kétszeres értéke van, elhatározták, hogy a legszükségesebb ruhadarabok és felhőneműek grűjtése által, ha csak pillanatra is, enyhítik a nyomort. Polgártársaink bizonyára készségesen fogják megnyitni sziveiket, ajtóikat és szekrényeiket. Jótékony hölgyek és urak készségek nyilatkoznak arra, hogy a csomagokat átveszik. (A gyűjtőhelyek is alul vannak felsorolva.) Minden, meg a legkisebb adományért is hálaak köszönjük. Az árvízkarosultaknak szánt pénzket kérjük *Krause* bankár urhoz, Leipziger-Strasse 45. szám beküldeni.

A paksi szerencsétlenség egészen gyászba borította a derék dunamelléki várost, hol e hó 18-ika óta egymást érik a szívreható jelenetek. Most már bizonyos, hogy a roppant szerencsétlenség a gondatlanság idézte elő. A komp nem volt korántsem akkora erős, hogy 3—400 embert megbirt volna. A bucsusok közül pedig 353 talongott rá, s a részvezetők és kormányosok biztatták őket, hogy csak ne féljenek. Egészen a part közelében már fölborult a komp. Eddig 146 holttestet találtak s még vagy hetvenet keresnek. A kompot hivatalosan megvizsgálták és semmi hibát sem találtak rajta. Ép a múlt héten javították ki s ama jelet is rászógezték, a meddig a komp a vízbe merülhet. A katasztrófánál a jel mélyen a víz alá került s csak a magas oldalfarkak álltak ki. Bokor kormányost és egy holdnak hitt résztvevőt egy tanány, hová rejtöztek, elfogták és Paksa vették. A szerencsétlenek hátrahagyottainak segélyezésére *Haynald* bibornok ezer frtot küldött Linzből.

A Deák-szobor felállításra most történik a Ferencz József-téren. A szürke porfirból készült talapzat már egy hónapja, hogy elkészült, míg a bronzszobor-öntvényeket most egy hete vette át a Deák-szobor-üzvevény az öntőgyártól. A főalakot, mely Deák Ferenczet széken ülve ábrázolja, jun. 23-ikán szállították rendeltetési helyére. Összesen három darabból áll, a mennyiben külön öntötték a főt, a felsőtestet és a széket. Minhárom résznek körülbelül 50 métermáza a súlya. A fő egymaga 5 métermáza. Az egyes részeket hatalmas darugépekkel vonták föl a talpazatra. Az odaszállítás, vagy a felállítás alatt az egyes darabokon sérülés nem esett. A szobor aranyai

igen nagyok, ugy hogy dominálni fogja a tért. A talapzat magassága 25 és fél láb, az ülő főalaké 15 és fél láb. A szobor összeállítása és czizellirozása még egy pár hetet vesz igénybe s a mellék alakokat csak ezután fogják felállítani. A nagy fabódé, mely a szobrot védői elaltakarja, ott marad szeptember végeig, mikor az országgyűlés megnyitásokor a Deák-émléket ünnepélyesen lepezik le.

Uj magyar nemes. A király ő felsége *Ney* Ferencz budapesti főreáliskolai igazgatónak, a tanügy terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, magyar nemesiséget adományozott, a »pilisí« előnévvel. *Ney* Ferencz irodalmi téren is elismerést aratott munkásságával.

Lerombolt miniszterium. A budai Mátyás-templom lassan bár, de folyvást épül. Eddig be volt ezorítva épületek közé. Két oldalról tapadt hozzá a pénzügyminiszterium épülete. Pár évvel ezelőtt a miniszterium északi részéből romboltak le egy jókora darabot s néhány nap óta déli oldalát hordják le, hogy a templomot teljesen szabadabb tegyék s a majdan környező pompás park alapterületét rendezzék. A miniszteriumi épület lerombolása következtében az alatta eddig elvonuló *Perényi* utcázát, valamint az ehhez vezető jezsuita-lepcsőt a közlekedés elől elzárták. Most a Vízi-városhől csak az iskola-lepcsőn lehet fölmenni a várba.

Zápor-próba az opera-színházban. A párisi opera Comique egése alkalmából a budapesti színházakattüzetes vizsgálata alá vették. A vizsgálata megnyugtatónak találta a biztosságot. E hó 20-án pedig az opera-színházban megpróbálták, hogyan működik a színpad fölött elhelyezett vízművesztő készülék. A próbára nagyszámban közönséget hívott meg gr. *Keglevich* in-zenzárnok. A próba kitűnően sikerült. A tűzjelző sip fölhagyására azonnal megindult a zápor a díszletek fölött megfioszott színpadra. A meglepő, hatalmas színpadi eső tíz perczig tartott és *Szilágyi* Lajos műszaki igazgató felügyelöe alatt szabatosan működött. A színpadi eső, melyet *Stehla* derzai műszaki igazgató talált fel, tíz esőből ömlik alá, mindegyike 4300 nyílással. Az állandó, háromnegyed órai színpadi esőhöz elsőleges vízmennyiség 20,000 liter, mely tíz reservoíról ömlik a csövekbe. Ezenkívül 9000 hektoliter vizet ad hozzá az akkumulátor gézerejt szivattyú gépe. Az operaház színpadi esője nemcsak a nyitás, hanem az elzárásnál is egy csappal igaztható. A színpad egész terjedelme s egyes részei külön is víz alá boríthatók.

A dobsinai jégbarlang. A régényes sztraczenói völgyben fekvő dobsinai jégbarlang, a mely Magyarországnak csaknem páratlanul álló természeti csodája s a mely a maga nemében külföldön sem talál párjárja, mint már jelezte, e hó eleje óta villamos fénynyel van pazarul kivilágítva. Az új fényben pompázó barlangot, a kedvezőtlen időjárás miatt csak július 3-án nyitják meg. Az európai igények szerint berendezett barlang kellemes pihenőhelyül szolgál a magas Tátrába utazóknak s a külföld által is megérdemelt elismerésben részesített *Farbaky-Schenek*-féle hazai találmánnyal eszközölt villamos fény teljes megragadó nagyszerűségében tünteti föl a barlang leirhatatlan szépségeit.

A szép felvidéki megismerésére, a Kárpátok közti utak járhatóvá és biztossá tételére a Kárpát-egylet munkálatlannal működik. Több helyes intézkedést tett erre legközelebb az egylet választáson, mely Poprádon ülészetett gr. Csáky Albin elnöklété alatt. Bemutatták az egyleti évkönyv tízengyedik kötetét s Róth Márton, ki már a 10-dik évkönyvet szerkesztette, az egylet tiszteletbeli tagjának választották. *Podor* István Párisban élő hazánkba bejelentette, hogy külföldön akarja a Tátrát ismertetni. A műve nagy biztosságot elterjesztéséből kiemelendő az a jelentés, hogy az új muzeum-épület termei már nagyjában be vannak rendezve s a muzeum ünnepélyes megnyitását augusztus 6-ára tervezik, Poprádon. A dr. *Roth* Samu ügyvivő alelnök elterjesztéséi közül nagy örömmel fogadtattott az a jelentése, hogy a Mátra osztály Gyöngyösről megalakulván, már eddig mintegy 350 új taggal növelte az anyagegytel tagjainak számát. Azonkívül alakulóban vannak a bihari osztály Nagy-Váradon s a dunántúli osztály Felső-Lövön. A választmányi ülés berekesztése után megtekintették a Poprádon épült Kárpát-muzeum épületét és annak már berendezett termeit és teljes elismerést fejeztek ki a muzeumi biztosságnak az eddig elért eredményéért és ügyes berendezésért.

Előfizetési felhívás.

« Vasárnapi Ujság » és « Politikai Ujdonságok » 1887. július-decemberi félévi folyamára.

Lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetése június hó végével lejár, fölkerjük az előfizetés mielőbbi megújítására, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be.

Előfizetési feltételeink.

Negyedévre (július—szeptember):

- A Vasárnapi Ujság ... 2 ft — kr
- A Vasárnapi Ujság a « Világkrónikával » együtt ... 2 • 50 •
- A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok ... 3 • •
- A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a « Világkrónikával » együtt ... 3 • 50 •

Félévre (július—december.):

- A Vasárnapi Ujság ... 4 ft — kr
- A Vasárnapi Ujság a « Világkrónikával » együtt ... 5 • •
- A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok ... 6 • •
- A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a « Világkrónikával » együtt ... 7 • •

A « Politikai Ujdonságok »-hoz « Magyar Gazda » című két hetenként megjelenő gazdasági lap van csatolva, s ezenfelül rendkívüli mellékletekkel is bővítve a lapnak eddig is hetenként másfél s minden második héten két nagy ivre terjedő tartalma, mely a « Politikai Ujdonságokat » ez ideig is a legnagyobb és legtartalmasabb politikai heti lappá tette.

A « Vasárnapi Ujság » újvől kezdve « Női munka és dívat » című új rovattal s jelentékenyen bővített tartalommal jelen meg.

Mind a két lapnak kiegészítőül szolgál a « Világkrónika » című képes heteli közlöny, mely hetenként egy iven s számos képpel illusztrálva jelen meg. A « Világkrónika » 1887. évi folyamára « A banya ura » című regényt közli. művészi kivitelű képekkel illusztrálva.

T. előfizetőink sziveskedjenek az előfizetés megújításánál, vagy a « Világkrónika » megrendelésénél czimszalagjukból egy példányt a posta-utalványra ragasztva beküldeni, s minden reklámczüvét és egyéb a státűklédere vonatkozó közleményeket a kiadó-hivatalhoz küldeni.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utca 4. sz.)

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közlebbi napok alatt: *Lőrincz* János, 1848-as honvédfőhadnagy, élete 69 évében, Szotyborban. — *Becske* Lajos debreczeni ny. törvényészeki bíró Sátoralja-Ujhelyen. — *Szalánczy* István, földbirtokos addelfölügyelősi tiszviselő, Nagy-Enyeden, 50 éves korában. — *Dr. Goldberger* Adolf, a fővárosi orvosok ne-ztora, 82 éves korában, Budapestben. — *Dr. Schreiber* Lőrincz orvos, Balkezen. — *Valentovitch* József, kanadok, aranyminis áldozár, ki több, mint negyven esztendőig volt a bars-megyei Szent-Benedek lelkesze, élete 79-dik évében, Pozsonyban. — *Aaron* József, nyug. uradalmi főpénztárnok, 70 éves korában, Nagy-Károlyban. — *Szentkerályi* László, tanuló, 17 éves korában, Verpeléten. — *Bálint* Jenő, gyógyszerész, Bártfán, 26 éves korában. — *Práznovszky* Lajos, éreki uradalmi pénztáros, 68 éves, Egerben. — *Vikolinszky* Béla, áldozár és gimnáziumi nyug. tanár, 52 éves korában, Munkácson. — *Horváth* Miklós, kereskedő, élete 59-dik évében, Kozsávart. — *Domokos* Árpád, 28 éves, Kézdí-Vásárhelyt. — *Cziter* László, papirgyáros, Poprádon. — *Oberreutz* Mátyás, 77 éves, székesfehérvári polgár. — *Boran* János, györegyházi tiszteletbeli főjegyzője, kataszteri bíró és 1848/9-iki honvédszázados, Székely-Udvarhelyt. — *Petrocz* István, volt megyei főügyész, majd árvaskéki elnök, 76 éves korában. — *Leher* Sándor, geszti nyugalmozott lelkész, 64 éves korában. — *Magyar* Kálmán, s szentesi helyettes polgármesternek fia, élete 23-ik évében. — *Németh* Ferencz, nagyváradi tírmester, a város közbizücsülésben álló régi polgára, volt városi képviselő s egyházi presbiteri tag, 64 éves korában, Nagy-Váradon.

CSALOMAI PÁTOR ISTVÁNNE szül. Egri Mária asszony, ismert veterán írónk neje, élete 58-ik évében, Balassa-Gyarmaton. — *Roediger* Lajosné szül. Mutter Julia, Roediger Rezső zombori főiskolai tanár neje Budapestben, hova grűgyulást keresni jött, életének 29-dik évében. — *Özy* Grömetta Irénne szül. Iványfi Emma, budapesti kerületi törvényészeki bíró özvegye, élete 41 évében. — *Komjátz* Anzelmné szül. Balogh Bertka, 56 éves korában, Szécsényben. — *Lehet* Domokosné szül. Antos Terézia, 58 éves korában, Magyar-Cserényben. — *Marlitt*, a kedvelt német regényíró, hosszabb betegeskedés után Thüringában meghalt. Marlitt, valóságos néven John Eugenia 1825-ben született Amstadban s regényeit először nagyobbra a »Gartenlaube« folyóiratban adta ki, a melynek az olvasói

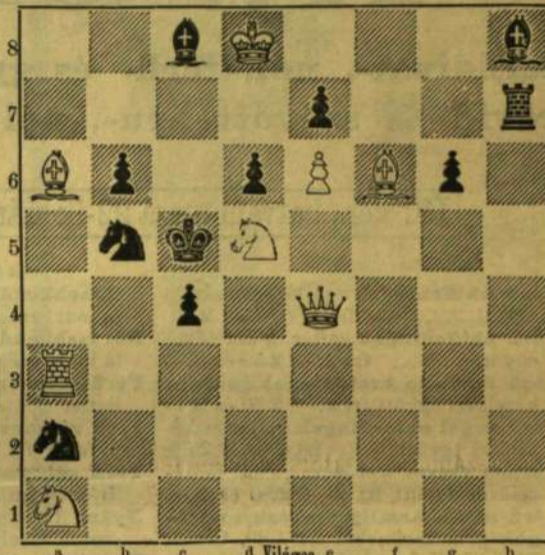
hamar megszerették a vonzó stílyú írónőt, a kit különösen a női élet, a női gondolat- és érzelem-világ festésében tartottak kiváló mesternek. — *Ozv. Ruppel*né, dr. Ruppel Marton orvos édes anyja, 82 éves korában, Pozsonyban.

SAKKJÁTEK.

1444. számú feladvány. Exner Kornéltól

(Budapesten).

SÍMÁ.

Világos indul és a harmadik lépésre matot mond.

Az 1438. sz. feladvány megfejtése.

Ristic D.-tól.

1. c3—e4 ... Kc5—e6 (a)
2. e4—e5 ... Kc6—j7
3. e5—e6 mat.

2. ... Kc5—b6 (b)
3. e4—e5 + ... Kb6—e6
4. H7—e5 mat.

1. ... Kc5—b4 (c)
2. Va2—b2 + ... Kb4—t. sz.
3. V v. B mat.

1. ... Bg8—g5
2. e4—b5 + ... K. t. sz.
8. Be1—e6—e4 mat.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. Andorfi S. Kovács J. — *Az Erkel-sakktársaság* nevében: Exner Kornél. — *Tarnócaon:* Németh Péter. — *Nagy-Enyeden:* Nagy Andráss, — *Szempcsen:* Pintér János. — *A pesti sakk-kör.*

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Ksz. Gy. A szöke Tisza (rendes állapotában) nem igen rohan, sőt nagyon is lomban hőmpölög »barna völgyéne, a Duna« karjaiba. S milyen ellopottot és kevésbé találó kép! — A másik vers is üres szó. **Halmszy**, Hölsey ma már hazájában sem olvasják, még kevésbé szükség nekünk fordítani. Schiller e verse (a Föld felosztása) két (vagy tán három) s ennél mind jobb fordításban van meg magyarul. Végre az eredeti — csak iskolai kislejt.

Aszódi, Gy. A kívánt példányokat levele vétele után azonnal megküldötték.

Pásztyó, P—y. Magán uton válaszolunk; mindkét dolog rendben lesz.

HETI NAPTÁR. Junius—Julius hó.

Nap	Katholikus és protestáns	Görög-Orosz	Israélita
26 V.	B 4 Ján. és Pál	B 3 Jeremiás	H 3 Eliszus
27 H.	László kir.	7 Altvé	15 Ámosz pr.
28 K.	Leo pápa	16 Tikon pk.	16 Ámosz pr.
29 S.	Pál. és Pál ap.	Péter és Pál	17 Ámosz pr.
30 G.	Pál ap. em.	Pál ap.	18 Leoncz vt.
1 P.	Theodorik	Tibold	19 Júdeaz. p.
2 S.	Szárós B. Assz.	Szárós B. Assz.	20 Metódok pk.

Holdvilágzása: Első negyed 27-ikén 3 ó. 46 pk. d. u

Feladó szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Színes, fekete és fehér selymesatlasz 75 kr. mtrje 10 ft 65 kr.-ig (10 különböző minőségben) küll egész ruhákra és végzetűben vászonra és hálta. **Zürichben**, G. salgyműgyártók társ. (sz. k. udvari szállás) Zürichben. Minden postafordulvánál. Levélre 10 kor postaköltség illusztráció.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdeményeket elfogad BÉCSBEN: Dukas M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelk A. Stubenbastei 2

„Hárem“ pipereszappan, 1 drb 50 kr., 3 drb frt 1.30.

Csipkefüggöny és fehérnemű tisztításra elfogadtatik.

Ifj. SÍR NÁNDOR

férfidivat-, női, férfi- és gyermek-fehérnemű-, vászonneműek, kezdett munka, rövid és szövött-áru-, női pipere, csipke, szalag, függöny és illatszer-üzlete,

IV. ker., hatvani utca 22-ik szám alatt **BUDAPEST** Weiner és Grünbaum ruha-üzlete mellett

Férfi chifoníngok gallér és közelő nélkül frt 1.80, 2.50, 2.80
 Férfi chifoníngok gallér és közelővel együtt frt 2.—, 2.50 és 3.—
 Férfi francia cretoníngok gallér és közelővel együtt frt 2.— és 2.50.
 Férfi angol oxfordíngok gallér és közelővel együtt frt 2.— és 2.50.
 Chifon díszes hálingó gallér és közelővel együtt frt 2.— és 2.50.
 Férfi alsó, bármily szabású nadrág pamutkeleméből frt 1.20, Cretonból frt 1.30, 1.50 és 1.80, Creas v. rumburgi vászomból frt 1.50, 1.80 és 2.50.
 5-aszrós. 22 darab dívtos gallérok frt 2.80. Késelő frt 5.25.
 Gyermekszekendők 22 drb pamutból 90 kr. 1.50, vászomból frt 2.50 és 3.—
 Női szekendők 22 drb pamut v. batist (a jour) szegélytel frt 2.—, 2.50 és 3.—
 Női szekendők 12 drb vászon v. batist (a jour) szegélytel frt 6, 7.50 és 10.
 Férfi szekendők 12 drb vászon vagy batist frt 6.50, 8.50 és 11.—
 Férfi vászonzekendők 12 db. színes v. fehér frt 2.50, 3.25, 4.50, 5.50, 12.
 Férfi selymzsekendők darabja 50 kr.-tól egész frt 2.—, 2.50.
 Nyári dívtos nyakkendők 5 darab creton v. selyemből frt 1.10 és 1.50.
 Nyári dívtos nyakkendők 5 drb v. sötét, fin. selyemből frt 2.20 és 3.—
 Angol gummi dívtos gallér álló 25 kr., lehajló 30 kr. Késelő 60 kr.
 Férfi és női harisnyák 1 pár 20, 35, 45, 55, 65 és 75 kr., egész frt 4.50-ig.
 Gyermekharisnyák és színes pamutok nagy választékban.
 Jäger-féle alsó ingek és nadrágok. Úszó öltönyök és nadrágok.
 Furdó bolyhos (frottir)-felöltők frt 6.50, 12.50-ig. Pappos 1.50, 2 frt.
 Furdó bolyhos (frottir)-keztű darabja 15, 50 krajcz. Szalag frt 1.25.
 Furdó bolyhos (frottir)-törülközők dbja frt — 80 1, 1.20, 1.40, 1.60, 1.80.
 Ing, készlet, gombok, fésűk, hajkefék és fogkefék.
 Angol és francia illatszerek és szappanok Ed. Pinoud, Atkinson és Charl Kawy illatgyárosoktól, 1 üveg ára frt — — — — — 1.30.
HÁREM pipereszappan 1 darab 50 krajczár, 3 darab frt 1.30.
 Férfi napernyők (válogatott botokkal) frt 1.30 egész 2.50-ig.
 Férfi napernyők (válogatott botokkal) selyemből frt 3.— egész 5.50-ig.
 Esőernyők (válogatott botokkal) darabja frt 1.20 egész 3 frt.
 Esőernyők selyem (angol) dbja frt 3.50 egész — — — — — 20 frt.
 Utazó angol tárgyak: Plüschpokrócz frt 8 egész 20 frt.
 Plaidok frt 6.50 egész — — — — — 18 frt.
 Vízhatlan, szagtalan köpönyegek (kiván. mérték szerint) férfi frt 5.50 egész 35-ig. Női frt 6.50 egész 35-ig.
 Nadrágfüggesztő darabja 90 krajczár.
 Nyújtó frt — — — — — 4.50.
 Nadrágtartók 55 krajczártól 3 frt.
 Szélutazópárnák 4 frittől egész 5 frt.

Papi övszalagok és fehérneműk.

Vidék magrendelések Kismén és pontosan teljesítendők. Hirdetési magrendelésekkel a frt-on 1000 500-ig engedélyez.

Furdócikkek, frottir-áruk kívánatra mérték szerint készíttetnek

RADAIN FURDÓ savanyúvíz-forrás
 legértelmesebb szikeny-savanyúvíz. Garod kísérletel behisonyították, hogy a szikeny-savanyúvíz a leg-obb és legbiztosabb gyógy-szer közzvényben szenvedők számára.
 *Gazdag szikeny-savanyúvíz tartalma által a Radaini savanyúvíz különleges gyógyszerként hat: közzvény, reuma, hólyag és vesékény, székély, gőrdvény, golyvány, sárgaságnál, gyomorhajtásnál és egyáltalában hurut-és ideghajtásban. Ötven furdók, lakások, vendéglő.
 Furdók Budapest: Edeksuty L. és Mattoni & Wille uraknál. *Kapható minden nevetségű gyógyszerésznél és Szelektörökben.

Margitszigeti gyógyfürdő,

Budapest főváros közvetlen közelében.

350 R. meleg artézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és köffurdók zuhanykiszolgálással, nagyszerű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, küll- és beltöldei lakok, telefon, távirat-összeköttetéssel, naponta zene.
 Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménnyel használtatott:
 Közzvény, az izületek, izmok, esonthártya, ideghüvely, idült eszű. A eszű, közzvény, erómitvi behajtások, typhus után fellépő hűdés, zsibák, esonthatalmak, esonthat, izületi bajokat és küllérteket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, mereveség, hűdés, borbantalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvelybántalmak. Még arra is ügyelmeztetjük a t. ez. közönséget, hogy a szigeten villamos furdók rendezettek be, melyek a közzvényes, eszűs és ideges bántalmak, valamint a hűdés és az ischiás-nál a furdészetben igen hathatos segédgyógyszereket képeznek. A hévíz belsőleg eredménnyel használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszerár, ellátva mindennemű ásványvízzel.
 Rendelő orvos: dr. Varsár. — Bérleteknél úgy a furdó-, mint a menetszékkel egyttés váltásnál árlesegedés.
 A szigeten lakó furdóvendégek a furdó-használatnál és a menetszékkel egyttés váltásnál árlesegedés.
 Készlet közelkedés. — A furdó-idény május 1-én nyitattott meg. — A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőség irodában. Budapest.
 A margitszigeti felügyelőség.

Fényképészeti műkedvelőknek.
 Egy legújabb utazó CABINET CAMERA három esztával, háromlábú állvány és beállító posztó összesen, csak 32 forint.
 Gazdagon felszerelt raktár minden fényképészeti cikkkel, a műkedvelő uraknak utasítások és felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak. — Vidéki megrendelések utánvétel mellett eszközöltenek.
TÜRKEI LIPÓT, fénykép. cikk. gyári raktára, Budapest, Károly-laktanya, Károly-utca 4.

Abonnements-Preis
 bei allen Post-Anstalten des Deutschen Reiches nur 5 Mark 25 Pf. pro Quartal für alle fünf Blätter zusammen Probe-Nummern gratis und franco

Reise-Abonnement
 nach jedem beliebigen Orte (täglich 1mal unter Franko) pro Woche 1 Mark 20 Pf. Zuzahlung kann jederzeit begehrt werden durch Einsendung des Abonnements-Betrages d. h. an die Expedition des Berliner Tageblatt, Berlin SW.

Berliner Tageblatt

und Handels-Zeitung mit Effecten-Verloosungslifte
 nebst feinen & werthvollen Separat-Beiblättern:
 Illust. Witzblatt **ULK**, Belletr. Wochenschrift **Deutsche Leshalle**, Feuilleton. Beiblatt **Der Zeitgeist** Mittheilungen über Landwirtschaft, Gartenbau und Hauswirtschaft.

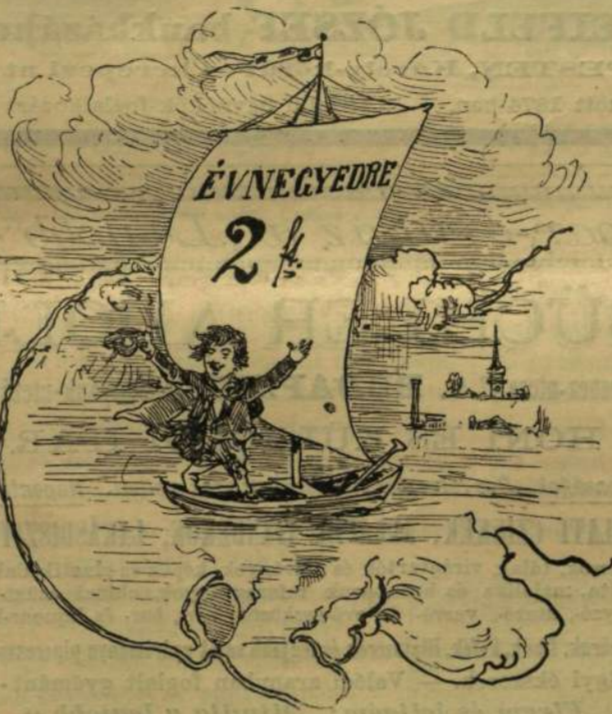
Im täglichen Roman-Feuilleton erscheint der hoch-interessante und spannende Berliner Roman von unter dem Titel:
Paul Lindau Arme Mädchen **Zwei Frauen** von Sara Hutzler
 Hierauf folgt:
Am Kap Martin von Konrad Telmann
 Allen zum 1. Juli neu hinzutretenden Abonnenten wird der bis dahin bereite im „Berliner Tageblatt“ erschienene größere Theil des Romans „Arme Mädchen“ von Paul Lindau, gegen Einsendung der Post-Abonnements-Quittung gratis nachgeliefert.

Legjobb asztali- és üdítőtál.
 Hazánk legkedveltebb savanyúvize
A MOHAI ÁGNES FORRÁS,
 mely esemény a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.
 Ö fensége
 József főherc. és ő felsége Milán szerb király asztali rendes italtól szolgál.
 Komandinapolyban, Alexantriában legkedveltebb italtól is 40-ig mint hazánkban kitűnően a kolera megvetésére ellen grasserativit gyógyszernek bizonyok.
 Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, üzletkezelésében és vendéglátásában kapható.
 Országos ártok ár:
ÉDESKUTY L.
 m. k. és szerb kir. ud. savanyúvíz-üzletének igazgatója. Erzsébet-utca 7.
 Borral használva kiterjedt kedvezőségek árván.

Tisztelt Reakció és Közvélemény!

Zavarodik a Tisza,
 Csúfúl ki is áradt,
 Nem csoda, mert bele sok
 Könyvek csordulának.
 Szabályoznók, nem szárad ki még se, —
 Oda lett az emberek vetése!

Víz alatt van az Alföld,
 Mező, falu, város,
 Temető a buzaföld,
 Remény zöldje sáros.
 Csak végrehajtónak lesz termése, —
 Oda lett az emberek vetése!

Jertek! az árvíz felett
 Itt egy biztos csónak,
 Rajta vitorlája leng
 A Bolond Istóknak.
 Ezt a Tiszát megnyergeljük végre,
 S kizöldül az emberek vetése!
 Bolond Istók.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
 A „BOLOND ISTÓK“-ra.
 A Bolond Istók, a legdíszesebb kiállítású és legnagyobb élel-
 lapunkra, az évnegyeddél új előfizetést nyitunk.

Előfizetési feltételek:
 július—szeptember évnegyedre 2 frt
 július—december félére 4 frt
 Előfizetések, legkezeletérben posta-utalványval, a kiadó-
 hivatalnak küldendők. Budapest, egyetem-utca 4. szám.
 A Bolond Istók kiadóhivatala.

Én, CSILLAG ANNA

185 cm. hosszú óriási Loreley hajammal, melyet az általam feltalált kezes 14 havi haszná-
 lata után nyertem, egyetlen eszű,
 mely megakadályozza a haj-
 hullást, elősegíti a hajnöve-
 st és erősíti a hajbort, uraknál
 elősegít egy teljes, erős szakál
 növe-
 st, rövid ideig valós hasz-
 nálat után a hajnak, valamint a
 szakállnak természetes színt és
 sűrűséget kölcsönöz és megóvja
 a korai őszüléstől a legmagasabb
 korig. — Egy kisegítő ára 50 kr.,
 1 frt és 2 frt. Székelydés nap-
 ként, a pénz előleges beutalása,
 v. utánvétel mellett az egész világra

Csillag és társa
 Budapest, Király-utca 36. sz.

A második félév küszöbén felhívjuk a hűmornak min-
 den kedvelőjét, hogy előfizetőkünk díszes sorába álljanak.
 Lapunk célja: tartózkodván minden politikai s tár-
 sadalmi pártoskodástól, humoros elbeszélésekkel és ver-
 sekkel, adomákkal és szellemes ötletekkel mulattatni a
 mindkét nembeli közönséget.
 Képeinket továbbra is Jankó rajzolja az ifjabb művész
 nemzedék legkiválóbb tagjaitól támogatva.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
 júliustól szeptember végeig 2 frt.
 júliustól december végeig 4 frt.
 Az első (1886.) évfolyamból is áll még néhány teljes
 példány rendelkezésünkre, melyet új előfizetők 4 frittért
 megrendelhetnek.
 Előfizetéseket az év elejétől is elfogad
 Az Urambátyám kiadóhivatala.

GYULAI PÁL
KÖLTEMÉNYEI
 Második bőv. kiadás
 A KÖLTŐ ARCZEPEVEL
 Ara füzve 4 frt, diszk. 6 frt

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráküzlete.

BRAWSWETTER JÁNOS SZEGEDEN

cs. kir. és m. kir. szab. chronometer
 és másrés, föltalálója az első
 egyedül kulcs nélkül föl-
 húzható remontoir
 inga-órának
 stb. stb.

ÓRAK 10 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT
ARANY ÉS EZÜST ÉKSZERTÁRGYAK
RÉSZELEFIZETÉSRE
 Kitüntetve
 London 1871.
 Kecskemét 1872.
 Bécs 1873. Ujvidék 1875.
 Szeged 1876. Paris 1877.
 Székelyfehérvár 1879.
 Budapest 1885.

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráküzlete.

A „Franklin-Társulat“ kiadásában Budapestben megjelent és minden
 könyvkereskedésben kapható — az osztr. tartományok számára Szellinski
 György es. kir. egyetemi könyvtárusnál Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.

WOLFF GYULA.
TANNHÄUSER
 SZERELMI ÉNEK.
 Ifj. NEUMANN SÁNDOR fordításában.
 I.—XI. ÉNEK.
 Ara füzve 2 frt. Diszkötésben 3 frt.

Tartalom: A remete társa. — A fenyves vadonban. — Az admonti zár-
 dában. — Olvasás és írás. — Szerelmi udvar Avelzenben. — Szerelmi
 szék. — Szében várásban. — Titkolt szerelm. — A Babenberg udvarán.
 Elárult szerelm. — A lagunákon. — Glossarium.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárusnál kapható — az osztr. tar-
 tományok számára Szellinski György es. kir. egyetemi könyvtárusnál Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.

A MAGYAR
BÜNVÁDI ELJÁRÁS MAI ÉRVÉNYÉBEN.
 IRTA
Dr. FAYER LÁSZLÓ,
 egyet. rendkívüli tanár.
 ÁTALAKITOTT ÉS BŐVITETT MÁSODIK KIADÁS.
 Ara füzve 3 frt 60 kr.

Ó cs. és királyi felsége hadihajóin általános használatban lévő és évek hosszu sora óta a legelső díjakkal kitüntetett gleichenbergi

JÁNOS-FORRÁS

a legjobb, legtisztább és legolcsóbb szénsavdus savanyúvíz,

mely gyümölcszörppel **kitünő üdítő italt nyújt.** A légzési és emésztési vagy borral vegetatív szervek hurutainál, ha egyszerűsind a vas vérképző hatása igényeltek, különösen ajánlható.

Mindig friss töltésben kapható a magyarországi forráktárban:

SCHLEINZ KÁROLY és Társainál

VIII., stáció-utca 47, BUDAPESTEN, V., harminczad-utca 4,

továbbá: Édeskuty L. kir. udvari szállítónál Erzsébet-tér, Takács Lajosnál, hatvani utca, ugymint minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Máriacelli gyomorcsépppek.

Jeles hatású ser a gyomor minden betegségeiben és főülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszabb lehellet, szelek, savanyú felbőfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, hűgcsökékpődés, sárgaság, undor és hányás, főfájás, ha az a gyomorból ered, gyomorfégés, székszorulat, a gyomornak túlterhelése étel és ital által, gillista, lép- és májbetegség és aranyórnál.

Egy üvegcse ára használati utasítással 35 krajczár.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsépppek sokszorosan hamisítottak és utána-
notzatnak. — A valódiság jelöl mindenen üveg vörös, a **főnébbi védjeggyel** ellátott csomagolásban van burkolva, és a minden üveghez hozzáadott használati utasításon azonoskivül meg kell jegyezve lenni, hogy az **Gusek Henrik ur nyomdájában, Kremsierben, nyomtatott.**

Központi szétküldési raktár: **Brady Károly, az őrangyalhoz" címzett gyógyszer-tárában Kremsierben, (Morvaország).**

Kapható a legtöbb gyógyszer-tárában.

Főraktár Magyarországi részére: TÖRÖK JÓZSEF urnak gyógyszer-tárában, Budapest, király-utca 12. szám alatt.

Budapest. Török József gyógyszer-tárában király-
utca 12; Patak Károly gyógyszer-tárában, Széchenyi-
utca 12; Székely György, VIII. Mária Terézia-
tér; Sztupa és Királyi gyógyszer-tárában, Calvin-tér; Wagner
József, gyógyszer-tárában, V. nádor-utca 2; Dr. Molnár
gyógyszer-tárában, Kerepesi-út; Hazalinsky Károly, VIII. ker.
Sándor-utca 29. sz. alatt; Filó J. VIII. Mária-terét 2.
Blasenk Edle gyógyt. I. János-terét; Szilley I. gyógyt.
Városmajor; Kiszerfer gyógyt. I. Palota-u. 9. gyógyt.
sz. fokote medvárs. Vízváros, Kochmeister utca; J.
Thallmayer és Seitz, Ácsa-Fejérvár, Schön S.
Abony, Lókötés A. gyógyt. Ábra. Muzsás és Prodan
Algyó, Wertheimer. Anna. Ludvig S. Apatin.
Ráta, gyógyszer-tárában. Ánás. Schaffer F. gyógyt. Tones F.
E. J. Bónes és társai; Földes gyógyt. Károly. Károly.
gyógyt. Árkosszék. Major gyógyt. Szász. Hosszú D. A.
Aranyos-Mároth. Bittó gyógyt. Bánfalva. Apró
Endre. B. Mátyás. Szép G. gyógyt. Baros. Kohut S.
Bárta. Sokolai J. gyógyt. Ábra. Muzsás és Prodan
Ferenec gyógyt. Beregszás. Theodorovics
J. Besztercebánya. Gullner F. Beszterce (Uj).
Keresztes. Beszterce (O.). Kohn H. Kékes-Gyula.
Kratohvil. E. Blauke. Gullner gyógyt. B. Szarvas.
Medvecky. Bonyházi. Kramolin. E. Petrovosszlo.
Tóth. Bazin. Meisl F. gyógyt. Bihar-Dioszeg. Vaday
gyógyt. Búd-Szt-Mihály. Lukács gyógyt. Kékes-Osaba.
Vasvári. Bék. gyógyt. Csab-Benedek. Weiss. Góly. Gyula.
Bentális gyógyt. Csánád-Palota. Mayer J. gyógyt.
Csörgéd. gyógyt. a szent lélekhez. Csépa. Csibulka
gyógyt. Csik-Szereda. Dankó Gy. Meisel L. gyógyt.
Csengery. Büttner gyógyt. Hidasz gyógyt.
Dehrecsen. Bólas E. Bathasandek Z. Góly. Tamási
gyógyt. Mihalicovs gyógyt. Datta. Braunmiller gyógyt.
Dioszeg. Krausz M. gyógyt. Dombó. Silberstein gyógyt.
Doroszló. Karsay gyógyt. Duna-Földvár. Pap
gyógyt. Dunaszekcső. Rochlitz István gyógyt.
Eendrő. Kálcsa gyógyt. Eperjes. Makovics.
Schmidt és Köllner gyógyt. Irg. gyógyt. Er-Mihály
falva. Mátyás gyógyt. Ábra. Muzsás és Prodan
gyógyt. Góddóli. Cs. kir. udv. gyógyt. Gyöngyös.
Baruch és Meráts gyógyt. Győr. Lipóczy. Árvander.
Mehschmidt J. és Péter O. gyógyt. Koltos. Málhauzen
gyógyt. H. M. Várhely. Ágner Gy. Kiss Gyula és
Nemeth gyógyt. Huszt. Keresztes gyógyt. H. Szoboszló.
Troszányi Imre gyógyt. H. Nánás. Kovács L. gyógyt.
Jefő. Góderer gyógyt. Eliooska. Góderer M. gyógyt.
Jászberény. Merkl János gyógyt. Jász-Ladány.
Geszner gyógyt. Kalocsa. Horváth gyógyt. Kaposvár.
Gaulner gyógyt. Kapuvár. Vavrecskay gyógyt. Karán-
sebes. Müller és Rietics gyógyt. Karcsag. Báthory
gyógyt. Kassa. Molnár. Galik. Megay és Wandracsek
gyógyt. Kecskemét. Katona Zs. és Molnár J. gyógyt.
Késmárk. Genarich és Rosner H. gyógyt. Kékes.
Schmidt gyógyt. Kis-Ujfalva. Góderer M. gyógyt.
Kistelek. Keresztes-Nagy gyógyt. Kraszna. Leitner
gyógyt. Kis-Maria. Góllasz. Frigyes gyógyt. Komárom.
Kovács. Ártósi és Schmidtbaner L. gyógyt. Komádi.
Sóly. Gábor gyógyt. Kis-Szt-Márton. Bartha Z. gyógyt.
Lébény. Nati M. gyógyt. Lékér. Bolyos Gyula gyógyt.
Léva. Bolemann E. és Medvecky gyógyt. Lippa.
Schannay gyógyt. Lesonca. Pokorny gyógyt. Lődv. Sasa
gyógyt. Lugas. Vértés L. gyógyt. Málhauzen
gyógyt. Mátus gyógyt. Mramorák. Braun Viktor.
Makó. Nagy Ad. Laurinsky és Kullifay gyógyt.;
Mazsák. Kőcs. Viktor gyógyt. Marmarost-Bécs.
Buzsák M. és Maróczy gyógyt. Martonvásár. Góderer M.
gyógyt. Maja. Tóthlasy gyógyt. Marjay. Fleischer
gyógyt. Munkács. Laitner gyógyt. Mész. Jeny gyógyt.
Muzs-Bombák. Bólas gyógyt. Muzs. Csippek E.
Valamint Erdély, Horvátország és Szlavonia minden gyógyszer-tárában.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-SORSJEGYEK

legközelebbi húzása 1887 július hó 1-én.

Főnyeremény 25,000 frt, 15,000 frt stb., adómentes,

Ezen sorsjegyet eladom készpénzfizetés mellett napi árfolyam szerint (most frt 10.50) és havi részletfizetésre is következő áron:

2 drb 26 részletben á frt 1.—	Megrendelésnél az 1-ső és 2-ik részlet
3 * 26 * * * 1.50	fizetendő, miáltal június és július havi
4 * 26 * * * 2.—	részlet ki van egyenlítve, és vevő a tu-
5 * 26 * * * 2.50	lajdon és játékos jogot már július hó
10 * 26 * * * 5.—	1-re megszerezte. — Rézletvelet után-
* így tovább tetszészerinti mennyiség	vét mellett nem küldetnek szét.

Szives megfigyelésül! Az általam előrusított részlet-sorsjegyek pénz táram-
ban őriztetnek, miről az illetékes hatóság mindig vá-
ratlanul szerez meggyőződést, (a részlet-törvény 7. és 12. §§). A letétjegyekkel
eladott sorsjegyek ezen ellenőrzés alá nem esnek, **miért csak a rész-**
letvelet érdemel föltétlen bizodalmat. Megrendeléseket kérem intézi:

BEIFELD JÓZSEF bankházához,
BUDAPESTEN, Károly-kört és kerepesi ut sarkán.
Alapított 1874-ben. Szolid ügynőkök foglalkozást nyernek.

Műipar-áruház a „Legjobb“-hoz!

BÜCHLER ADOLF

IV., Deák Ferenc-utca 17. sz. BUDAPEST, a Miatyánk-utczával szemben.

HONI ÉS KÜLFÖLDI IPAR.

Naponta újdonságok. Dus választék olcsó szabott árak mellett. Naponta újdonságok.

HASZNALATI CZIKKEK, ALKALMI AJÁNDÉKOK, LAKÁSDISZTÍMÉNYEK
és pedig: korszak, tálak, virágtartók és állványok, képek és plastik-alakok, porcel-
lán, terracotta, majolika és bronz-árak, faragványok, chinai ezüst- és alpacca-
árak, dohányzó-, utazó-, varró- és evő-eszközök, sőr, bor- és liqueur-készletek. —
Pipereárak, fésűk, kefék, illatszerek és legjobb saját gyártmányú pipereszappan.
Uri- és hölgyi ékszerek. — Valódi aranyban foglalt gyémánt-utánzatok.
Elvem és jelégem: „Mindig a legjobb.“

Gyorsan száradó borostyánkő-olajlak-fényezés.

Minden szögletes által leg-
könnyebben alkalmazható
szoba-padlók, bolti,
konyhai berendezé-
sek, ajtók, ablakok,
stb. mázolására. — Ezen
olajlakfényezés a padlók-
nak és megmázolando tárg-
yaknak a legrosszabb és
legtartósabb fényt adja.
Ezen borostyánkő-olajlak-
fényezés két szírneművelat-
ban és pedig sárgásbarna és
sötétbarna színben
kapható. **Ára egy kilós bádoggalacskánál**
1 frt 20 kr. o. é. Minden 8-10 négyzetméternyi
területre 1 kilo szükséges. Megrendelésnél kérek
az ohajtott szírneművelat megnevezését. A mázolás
alkalmas esetekben kapható nála díjt 80 kr. o. é.

Szobapadló- FÉNYMÁZ!

kemény és puha padlózatok használatára,
természetes átlátszó és sárgásbarna szín-
ben, utóbbi legnagyobb részt puha pad-
lózatokhoz való használatra. Ezen padlóz-
ati fényezés minden hazi szoba vagy
szolgálati helyen általánosan használható,
gyorsan szárad és melegséget döröszölés
után a legrövidebb időn belül fejleszti.
Ára: egy kilós doboz 1 frt 50 kr.,
földi kilós doboz 80 kr. o. é. — Ezen
padlózati fényezés tökéletesen szágtalan,
és háromszor annyit szolgált, mint kül-
földi konkurrencziájá gyártmány, mely hat-
ározatlan, kiállhatatlan bűdösséget terjeszt.
Minden 25 négyzetméternyi padló-ter-
ületre egy kilo szobapadló-fényező szük-
séges — Megrendelésnél kérek az
ohajtott szírneművelat megnevezését. —
A padlózatok későbbi folytonos conserva-
lása és a padlózati fényező-szögnek fenntar-
tására ezen szobapadló fényező vízsz-
gyártmányon (természetes fehér vagy
sárga szíaz színben) különösen ajánlatos
darabokban 20 kr. és 10 krajczárért.

Magy. folyékony sötétfekeke gyorsfényező

alkalmas lábbelikek, magas csiz-
mákra, löszeszmokra, szij-
szorokra takaróborókra, sötét-
bőrre, bőrszövetre, szőke-
törökre stb. — Egyaránt alkalmas
vizes és laktörnel. A folyékony
gyorsfényező (minden üvegben tar-
talmas) spongya segítségével vékony
nyan rámozgatják a bőrre, nyom-
ban szárad és minden kefeles és
egyéb fáradság nélküli módon
egy hosszabb ideig eltartó fényező-
hatáson sötétfekeke fényt kölcsönöz a
bőrnek. — A gyorsfényező, nemcsak
hogy teljesen ártalmatlan a bőrre nézve, hanem kon-
serválja azt. Fenntartja simultságát, puhását,
elaszticitását és a bőr olyan marad, mintha új
volna. — Ára egy üvegnek 50 krajczár, egy kis-
üvegnek 25 kr., egy kilós üvegnek 2 forint o. é.

BEISS B.,

vestyén, termékek gyára, Buda-
pesten, VII., király-utca 47. I. em.,
a hóv minden írásbeli megrendelés intézendő.
Főraktár: Budapest, V., nagy-korona-utca 12. sz. Thaner József urnál.

27-DIK SZÁM. 1887. BUDAPEST, JULIUS 3. XXXIV. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG évi egész évre 12 frt, POLITIKAI ÚJDONSÁGOK egyúttal: / félre - 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG / egész évre 8 frt, POLITIKAI ÚJDONSÁGOK egyúttal: / félre - 4 * Csupán a POLITIKAI ÚJDONSÁGOK: / egész évre 6 frt, KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSEKHEZ a postai költségekkel együtt: / félre - 3 * KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSEKHEZ a postai költségekkel együtt: / félre - 3 *

BUBICS ZSIGMOND, KASSA UJ PÜSPÖKE.

Mikor 1879-ben az árvíz Szegedet elborította, az egész ország megdöbbent, és sietett részvételt tettekben nyilvánítani. A fővárosban gróf Zichy Pálné kezdeményezésére bizottság alakult, melynek élére miniszterek álltak s melyben főurak s mindazok résztvettek, kik műkészeknek és ha-

ezen intézet könyvtárában őrzött fa- és rézmet-
szetek rendezésével foglalkozott, s ki is adta
1880-ban a magyarországi várak és városok
fa- és rézmet-szeteinek szorgalmasan kidolgozott,
tudományos becses biró magyarázó leírását.
Ez alatt kedélyes természeténél fogva barátság-
os viszonyba lépett mindazokkal, kik a haza
műemlékeivel foglalkoznak. Különös figyelemmel
meltatta a magyarországi majolikát, és különösen

a mult században oly híres holcisi és tatai gyárak-
nak termékeit, melyeket, nem kimélve a költséget,
mindentűt összevásárolt és gyűjteményének je-
lentékeny részét a műipar-muzeumnak ajándé-
kozta. Sokat foglalkozott a festészettel is; virág-
képei a képzőművészeti társulat kiállításainál és
a muzeum képtárában, melynek egy néhányat
oda is ajándékozott, magukra vonták a műértő
közönség figyelmét. Szerette gyűjteni a régi egy-
házi ruházatokat és kéziratosokat, 1883-
ban kiadott egy kis munkát a középkori
miniatur-festészetéről, szóval idejé-
t a tudományok és művészetnek szentelte.

Ellinger Edó fényképe után. BUBICS ZSIGMOND PÜSPÖK.

Tudományos képzettsége és a mű-
vészetekkel való szenvedélyes foglalko-
zása magára vonta az egyházmegye és a miniszter figyelmét, kinek fel-
terjesztésére ő felsége neki az ürese-
désbe jött nagyráadí irodalmi kano-
nosoktól adományozni kegyeskedett.

Bubits Zsigmond itt aztán nevezte-
sebb foglalkozásra is vállalkozott,
mert reá bízta a papnövelde igazga-
tását, melyben a latin és görög ka-
tholikus növendékek nyeric egyházi
nevelésüket. Ismerve a mai kor köve-
telményeit, melyek a szegény falusi
papnál is megkívánják a műveltség
külső formáit, kiterjesztette figyelmét
arra is, hogy a növendékek tanulják
meg az illetet, tudjanak mozogni mű-
velt társaságban, szeressék meg laká-
saikban és öltözékükben a csint. Bará-
tságosan társalgott velök, szépitette
az ősi elhanyagolttságban levő pap-
növelde termet és udvarát, csinálta-
t a növendékeknek télire kőpenyt,
a miben a régi iskola hívei veszedel-
mes újítást láttak, mint a mely a nö-
vendékeket elkényezteteti. Legfőbb fi-
gyelmét egyébiránt arra fordította,
hogy a két különböző ritushoz tartozó
ifjakat megbarátkoztassa egymással s
különösen a görög szertartásukban
beérzesse és élénkítse a magyar haza
iránti szeretetet.

Ezalatt herceg Eszterházy Miklós
Bubits kanonokot, mint fiainak volt
nevelőjét, kinevezte ráthói prépostnak
s jól tudván, mennyire bírja ő a her-
cegi család és a grófi várományosok
bizalmát; kevéssel később felkérte,